The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, NOVEMBER 9, 1957.

LATVIJA

AMERIKĀ

90./627. n-rs. SESTDIEN, 1957. G. 9. NOVEMBRĪ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; $2.80—$5.00 par vienu collas slejas telpu.

LATVIEŠU KAŖAVĪRS CĪŅĀ PAR LATVIJU

PĀRDOMAS 11. NOVEMBRĪ, LĀČPLĒŠUS PIEMINOT

ĢEN. R. BANGERSKIS

Kā ceļiniekam, kas noklīdis tuksnesī, vienīgā ceļa rādītāja un glābiņa solītāja vēl ir spožā zvaigzne pie debesjuma, tā arī visos pasaules kontinentos klīstošai latvju tautai ir tāda ceļa rādītāja zvaigzne, par kuŗu dzejnieks Leonīds Breikšs saka: „Mums ir viena ticība, mums ir viens svētums, — Mūžīgā Latvija."

Kamēr vien mēs, latvieši, šo Mūžīgo Latviju savās sirdīs nesam, kamēr mūsu gaiškās domas veltītas viņai, kamēr mēs cīnāmies par tās atbrīvošanu no verdzības važām, tikmēr, kaut arī izklaidēti un izklīduši, mēs garā paliekam vienoti, tikmēr esam arī lavju tauta.

Ja pienāktu brīdis, kad latvieši šo savu gaišo ceļa rādītāju vairs nesaredzētu vai arī vairs nemeklētu, tad tas liecinātu, ka latvju tauta iet pretim savai iznīcībai. Būtu gan latvju izcelsmes amerikāņi, kanadieši, austrālieši un tamlīdzīgi, bet ne vairs latvju tauta kā tāda.

Lūk, kāpēc tautieši svešumā atkal mēdz pāršķirstīt savas vēstures lapas, no kuŗām dveš pretim tas vitālais spēks un gars, kas latvjus izvēdis cauri baltām un nebaltām dienām, cauri svešu varu 700 gadiem un 20. gadu simteņa sākumā novedis pie savas neatkarīgas valsts.

BRĪVĪBAS CĪŅAS UN KALPAKIEŠI

Liela loma tautas liktenģaiir bijusi tās cīnītājiem — kalpakiešiem un leģionāriem.

Kalpakiešu vēsture mums stāsta par tautas grūtībām un ciešanām 1. pasaules kaŗa noslēguma posmā, bet arī par cīņām, kas aizrāva līdz visu tautu, un beidzot noveda pie pastāvīgas Latvijas valsts.

Par šo trauksmaino laiku ministrs Zariņš savā lāčplēsiem veltītā sveicienā 1955. g. izsaka: „Kad pasaules likteņu kausos ir gadusimteņa sākumā bijis mesta no jauna Latvijas valsts ideja, brīvības gaismā to izcēla karavīri — lāčplēsi, savu tēvzemes mīlestību apliecinot ar šķēpu, krustu un sirds asinīm."

Šinīs vārdos ietverta visa atbrīvošanas kaŗa būtība un cīnītāju nozīme Latvijos valsts tapšanā.

Ar 18. novembŗa proklamēšanas aktu Latvijas valsts ideja bija gan ietverta dokumentā, ar kuŗu Tautas padome deklarēja, ka turpmāk latvju tauta pati g r i b b ū t sava likteņa noteicēja un savas dzīves veidotāja. Bet šo gribu vajadzēja arī realizēt, kas bez cīņas ar svešajām varām mūsu zemē, nebija iespējams.

Bet katrai bruņotai cīņai vajadzīgs kaŗaspēks, ieroči, municija, pārtika, un dažādi citi cīņas līdzekļi, vajadzīga arī nauda. Bet par visām lietām vajadzīga ticība cēlajam mērķim un gatavība tam ziedoties.

Nekā no tā jaunās valsts rīcībā nebija. Zeme bija nopostīta un izlaupīta, tīrumi Kurzemē un Zemgalē stāvēja atmatā, jo arāji vēl bija bēgļu gaitās. Pēc revolūcijas tauta vairs nezināja kam ticēt, kam ne. Sākumā tā bija spiesta pakļauties dažādām mainīgām Krievijas nekomūnistiskām valdībām, tad vācu okupācijas varai, tad nāca virsū boļševiki — gan ar propagandu, gan ar draudiem asiņaini izrēķināties ar pretiniekiem. Un tā kā jaunajai Latvijas valdībai nebija nekādas varas, nekādu līdzekļu, kā zemi un iedzīvotājus pret

(Nobeigums 8. lp.).

Latvijas valsts ideju brīvības gaismā izcēla karavīri.

CHRUŠČEVS JŪTAS IT KĀ SĒDĒTU JAU PASAULES TRONĪ

AR VERGU ROKĀM UZ LĪĶU KALNIEM CELTĀ SARKANĀ IMPERIJA SVIN SAVAS VARMĀCĪBAS PASLUDINĀŠANAS DIENU

Ceturtdien, 7. novembrī pagāja 40 gadu kopš boļševiku revolūcijas, kas pasaulē ieviesa drausmīgo komūnisma sērgu, kuŗas sekas šodien vēl nav nedz pilnīgi pārskatāmas, nedz apjaušamas.

Nu jau gandrīz veselu nedēļu, vairāk kā tūkstoš jūdžu augstumā otrs padomju satelits turpina savu fantastisko joņošanu ap zemes lodi, ar katru jaunu apli palielinot Kremļa pārākuma apziņu un pasvītrojot komūnistu zinātnieku sasniegumus. Šādā starptautiskas apbrīnošanas acumirklī Maskavas propagandas mašinērijas pūliņi, slavinot sociālistu sistēmu un tās ģeniālos vadoņus, gandrīz jau skan kā kāda pašapmierināta dzērāja atraugas, kam prātā daudz kas cits, tikai ne atmošanās nākamajā rītā.

Krievu zinātnieki atvainojas, ka četrdesmito revolūcijas gada dienu vēl nākas atzīmēt zemes virsu; piecdesmito, viņi paregō, jau varēšot svinēt uz mēness. Padomju Savienībai ir jauna, visuvarena degviela, kas reķeti līdz mēnesim spēj aizšaut desmit stundās. Padomju zinātniekiem izdevies izgatavot krāsni, kas dod siltumu, izmantojot un pārstrādājot saules enerģiju; padomju zinātnieki gatavojas izmantot arī Sibirijas vulkānu enerģiju... Padomju Savienībai ir lielākā satiksmes lidmašīna u. t. t. Un tas viss paveikts četrdesmit gadu laikā. Bet par kādu maksu! Par to, protams, Maskava klusē un pārējā pasaule vēl nav īsti skaidrībā.

MAZAIS STAĻINS ATKAL PRASA KOEKSISTENCI

Boļševiku svētku priekšvakarā, uzrunājot Padomju Savienības augstāko padomi un apmēram 15.000 lūgtu viesu, Chruščevs sludināja mieru un sadarbību Rietumu un Austrumu pasauļu starpā. Aicinādams pasaules vadošo valstu valdību galvas sanākt uz tiešām sarunām kaŗa aizliegšanai, bruņošanās sacensības izbeigšanai un miermīlīgas koeksistences sistēmas izveidošanai, Chruščevs deklarēja, ka Padomju Savienība nekad pirmā kaŗu nesākšot. Trīs stundu garās runas laikā, kas Chruščeva aizsmakuma dēļ bija jāpārtrauc, viņam blakus stāvēja Ķīnas vadonis Maocetungs, Polijas komūnistu partijas pirmais sekretārs Gomulka, kā arī daudz citu komūnistu dižvīru no padomju satelītvalstīm Austrumeiropā. Kā jau agrāk ziņots, Dienvidslavijas prezidents, „slimības dēļ", Maskavas godībās nebija varējis ierasties.

Bez Chruščeva, kas lielīja padomju zinātniskos sasniegumus, kuŗi Padomju Savienības i[illegible] nieku rindās iedzinuši „[illegible] samulsumu", lielo kl[illegible] ru uzrunāja arī vairāki citi satelit[illegible] stu dižvīri. Kamē[illegible] lielīja pats sevi un pa[illegible] sniegumus, leļļu valdību [illegible] lielīja Chruščevu,

Revolūcijas dienas priekšva[illegible] ra runu burzmā melno darbu Kremlis šoreiz bija uzticējis nevienam citam kā komūnistu Ķīnas Maocetungam, kas visai šabloniskā pārmetumu un apvainojumu savirknējumā izbāra Rietumus, jo sevišķi Sav. Valstis, vainojot Vašingtonu kūdīšanas politikā pagājušā gada Ungārijas nemieros, kā arī nesenī Vidējo Austrumu saspīlējuma radīšanā.

Visinteresantāk uzbūvētā un pasniegtā tomēr bija Chruščeva runa. Svaidīdamies ar solījumiem un piedāvājumiem pa labi un pa kreisi, uzlielīdams čaklos un paklausīgos, norādams partijas politikas jaucējus, slavinādams sociālistisko iekārtu un izsmiedams imperiālistus, kuŗiem vēl nav izdevies pagatavot mākslīgo mēnesi, Chruščevs patiesi jutās it kā jau sēdētu pasaules tronī.

Balsī, kas būtu varējusi nozīmēt, ka tas tiek darīts tikai tādēļ, lai palīdzētu Rietumiem izkulties no viņu klizmām, Chruščevs aicināja sasaukt visas pasaules lielvalstu valdību galvu konferenci, lai pārrunātu visas tās aktuālās problēmas, kas tagad nospiež pasaules prātus. Šādas konferences laikā Chruščevs gribētu panākt vienošanos dažādos jautājumos. Un proti: 1) aizliegt kaŗu kā līdzekli starptautisku problēmu atrisināšanai. 2) Izbeigt auksto kaŗu un bruņošanas sacensību. 3) Nodibināt miermīlīgu koeksistenci pasaules valstu starpā. 4) Nokārtot ideoloģiskas domstarpības, nevis kaŗojot, bet gan miermīlīgā sacensībā, kā piemēram: saimniecības, kultūras un cilvēka dzīves vajadzību apmierināšanas laukos.

Pieskaŗoties Padomju Savienības saimnieciskai attīstībai, Chruščevs neslēpa savu apmierinājumu ar sasniegto un paregoja vēl tālāku progresu jau vistuvākajā laikā, kas nozīmē, ka Padomju Savienība jau drīzi vien, vēsturē neiedomājami īsā laikā, būšot panākusi kapitālistu valstis.

ĻAUNAS ZĪMES APSPIESTAJĀM TAUTĀM

Chruščeva uzvara Kremļa asiņainajā čempionātā vēstī sliktas laika zīmes

KOMŪNISMA TANKS BEZ BREMZĒM

Chruščevs, pieveicot maršalu Žukovu, atkal uzvarējis komūnistiskās pasaules varmāku čempionātā. Pēc Staļina novākšanas, kad Kremlī sāka valdīt kollektīvs, rietumnieki brīvi uzelpoja, jo cerēja, ka nu sāksies sekmīgas sadarbības laikmets. Rietumniekus komūnisti atkal smagi pievīluši. Tās ir sliktas laika zīmes kā apspiestai Latvijai, tā visai Brīvajai pasaulē.

Komūnistu partijai, kuŗai pavēles dod Maskava, nu ir absolūta vara. Kompartija arī Latvijā nekavējoties pastiprinās savu kontroli, pievilks vaļīgāki atlaistos grožus visās kultūrālās, saimnieciskās un sociālās dzīves nozarēs. Tās ir ļaunas zīmes visām apspiestajām tautām.

Brīvajai pasaulei Chruščeva nostiprināšanās padomju diktātora krēslā ir slikta ziņa tādēļ, ka viņš ir vissliktākais no komūnistiem — viss viņa politiskās karjēras ceļš vedis pāri līķiem, nežēlojot pat tuvākos līdzstrādniekus un draugus. Līdzīgi Hitleram, garastāvoklis valda pār Chruščevu, viņš viegli sadusmojas un ātri sāk trakot. Viņš ir viltīgs, bet nav gudrs, toties viņš ir fanātisks komūnists, ar dzelzs gribu sasniegt iecerēto, neietekmējoties no dzīves reālitātēm. Visbīstamākais, ka Chruščevs ir hazardists, kuŗu padarījuši aklu naids, nežēlība, varas kāre un marksisma dogmas. Dzēruma dullumā viņš viegli var ieraut visu pasauli atoma ellē, bet tikpat viegli viņš var arī pārspekulēties savos un padomju varas spēkos. Komūnistiskās varas tankam vairs nav nekādu bremžu, pie stūres stingri iesēdies pustraks un pusakls fanātiķis, kuŗa stūrgalvība, niķi un iegribas dažās stundās var pārvērst līdzšinējo auksto kaŗu ugunssprostā. Komūnisma mēŗa briesmas pieaug. Tas rada bailes.

EIZENHAUERS NEPIECIEŠAMS PARĪZĒ

NATO nākošajā konferencē, decembrī Parīzē, kuŗā piedalīsies arī ASV prezidents Eizenhauers, jāizlemj, kā vislabāk aizsargāt viskritiskāko aizsardzības līniju pasaulē — fronti no Norvēģijas ziemeļiem līdz Turcijas austrumu robežai. Šajā defensīvas problēmā būs efektīvi jāiesaista visi Eiropas aizsardzības gaisa, zemes un jūras spēki. Bet bez atomieročiem un atvaires kaŗaspēka vēl vajadzīga stingra sabiedroto griba pretoties komūnisma agresijai. Pēdējā problēma tad arī būs vissvarīgākā, kuŗas dēļ ASV prezidenta personīga klātiene nepieciešama Parīzes konferencē, jo pašreiz brīvo nāciju starpā vairs nav vajadzīgās saskaņas. Ja NATO Parīzes konference būs nesekmīga, komūnisma briesmas kļūs draudīgas, jo jaunais padomju diktātors ir bīstamāks par Staļinu.

Ļoti iespējams, ka NATO Parīzes konference atļaus Vācijai ražot atomieročus un raķešbumbas, kas tagad tai liegtas ar 1954. g. Parīzes nolīgumu, kad Vāciju ieklāva Rietumu aizsardzības sistēmā.

VĀCIEŠI EIROPAS SARDZES PRIEKŠPOSTENĪ

Pašreizējie politiskie notikumi rada nopietnas bažas ASV, kur pēkšņi attapušies, ka ASV atpalikušas savā aizsardzībā un drošībā un sākušas zaudēt uzticību brīvajā pasaulē. Pasākta trauksmju bungu rībināšana uzveikt kļūmes un izbeigt vilcināšanos, lai atgūtu vadību brīvajā pasaulē.

Tas, ka ASV miera laikā drudžaini jānodarbojas ar savu aizsardzības jautājumu risināšanu, norāda, cik liktenīgas pēcsekas bijušas Baltā Nama brāļošanai ar „labi tēvoci" Staļinu. Staļina bandīti nedaudz gados ir kļuvusi par ASV bīstamākajiem ienaidniekiem, bet nolādētie un iznīcināmie vācieši tagad ielikti Eiropas brīvības sardzes priekšpostenos!

★

Padomju revolūcijas 40 gadu jubilejas pēcizskaņā sagaidāmi draudu uzplūdi Amerikai un „kaŗa kūdītājiem rietumniekiem." Sagaida arī Komūnistu Internacionāles (Kominforma) atjaunošanu, kas konsolidēs visus marksistiskos spēkus „pēdējai kaujai."

Laika zīmes ir nemierīgas...

LUX

KREMĻA ALGĀDZIS RUNĀ

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA SARUNA NUJORKĀ AR MASKAVAS UZTICĪBAS VĪRU — LATVIJAS PSR ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PREZIDENTU J. PEIVI.

Apvienoto Nāciju delegātu šīgada sarakstā atrodams arī latvieša vārds: kā Padomju Savienības delegāts minēts „Mr. Y. V. Peive" ar tuvāku apzīmējumu — Latvijas PSR zinātņu akadēmijas prezidents. Iniciāļi Y. V. nozīmē Jānis Voldemarovičs. Viņa vārds ir piecu galveno delegātu vidū, pēc ārlietu ministra Gromiko un viceministra Kuzņecova. Pēc Peives sarakstā seko pastāvīgais Padomju Savienības delegāts Apvienotajās Nācijās Soboļevs un PSRS vēstnieks ASV Zarūbins. Tad seko gaŗa rinda delegātu vietnieku, padomdevēju un ekspertu, kopā 64 personas.

Tātad Peive, spriežot pēc vietas sarakstā vien, ir Maskavas uzticības vīrs. To apliecina arī viņa atbildes šinī intervijā, kas dotas Chruščeva propagandas garā.

Peive gandrīz ik dienas piedalās politiskās komitejas sēdēs. Pusdienas pārtraukumā viņš kopā ar citiem krievu delegātiem automobiļos dodas uz savu mītni un atgriežas īsi pirms sēdes sākšanās. Izmantojot savas žurnālista tiesības, ierados blakus telpās, kur delegāti sapulcējas pirms sēžu sākuma. Bija labi iegaumējis Peives attēlu Lielajā padomju enciklopēdijā, lai varētu viņu pazīt.

„Piedodiet, vai jūs esat Peives kungs?" tuvojos spēcīgi noaugušam vīram paplatu seju, pelēkām acīm, gaišiem matiem, kas jau diezgan pareti. Uzrunātais likās pārsteigts, dzirdot šinīs telpās latviešu valodu. Kad biju pateicis, kas esmu, viņš smaidot sniedza man roku.

„Vai jūs varētu pastāstīt, kā klājas Latvijā?"

„Labprāt. Ko tad jūs gribētu zināt?"

Kad bijām apsēdušies, sāku savu iztaujāšanu par akadēmisko dzīvi. Peivem šis temats bija pa prātam, un viņš labprāt stāstīja par Zinātņu akadēmiju, kuŗas prezidents viņš ir. Zinātņu akadēmijā esot 25 locekļi, to skaitā **prof. R. Lejiņš (lauks.), J. Endzelīns (filol.), A. Kalniņš (mežkop.), E. Stālbergs (arch.).** Starp 25 locekļiem tikai viens esot krievs. Bez tam esot arī korespondējošie locekļi. Lauksaimniecības akadēmijā tagad esot 9 fakultātes — lauksaimniecības, mežkopības, meliorācijas, veterinārmedicīnas, zootechnikas, pārtikas rūpniecības technoloģijas, lauksaimniecības mēchanizācijas, meža materiālu pārstrādāšanas un mērniecības. Jelgavas pils tiekot atjaunota un šoruden uz turieni jau pārcēlušās 4 fakultātes. Pārējās fakultātes pārcelšot nākošajā gadā.

„Vai pēc studiju beigšanas latvieši rod darbu Latvijā?"

„Lauksaimniecības akadēmiju beigušie visi strādā Latvijā, jo ir liels pieprasījums pēc šādiem

(Nobeigums 8. lpp.)

MASKAVA RUNĀS TIKAI APV. NĀCIJĀS

Padomju Savienības ārlietu ministra vietnieks Kuzņecovs paziņo, ka viņa valdība Apvienoto Nāciju atbruņošanās apakškomisijas sarunās vairs nepiedalīsies.

Krievu mākslīgais mēness ir pierādījis, ka tas ne tikai spēj augstu lidot, bet ka tam ir arī asa mēle. Tikai divas dienas pēc tam, kad padomju raķetes bija uzdzinušas pustonnas smago satelitu vairāk kā tūkstoš jūdžu augstumā, ārlietu ministra vietnieks Kuzņecovs paziņoja Apvienoto Nāciju pilnsapulcei, ka Maskava nolēmusi pārtraukt līdzdarbību minētās organizācijas atbruņošanās apakškomisijā. Tai pašā laikā Padomju Savienība nolēmusi izstāties arī no divpadsmit valstu atbruņošanās komisijas, kas savas darbības laikā nav varējusi parādīt nekādu progresu. (Ļoti zīmīgi, ka padomju zinātniskiem sasniegumiem parasti seko arī kāds gājiens starptautiskā politikā. Tā, piemēram, laikā, kad Maskava atklāja savas starpkontinentālās reķetes eksistenci, padomju delegācija pārvilka svītru piecu nāciju atbruņošanās apakškomisijas sarunām Londonā).

Ar savu tagadējo nostāju Padomju Savienība nebūt negrib radīt iespaidu, ka to atbruņošanās tālākas sarunas neinteresē. Gluži otrādi, tā vēlas šādu sarunu turpināšanu, bet tikai visu Apvienoto Nāciju mērogā.

RIETUMI MOSTAS

Kanadas ministru prezidents Dīfenbeikers domā, ka sarkanie mēneši ir labi tēmēta brīdinājuma zīme Rietumu atmodināšanai.

T o r o n t o. Noslēdzoties Ontario provinces konservātīvo gadskārtējai sanāksmei Toronto, turpat 1500 delegatu un viesu uzrunāja Kanadas ministru prezidents Dīfenbeikers. Veltīdams daudz laika starptautiskajām problēmām, ministru prezidents uzsvēra, ka neviens nav izdarījis brīvajai pasaulei lielāku pakalpojumu kā Chruščevs, kuŗa mākslīgie mēneši ir atmodinājuši Rietumus, brīdinot tos ar ārkārtīgajiem technikas sasniegumiem Padomju Savienībā. „Chruščevs mūs ir brīdinājis", sacīja ministru prezidents Dīfenbeikers, „nostādījis mūs notikušu faktu priekšā. Otra padomju mēness izšaušana ir darījusi daudz vairāk Rietumu saliedēšanai un apvienošanai kopējā darbā nekā jebkāds cits notikums kopš 1945. gada."

„Mums ir jābūt apvienotiem, ja mēs gribam eksistēt", sacīja ministru prezidents, aizrādot, ka Kanadas un Sav. Valstu aizsardzības apvienošana ir pirmais solis ceļā uz šādu, absolūti nepieciešamu sadarbību.

FRANCIJAI JAUNA VALDĪBA

P a r ī z ē. Šī gada 6. novembrī izbeidzas viena no gaŗākajām Francijas pēckaŗa valdības krizēm, deputātu vairākumam parlamentā nobalsojot uzticību jaunam ministru prezidentam Feliksam Geijāram (38 g. v.).

Pēc 36 dienu ilgas valdības krizes jaunais ministru prezidents saņēma 338 balsis, 173 deputātiem balsojot pretī. Geijāra valdība ir viena no raibākajām franču politisko partiju koalicijām, pret kuŗu vienoti balsoja vienīgi galējais kreisais spārns — komūnisti un galējais labais spārns — pužādisti. Pēc ilgām debatēm, nostādot valsts intereses pirmā vietā, sociālisti un labā spārna neatkarīgie republikāņi izšķīrās atbalstīt Geijāra koaliciju.

LATVIJAS VALSTS SVETKU AKTS un KONCERTS

16. novembrī, pl. 8,00, Central Technical School 275 Lippincott St., Toronto.

Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 1 dol.

APMEKLĒSIM VISI!

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

DOMAS UN DARBUS LATVIJAI

ERIKS MIESNIEKS

Ikvienu latvieti, ar īsta latvieša sirdi krūtīs, rītā mostoties, darba un pienākumu gaitās ejot, vakarā savā trimdinieka saspiestā mājoklītī atgriežoties, nodarbina un māc kāds smags jautājums: kad brauksim mājās? Kā ēna tas mūs pavada mūsu gaitās. Un kā gan tas arī citādi varētu būt? Mēs nedrīkstam to no savas sirds un prāta izmest. Lai cik nereāla pašreizējā jūku pasaulē izliktos šī doma, tā ir vienīgā, kas mums dod spēku izturēt.

Bezideālu dzīve ir moku dzīve. Bet mūsu ideāls ir atgriezties Latvijā. Ja tā mums vairs nebūs, trimdas nežēlastība iznīcinās arī mūsu pārējos spēkus. Tad mēs kļūsim nevarīgi veģetētāji svešu tautu vidū — tādi, kuriem nebūs vairs nekādu augstāku mērķu Kā tādi mēs katrs atsevišķi klusībā un neievēroti šķirsimies no šīs dzīves, bet mūsu bērnu bērni kaut kad kaut kur kādā vēstures grāmatā lasīs par kādu latviešu tautu, nezinādami, ka viņi paši cēlušies no šīs tautas.

Mums jāstrādā, mums jākrāj materiālās vērtības, lai ar to palīdzību savukārt balstītu mūsu izglītības un kultūras darbu svešumā. Blakus latviskai grāmatai mums jāiegūst arī materiāls pamats, lai, svešās zemēs un svešos ļaudīs izkaisītiem, mums nebūtu jāpaļaujas vienīgi uz svešinieku atbalstu. Bez līdzekļiem mēs netiksim pie latviski iespiestā vārda, kas vēl uztur mūsos gara modrību, kas jau tagad ir un nākotnē būs vienīgais mūsu sasaukšanās līdzeklis plašajā pasaulē; ne pie izglītības, kas ir viens no stūrakmeņiem mūsu tautas patstāvībā; ne spēsim uzturēt un saglabāt mūsu latvisko kultūru.

Bet materiālās vērtības uzkrājot, mums vispirms jābūt skaidrībā, kam mēs tās krājam. Tikai sev vai kādam pārpersoniskam mērķim? Un te nu ikvienam īstajam latvietim bez diskusijām var būt tikai viena atbilde: Latvijai. Tai zemei, kas mūs izaudzējusi par tiem, kas esam šodien — nesalaužami, konsekventi cīnītāji par savu valsti un tautas brīvību. Lai Dievs ir žēlīgs tiem, kas izdevību būt Rietumu pasaulē un cīnīties par cilvēku tiesībām un brīvību izmanto savtīgiem nolūkiem! Ikviens no viņiem lai padomā par tiem tūkstošiem latviešu, kas smok zem sarkanā lāča ķetnām.

Neziņas, pesimisma un skepses miglā mūsu nākotne. Bet vienam mēs ticam, ka atgriezīsimies Latvijā. Kā mūsu senči lepni spītēja visām apspiedējām varām un viņu ticība vainagojās, tā mēs tagad, trimdas ceļus staigājot, zinām, ka arī mūsu stunda reiz sitīs. — Kad? — Var paiet vairāki gadu desmiti, bet var piepildīties arī tēvijas mīlestībā degošu siržu pravietojums — varbūt pat daudz ātrāk.

Mēs atgriezīsimies Latvijā, ja vien līdz tam brīdim mūsos nebūs zudusi ticība Latvijai un latviešu tautas spējām. Ticība sev, kas apveltīta ar ražīgu un pašaizliedzīgu darbu, gāž kalnus.

Vai nav jākautrējas tiem trimdas saimes locekļiem, kas iespēju atgriezties tēva sētā jau iekšata par utopiju, par lietu, ar kuru var nodarboties tikai plānā galdiņa urbēju prāti?! Būsim atklāti un teiksim: tādu nav mazums mūsu vidū. Tādu nav mazums nedz to vidū, kas šodien jau lepojas ar svešas zemes pasi kabatā, bet vēl vairāk neticīgo ir nogaidītāju pulkā.

Ar svešu pasi latvietību nezaudē, ja krūtīs ir latvieša sirds. Svešā pase gan varbūt vienu otru reizi piepalīdz vieglāk un labāk pārciest svešuma grūtības Lai tas tā būtu — ir latviešu trimdas saimes vēlēšanās. Tad mēs Latvijā atgriezīsimies visi.

DAUGAVAS VANAGI

DV HAMILTONĀ

DV. Hamiltonas nodaļas biedru vakars notiks sestdien, 30. novembrī, plkst. 8.00 vak. Royal Connaught viesnīcas Mural zālē (11. stāvā). Dr. Drillis rādīs sava Eiropas ceļojuma krāsu uzņēmumus un stāstīs par saviem ceļojuma iespaidiem, tāpat L Ozoliņš demonstrēs savus pag. vasaras krāsu uzņēmumus.

Ņemsim līdzi groziņus, dziesmas un daudz omulības mūsu 1957. gada pirmajam biedru vakaram.

*

Sakarā ar nodaļas biedra Arnolda Grabja nāvi DV Hamiltonas nodaļa izmaksājusi no DV bēru fonda nelaiķa piederīgajiem statūtos paredzētos $300,-.

Mirušā revīzijas komisijas locekļa Arnolda Grabja vietā valde uzaicinājusi nākošo kandidātu — Jāni Kalniņu.

JAUNI BIEDRI

DV Hamiltonas nodaļā par biedriem iestājušies: Jānis Glaudāns un Lizete Kalvāne.

ZIEMASSVĒTKU PALĪDZĪBAS AKCIJU

DV Hamiltonas nodaļa uzsāka š. g. oktobrī. Šogad ziedojumus vāc ar 29 sarakstiem un to dara: A. Amoliņš, A. Balodis, J. Bieriņš, V. Bija, J. Bleks, E. Breikšs, E. Darkevics, E. Dāvidsons, J. Dubinskis, T. Frišenfelds, T. Gailīte, P. Immurs, E. Kalniņa, A. Kalupnieks, E. Krasts, I. Krēsliņa, V. Martinaitis, V. Melbārde, L. Ozoliņš, V. Plinte, E. Pulciņš, V. Rudzītis, E. Šteina, T. Tērauds, V. Tuklers, J. Vilks, A. Zeipe, A. Zibens un E. Zvīnis.

7. GADA SVĒTKU

uzņēmumu paraugi apskatāmi pie nodaļas sekretāra J. Dubinska, 79 Smith Ave., tel. JA 8-3247

Nodaļas gada svētku amerikāņu loterijas neizņemtais laimests — galda lampa — saņemams pie nodaļas biedrziņa E Pulciņa, 18 Parkside Dr., tel. JA 2-6103. Laimīgā loze nr. 84 — dzeltenā krāsā. Lūdzam laimīgo laimētāju pieteikties līdz š. g 15. novembrim, pēc minētā datuma priekšmets tiks uzskatīts par nodaļas īpašumu.

APSVEIKUMI

DV Hamiltonas nodaļas valde sirsnīgi sveic savus biedrus Edīti un Ivaru Lejas sakarā ar meitiņas Sandras ierašanos ģimenē.

Tāpat visa laba vēlējumi nodaļas biedram — sportistam Bonifācijam Kuncānam ar kundzi Intu, sakarā ar pirmdzimto dēlu

PATEICĪBA

DV Hamiltonas nodaļas valde izsaka sirsnīgu pateicību visiem, kas apsveikuši nodaļu 7. gada svētkos, kā arī ikvienam, kas pielicis roku, lai gada svētki izdotos.

DV Hamiltonas nod. valde.

DZIESMU SVĒTKOS ŅUJORKĀ TEĀTRA IZRĀDES NEBŪS

Dziesmu svētku rīcības komitejas sēde 31. oktobrī bija veltīta galvenokārt jautājumam, vai svētku laikā rīkot arī teātra izrādi. Bostonas teātra trupa būtu ar mieru dot izrādi, ja tai ierādītu piemērotu laiku. Tomēr pārbaudot sarīkojumu programmu, izrādījās, ka nav iespējams rast laiku, lai teātra izrāde netraucētu citus sarīkojumus: 3. jūlijā (ceturtdienas vakarā) paredzēts atklāt mākslas izstādi un kultūras konferenci; 4. jūlijā dienā ir koru kopmēģinājums, bet vakarā jaundarbu koncerts; 5. jūlijā garīgs koncerts kādā katedrālē, un pēc tam Dziesmu svētki un noslēguma balle; 6. jūlijā (rītā) — rakstnieku rīts. Kopā 7 sarīkojumi triju dienu laikā. Svētdienas pēcpusdienā vairs nav nozīmes kaut ko rīkot, jo tad viesi jau posīsies uz mājām.

Bez Dziesmu svētkiem redzama vieta ierādīta kultūras konferencei, lai dotu iespēju satikties mūsu zinātniekiem un pārrunāt kultūras problēmas. Šāda konference pēdējo reizi notika 1950. g. martā Traunšteinā, Bavārijā. Sagaidāms, ka tēlotājas mākslas izstāde, kas notiks Dziesmu svētku laikā, būs plašākā, kāda jebkad latviešiem brīvajā pasaulē notikusi. Visi latviešu mākslinieki aicināti iesūtīt darbus. Tāpat vērtīgs solās būt jaundarbu koncerts. Mūsu skaņražu darbus, kas radušies pēdējos gados, šeit būs iespēja dzirdēt labā sniegumā. Dziesmu svētkiem sekos saviesīgs vakars plašajās Armorijas telpās. Šeit svētku viesiem būs iespēja nostiprināt draudzības saites ar draugiem, kas izkaisīti pa plašo Ameriku, sekojot vecajai latviešu parunai — „Dievs, dod draugiem satikties!"

11. NOVEMBRĪ

Ņem, tēvzeme, tavs esmu viss — mirdz 9. Rēzeknes kājnieku pulka karogā. Viens no skaistākajiem ierakstiem, kas izteic pilnīgu ziedošanos tēvzemei. Bet līdzi citām latviešu karavīru vienībām sagrauts, noārdīts un iznīcināts arī Rēzeknes pulks, kas Latvijas brīvības laikā bija novietojies vistuvāk lielāko briesmu robežai; un tās nebeidza draudēt Latvijai arī pēc atbrīvošanas cīņām. Ieraksts rēzekniešu karogā izteica visas Latvijas armijas būtību, pienākumus un atbildību. Vēl vairāk — tas raksturoja tautas nacionālos centienus un mērķus kā brīvības cīņu laikā, tā posmā, kas sekoja uzvarām kaŗa laukā

Tālās novembra dienas, kaut izplēn svešumā, atkal un atkal aizvedina atmiņu dārzos, kuŗi nekad neaizaug un nedrīkst aizaugt ,kamēr vien domājam par savu tēvzemi un ticam tās atjaunotnei. Kaut kur Latgales frontē, Kurzemes klajā vai Vidzemes kalnājos šodien atkal liesmo ugunis ,kuŗu spožumā mums atplaiksnās Latvijas neatkarības sākums pirms trīsdesmit deviņiem gadiem.

Brīvību izkaŗo asinīm, robežas novelk ar ieročiem. Ne politiskais spēks vai izmaņa valstij piešķiŗ brīvību un pašnoteikšanos. Ja nav runājusi ieroču valoda, tad panākumi ir bijuši pārāk niecīgi vai to nav bijis nemaz. Armija izkaŗo, armija nosargā. Bet lai to spētu un uzņemtos, ir vajadzīgs varens morālais spēks. Tā bruņoti bija tie pirmie latviešu kaŗavīri, kas strēlnieku cīņu laikmetā devās kaujās ar Latvijas vārdu sirdī un karogos; tā stiprināti un rosināti bija Latvijas neatkarības cīņu posma iezvanītāji — vāji tērpti, trūcīgi bruņoti, bet degošu sirdi un varonību krūtīs. Vispēdējā cīņu posma leģendāriem latviešu kaŗavīriem - leģionāriem nācās nosargāt un aizstāvēt to, kas mums vēl bija palicies no brīvības, valsts territoriju okupējot svešai varai. Ja tam nebija panākumu ,tad tā nebija nedz kaŗavīru, nedz mūsu tautas vaina.

Ar spītu, varonīgu pretestības spēku un smagiem upuŗiem šie mūsu bruņoto spēku pēdējā posma cīnītāji bija spiesti uzdot cīņu tai brīdī, kad morāles un tiesīguma vietā ielauzās politiskais stulbums ,savtīgi aprēķini un nedabiska draudzība kristiešu un bezmorālo attieksmēs. Reiz vēsture to cels gaismā un spriedīs savu tiesu, attaisnojot un respektējot katras tautas cīņu par savu brīvību un suverēnām tiesībām — kā Dieva nolikumu.

Armijas stiprums un cīņas gatavība gulst tās morālajā spēkā. Ieroči papildina tās pilnvērtību. Varonīgu vīru netrūka strēlniekiem, tādi bija pirmajiem brīvības cīnītājiem, kalpakiešiem un leģionāriem, jo visu šo laikmetīgo cīnītāju gala mērķis bija viens — Latvijas brīvības izkaŗošana un tās nosargāšana.

11. novembŗa dienā godina visus cīnītājus, kas savu daļu metuši upuŗu traukā, lai Latvija dzīvotu. Kad šai dienā pirms 38 gadiem mūsu nacionālā armija padzina no Pārdaugavas bermontiešu kaŗaspēku, tolaik šīs kaujas atzina kā Andreja Pumpura episkā varoņa Lāčplēša un Melnā bruņinieka cīņu nobeigumu. Šai dienā arī tika dibināts Lāčplēša kaŗa ordenis ar devīzi: Par Latviju — kā liesmaina atzinības un varonības zīmē tiem, kas Latvijas brīvības cīņās izcilu dotumu, drošsirdības un varonīgu veikumu dēļ bija pārauguši savus līdzcīnītājus. Ordenim bija 3 šķiras. Līdz 1934. g ar ordeņa I šķiru dija apbalvoti 2 Latvijas armijas virsnieki — ģenerāļi Jānis Balodis un Krišjānis Berķis un 7 ārvlstnieki. Ar ordeņa II šķiru 18 Latvijas armijas un 43 ārvalstu armiju vacākie virsnieki, bet ar ordeņa III šķiru — 2074, to skaitā divas sievietes, 271 ārzemnieks un Verdēnas cietoksnis. Ja šo varonības zīmi pārnestu uz cīnītājiem, kas 2. pasaules kaŗa lai kā triecās pāri Latvijai, tad piešķiramo liesmaino krustu skaits būtu daudz, daudz lielāks. Tas ir apliecinājums mums, ka latviešu kaŗavīram piemīt krietnas cīnītāja un patriota īpašības ,spēks un raksturs.

1919. gada 11. novembrī apklusa cīņu dārdoņa Pārdaugavā. Bet kopš tam ik gadus, 11. novembŗa dienā dimdēja Latvijas zeme tās kaŗavīru soļu rakstā. Pateicīgajam tautas skatam ielās un parādes laukumos izgāja Lāčplēši, mūsu armija un kaŗa invalidi, lai kopējā solī no jauna apliecinātu, āa Latvijas brīvība vieno visus. Tā nebija parāde tikai pašiem kaŗavīriem vien — tā rosināja domas, entuziasmu un patriotismu jaunatnē un visos, kas šai soļu rakstā klausījās un skatīja, kā pie vīru krūtīm liesmo Lāčplēša ordenis. Šīm parādēm bija dziļa audzinoša nozīme.

Laiks aizskalojis daudz brāžmainu un nemiera gadu, bet tas nav varējis izdzēst nedz laikmeta spožumu, nedz smiltīm aizputināt latviešu kaŗavīru veikumus tēvzemes labā. Tie dzīvo vēstures rakstos un vēl dzīvo cīnītāju sirdīs. Vēsture nemirs, bet cīnītājiem aizejot, paliks kā mantojums jaunajai audzei. Ja mums vairs nav fiziski tveŗamas tēvzemes, mums vēl paliek tās brīvības vēsture, kas rakstīta cīnītāju asinīm. Tai mūsu jaunatnei, kas izaug svešajā zemē un kas savās deklarācijās un entuziasmā atkārtoti uzsvērusi kalpošanu Latvijai, kam mēs nešaubīgi ticam, savu centienu izpratnē un mērķu guvumos jāliek zaigot tām varonības garam un pašaizliedzības priekam, kas Latvijas brīvības cīņu posmos staroja latviešu kaŗavīru acīs un dvēselēs. Citādi mēs nevaram runāt par Latvijas atjaunotni.

A. Sedasdels

DAUGAVAS VANAGI ANGLIJĀ

DVF delegātu pilnsapulces, kas notika Lidsā 19.—20. okt. prezidijs. No kr.: protokolists A. Liepiņš, sap. vad. J. Miezītis, pal. V. Cukurs un protok. J. Dišlers. A. Baloža foto.

KANADĀ

TORONTO

● DV Toronto nodaļas un TLB valžu kopsēde notika 1. novembrī TLB telpās. Bija paredzēts pārrunāt, ka rast iespēju 1958. g. sarīkojumus rīkot kopīgi, un kopīgi pirkt namu.

Kopīgo sarīkojumu rīkošanā vienošanos nepanāca, jo TLB Mārtiņu balli vēlas rīkot atsevišķi, DV Toronto nodaļai atsevišķi atstājot DV dienas. Šo TLB priekšlikumu DV Toronto nodaļa noraidīja, jo DV dienas rīko Daugavas Vanagu Kanadas valde, kāpēc tās nevar uzskatīt par DV Toronto nodaļas sarīkojumu, kaut gan līdz šim tās notikušas Toronto, un Toronto nodaļai bijusi uzticēta svētku balles sarīkošana. Tā arī vienošanos par kopīgiem sarīkojumiem 1958. g. nepanāca; tie notiks atsevišķi tāpat kā līdz šim.

Jautājumu par kopīgu nama iegādi, kuŗā varētu notikt lielākā daļa sarīkojumu, uz DV Toronto nod. ziņojumu pamata pagaidām atlika līdz tam laikam, kamēr pilsētas valdē būs noskaidrots par īpašuma, kas korroborēts uz DV vārda, atbrīvošanu no nodevām. DV TN

● No Latviešu demokratisko partiju biroja vadītāja pienākumiem atlūdzies un no šī biroja izstājies R. Kronbergs. Biroja vadību līdz turpmākam uzņēmies agr. J. Lejiņš.

● Pirmās ev. - lut. draudzes vakars Sv. Andreja baznīcas telpās bija pulcinājis kuplu apmeklētāju skaitu, kas ar interesi noklausījās māc. A. Čopa referātu par dabas zinātņu attīstību kopš 17. gadu simteņa. Viduslaikos dabu un tās parādības atzina par brīnišķu Dieva radību, ko cilvēks var vienīgi apjūsmot. Tas izpaudās arī renesanses laikmeta mākslā. Tikai vēlākā laikā dabu aplūkoja kā patstāvīgu lielumu neatkarībā no Dieva, un zinātniskiem pētījumiem izmantoja dažādus eksperimentus. Tā radās mēchaniskais uzskats, ar ko savā laikā arī Vecais Stenders izskaidroja daudzas dabas parādības. Jauno atziņu celmlauzis bija dāņu fiziķis Bors, uzstādot planetāro materijas uzbūves teoriju. Tomēr arī šai teorijai vēlāk radās grūtības, jo ar to nevarēja izskaidrot visas dabas parādības, piem., gaismu. Jaunas atziņas dabas parādību noskaidrošanai ienesa tā sauc. korpusulu plūsmes teorija, kvantu teorija u. c., līdz mūsu laikos dabas zinātnes kļuvušas par abstraktu zinātni, kur visu izteic ar skaitļiem un formulām. Tā materija un daba ir kļuvusi abstrakta līdzīgi domei.

Māc. A. Čopa referātam sekoja koncerts, kuŗā vairākas latviešu komponistu dziesmas dziedāja vīru dubultkvartets Kalvis, par savu sniegumu saņemot atzinīgus aplausus un ziedu velti. Draudzes vakara dalībnieki vēl pakavējās pie dāmu komitejas tējas galda, bet jaunatne Zentas Grikes vadībā vingrinājās tautiskās rotaļās un dejās.

● Māc. A. Čops Sv. Andreja baznīcā salaulājis Donnu Kuršinski un Roderiku Mekdonaldu, bet kristījis Dainu Sarmīti Kāpostiņu, Imanta un Mirdzas meitiņu.

● Pie pirmās ev. - lut. draudzes nodibināta bērnu svētdienas skola, kuŗā par skolotājām darbojas Alīse Cēbere, Astride Pērkone, Elizabete Ozoliņa un Marta Tetere.

● Austrumu ev. - lut. draudzes dāmu komitejas rīkotais bazārs notiks Sv. Barnabas baznīcas telpās svētdien, 10. novembrī, pl. 16,00 (tūliņ pēc dievkalpojuma). Bazāram, kuŗa katra trešā loze laimēs, nodotas jau daudzas vērtīgas mantas, kā gleznas, daiļamatniecības izstrādājumi, audumi, rokdarbi u. t. t. Bez tam dāmu komiteja I. Stagavas vadībā rūpējusies arī par kafijas galdu un laimes aku. Keramiķis Z. Jurševskis un audēja V. Vilsone apmeklētājus iepazīstinās ar saviem izstrādājumiem, bet V. Treifelds ar jaunākām latviešu grāmatām. Visi laipni lūgti apmeklēt šo sarīkojumu.

● Rasmu Akmeņkalleju un Jāni Gerndorfu salaulājis māc. A. Briedis Sv. Barnabas baznīcā un kristījis Pēteri Georgu Bulu, Boleslava un Emmas dēliņu.

● Pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu māc. A. Briedis izvadījis Lieni Biti, dzim. Kalniņš, kas pēc slimības mirusi 59 gadu vecumā Toronto pilsētas slimnīcā.

Latviešu ārsti Toronto

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel. RO 2-0962 vai CH 4-2081; Dr K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel LE 4-6851.

DAŠVUDA, ONT.

● Latviešu jauniešu izcilās sekmes mācībās atzīmētas jau daudzos gadījumos. Arī Ekseteras vidusskolu pagājušā pavasarī kā labākais absolvents beidza Valdemārs Gulēns no Dašvudas, kur viņa tēvs un māte ir ārsti. Voldemārs arī izvēlējies medicīnas studijas Toronto universitātē, kas viņam par izcilām sekmēm vidusskolā piešķīrusi apbalvojuma stipendiju $215. Viņš pazīstams arī kā aktīvs sportists un ir piedalījies sabiedriskā darbā — Londonas (Ont.) latviešu jaunatnes pulciņā.

Ps.

LONDONA, ONT.

● Londonas latviešu organizācijas ar sekmēm saskaņo savu darbību. Otrdienā, 29. oktobrī to pārstāvji sanulcējās E. Ūdra mājā, kur pārrunāja sarīkojumu kalendāru līdz šī gada beigām un nākošā gada martam. Bez tam vienojās par darbu sadalījumu kopīgos sarīkojumos. Sēde bija saskaņīga un daudzos jautājumus iztirzāja īsā laikā.

Ps.

HAMILTONĀ

● 18. novembŗa svinības Hamiltonā, HLB un DV nodaļas sarīkojumā notiks sestdien, 16. novembrī, plkst. 6.15 vak. Royal Connaught viesnīcas kristalla zālē. Programmā svinīgs akts, kuŗā svētku runu teiks LNAK valdes pr-dis A. Svenne no Toronto. Koncerta daļā piedalīsies vīru dubultkvartets „Kalvis." Aktā aicinātas piedalīties Hamiltonas kanadiešu prominentākās personas, kā: pilsētas galva, parlamenta locekļi, pilsētas valdes darbinieki, preses, radio un TV pārstāvji.

Pēc koncerta, turpat, pl. 8.00 vak. saviesīgs vakars. Laba deju mūzika. Ieeja uz aktu pret labprātīgiem ziedojumiem, saviesīgajam vakaram $1.50 no personas.

● Hamiltonas gaidu vienības „Venta" gada svētki notiks svētdien, 10. novembrī, plkst. 5.30 vakarā kanadiešu skautu mītnē, James St., S. Svinīgs akt, gaidu priekšnesumi. Tējas galds, dejas un rotaļas. Jāņem līdzi groziņi, ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

● Prāv. A. Skrodelis 2. nov salaulāja Jāni Bieriņu ar Annu Salti.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

V. BEBRIS
APDROSINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI NEPAREIZA INFORMĀCIJA?

Latvijas Amerikā redakcijai:

LA 86. n-rā G. Sīpols, un kāds I. A., kas baidās publicēt savu pilnu vārdu ,izsaka nožēlu un līdzjūtību L. Zandbergam par viņa rakstu LA 82. n-rā attiecībā uz Gaudeamus un citām L Z. pieminētām dziesmām.

Vispirms jāievēro, ka L. Zandbergs nav parakstījies kā LNJAK pr-dis, un viņa domu nevaram oficiāli atzīt par visas LNJAK nostāju.

Ir jau viegli izteikt līdzjūtību un nožēlu, bet cik tas ir pareizi, tā ir katra individuāla pieeja. Kāpēc viņam pārmest un ne paskaidrot? Ja L. Z. ar savu rakstu jaunības straujumā ir kļūdījies, tad taču ne savas zināšanas dēļ, bet gan intereses dēļ! Vai mēs, vecākā paaudze, esam paskaidrojuši, kad L. Z. pieminēto dziesmu laikā ir jāpieceļas, un kad ne un kāpēc? Vai visa mūsu jaunatne zina vārdisku Gaudeamus tulkojumu? Vai tā zina, vai Latvijas universitātē mācības gadu sākot, svinīgajā aktā tika dziedāts Gaudeamus, tāpat arī gada svētkos un citos oficiālos gadījumos, vai ne? Vai esam to paskaidrojuši? Ja neesam, tad ar kādu pārliecību varam pārmest to, ko neesam mācījuši? Pieņemsim, ka L.Z. raksts radies kādas nepareizas informācijas vai pārpratuma dēļ, un ļausim, lai viņš pats pārliecinās pie mūsu autoritātēm, bij. Latvijas universitātes mācības spēkiem, jaunatnes draugiem, par tradicijām — un es ticu, ka pēc tam mēs L. Z. neko vairs nepārmetīsim.

J. E. Breikšs,
DV KV Jaunatnes noz. vad.

PĀRDOMĀSIM!

Latvijas Amerikā redakcijai:

L. Zandbergs, aizstāvēdams H. Vilku, kuŗš Gaudeamus laikā LU gada svētkos Toronto demonstrātīvi palika sēdot, savu vēstuli lasītājiem nobeidz sekojoši: „...tad mūsu Dievs, svētī Latviju skanēs arvien klusāk, un tie jaunieši, kam šodien ir krūtīs dzirkstele no Kronvalda gara, vīlušies aizies un atradīs citus ceļus.' '

Vai L .Zandbergam zināms, ka Kronvalds, kuŗa gara mantinieks viņš, acīmeredzot, grib būt, ir Tērbatas latviešu rakstniecības vakaru resp. studentu korporācijas Lettonia dibinātājs un priekšnieks no 1870. gada pavasaŗa līdz 1873. gada rudens semestrim? Un ka blakus Kronvaldam tur svētku dziesmu Gaudeamus dziedāja tādi vīri kā Dīriķis, Grietēns, Grosvalds (vēlākais sūtnis), Rātminders un Lībietis? Ka vēlāk šīs pašas korporācijas krāsas nesa un Gaudeamus godbijībā dziedāja vai vēl šodien dzied nel. bīskaps Irbe, nel. valsts prezidents Alberts Kviesis, nel. prāv. Ķullītis, archibīskaps Grīnbergs, prof. P. Lejiņš, prof. J. Endzelīns un simti citu mūsu valsts un tautas darbinieku? Vai Zandbergs grib apgalvot, ka arī šiem vīriem šo dziesmu dziedot „sirdīs tukšums"?

Iesim vēl tālāk atpakaļ. 1856. gadā Tērbatā nodibinājās studentu korporācija Fraternitas Academica Dorpatensis. Arī tās locekļi, protams, nekaunējās dziedāt Gaudeamus, jo tā jau kopš laiku laikiem ir studentu svētku dziesma.

Vai Zandbergam arī ir zināms, kas šo korporāciju dibināja? Tie bija 14 latviešu studenti ar — Kr. Valdemāru, Sakranovicu, Kr. Baronu, Juri Alunānu u. c. priekšgalā. Vai Z. apgalvos, ka arī šo vru sirdis bija tukšas?

Z. saka: „Cilvēks, kas ... palika sēdot, manuprāt, panāca daudz — proti, viņš lika daudziem padomāt."

Tiesa. Šis cilvēks panāca daudz, un viņš lika daudziem padomāt. Viņš panāca to, ka tagan katram skaidrs, kāda gara bērns ir viņš un viņam līdzīgi. Ar savu rīcību viņš demonstrātīvi distancējās no tiem nacionāli noskaņotajiem studentiem, kam Gaudeamus ir svētku dziesma, pret ko tie izturas ar cieņu — ja situācija to prasa, arī pieceļoties kājās. Viņš distancējās no Kr. Valdemara, Kr. Barona, Alunāna. Dīriķa — un simitiem citu.

Arturs Voitkus, Toronto.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus [illegible] sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS LONDON S.W.7 ENGLAND
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

SARKANO APSPIEDĒJU UN IZMANTOTĀJU ŠĶIRAS RAŠAN…

40 posta gadi komūnisma īstenošanai

II

ZVIEDRIJ…

Sociālisti pārņ…

MAINĀM ATKAL JAUNAS GRĀMATAS P… VECAJĀM
Par pilnu vērtību maināmi agrākos trimdas izd… pret jaunām grāmatām. Pieprasiet sarakstu, … jums savu.
LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, Iow…

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0266.

LASĪTĀJU vēstules

VAI NEPAREIZA INFORMĀCIJA?

Latvijas Amerikā redakcijai:

LA 86. n-rā G. Sipols, un kāds I. A., kas baidās publicēt savu pilnu vārdu „izsaka nožēlu un līdzjūtību L. Zandbergam par viņa rakstu LA 82. n-rā attiecībā uz Gaudeamus un citām L. Z. pieminētām dziesmām.

Vispirms jāievēro, ka L. Zandbergs nav parakstījies kā LNJAK pr-dis, un viņa domu nevaram oficiāli atzīt par visas LNJAK nostāju.

Ir jau viegli izteikt līdzjūtību un nožēlu, bet cik tas ir pareizi, tā ir katra individuāla pieeja. Kāpēc viņam pārmest un ne paskaidrot? Ja L. Z. ar savu rakstu ir [illegible] tādēļ, ka tie nav savas zināšanas dēļ, bet gan intereses dēļ! Vai mēs, vecākā paaudze, esam paskaidrojuši, kad L. Z. pieminētos dziesmu laikā ir jāpieceļas, un kad ne un kāpēc? Vai visa mūsu jaunatne zina vārdisku Gaudeamus tulkojumu? Vai tā zina, vai Latvijas universitātes mācības gadu sākot, svinīgajā aktā tika dziedāts Gaudeamus, tāpat arī gada svētkos un citos oficiālos gadījumos, vai ne? Vai esam to paskaidrojuši? Ja neesam, tad ar kādu pārliecību varam pārmest to, ko neesam mācījuši? Pieņemsim, ka L. Z. raksts radies kādas nepareizas informācijas vai pārpratuma dēļ, un lausim, lai viņš pats pārliecinās pie mūsu autoritātēm, bij. Latvijas universitātes mācības spēkiem, jaunatnes draugiem, par tradicijām — un es ticu, ka pēc tam mēs L. Z. neko vairs nepārmetīsim.

J. E. Breikšs,
DV KV Jaunatnes noz. vad.

PĀRDOMĀSIM!

Latvijas Amerikā redakcijai:

L. Zandbergs, aizstāvēdams H. Vilku, kurš Gaudeamus laikā LU gada svētkos Toronto demonstratīvi palika sēdot, savu vēstuli iesāk: „...tad mūsu Dievs, svētī Latviju, skanēs arvien klusāk, un tie jaunieši, kam šodien ir krūtīs dzirkstele no Kronvalda garīgās mantas, vīlušies aiziet un atradīs citus ceļus."

Vai L. Zandbergam zināms, ka Kronvalds, kura gara mantinieks viņš, acīmredzot, grib būt, ir Tērbatas latviešu rakstniecības vakaru resp. studentu korporācijas Lettonia dibinātājs un priekšnieks no 1870. gada pavasara līdz 1873. gada rudens semestrim? Un ka blakus Kronvaldam tur svētku dziesmu Gaudeamus dziedāja tādi vīri kā Dīrikis, Grietēns, Grosvalds (vēlākais sūtnis), un Līcītis? Ka vēlāk šīs pašas korporācijas krāsas nesa un Gaudeamus godbijībā dziedāja vai vēl šodien dzied nel. biskaps Irbe, nel. valsts prezidents Alberts Kviesis, nel. prāv. Ķullītis, archibīskaps Grīnbergs, prof. P. Lejiņš, prof. J. Endzelīns un simti citu mūsu valsts un tautas darbinieku? Vai Zandbergs grib apgalvot, ka arī šiem vīriem šo dziesmu dziedot „sirdis tukšas"?

Iesim vēl tālāk atpakaļ. 1856. gadā Tērbatā nodibinājās studentu korporācija Fraternitas Academica Dorpatensis. Arī tās locekļi, protams, neuzvelkot, dziedāt Gaudeamus, jo tā jau kopš laiku laikiem ir studentu svētku dziesma.

Vai Zandbergam arī ir zināms, kas šo korporāciju dibināja? Tie bija 14 latviešu studenti ar — Kr. Valdemāru, Sakranoviču, Kr. Baronu, Juri Alunānu u. c. priekšgalā. Vai Z. apgalvos, ka arī šo vīru sirdis bija tukšas?

Z. saka: „Cilvēks, kas ... palika sēdot, manuprāt, panāca daudz — proti, viņš lika daudziem padomāt." Tiesa. Šis cilvēks panāca daudz, un viņš lika daudziem padomāt. Viņš panāca to, ka gan katram skaidrs, kāda gara bērns ir viņš un viņam līdzīgi. Ar viņa rīcību viņš distancējās no tiem nacionāli noskaņotajiem studentiem, kam Gaudeamus ir svētku dziesma, pret ko tie izturas ar pietāti, pie ceļoties kājās. Viņš distancējās no Kr. Valdemāra, Kr. Barona, Alunāna, Dīriķa — un simtiem citu.

Arturs Voitkus, Toronto.

...es nekavējoties atbildēsim; ...pa gaisa pastu bezmaksas paraugus.
...E UN PASKAIDROJUMI ...U VAJODĀ.

SARKANO APSPIEDĒJU UN IZMANTOTĀJU ŠĶIRAS RAŠANĀS

40 posta gadi komūnisma īstenošanai

II

Kaut gan Marksa sekotāji noliedza filozofijas vajadzību, tie tomēr praksē radīja paši savu dogmu, ko tie uzskata par „viszinātniskāko" vai „vienīgi zinātnisko" sistēmu . . . Ja Eiropas strādnieku kustībai politisku apsvērumu dēļ nebūtu bijusi vajadzīga jauna ideoloģija, kas sevī sauca par marksismu un dialektisko materiālismu, tad tā būtu atmesta kā ne visai dziļa vai pat ne visai oriģināla.

Marksisma filozofijas spēks nav meklējams tās zinātniskos elementos, bet gan tās sakaros ar masu kustību, galvenokārt pasvītrojumā, ka tās mērķis ir grozīt sabiedrisko iekārtu. Šī filozofija atkal un atkal apgalvoja, ka esošā pasaules iekārta mainīsies, tāpēc ka tā sevī glabā pretrunu un iznīcības sēklas, un ka strādnieku šķira šīs pārgrozības vēlas un būs spējīga tās īstenot. Pateicoties attiecīgai propagandai, šīs filozofijas ietekme pieauga un radīja Eiropas strādnieku šķiras kustībā illuziju, it kā tā būtu visvarena, vismaz kā metode. Tomēr raksturīgi, ka Lielbritanijā un ASV, kur ir spēcīga strādnieku šķira un strādnieku kustība, šīs marksistiskās filozofijas ietekme ir svars ir visai nenozīmīgs.

Markss domāja, ka divu pamatšķiru — buržuazijas un proletariāta cīņas iznākums kapitālistisko sabiedrību nomainīs sociālistiskā. Markss nedomāja, ka visās zemēs, īpaši ne tanīs, kur demokratiskā iekārta bija sociālās dzīves tradīcija. Viņš minēja tādas zemes kā Holande, Lielbritanija un Savienotās Valstis. Tomēr visā visumā no šīs mācības var izlobīt, ka viņa pamatpārliecība bija, ka revolūcija nav novēršama.

Marksa revolucionārās idejas, kuras viņš pats atzina tikai ar zināmiem priekšnoteikumiem, un noliedza, ka tās būtu īstenojamas visā pasaulē, Ļeņins pārvērta absolūtā un universālā doktrinā. Ļeņins neizprata demokratijas un saimnieciskā progresa attīstību Lielbritanijā un citās rietumu zemēs. Viņš neizprata arī angļu arodbiedrību kustību. Ļeņins pārāk uzsvēra savas vai marksisma „zinātniskās" idejas un pārāk maz vērības piešķīra strādnieku šķiras objektīvai lomai par Krieviju augstāk attīstītās zemēs.

Pēc Marksa hipotezes, revolūcijai vispirms jānotiek augsti attīstītās kapitālistiskās zemēs, un Markss ticēja ,ka revolūcijas iznākumā radīsies jauna sociālistiska sabiedrība ar lielāku brīvību nekā liberālā kapitālisma sabiedrībai. Attīstot Marksa teorijas, ka kapitālisms jāaizstāj ne tikai ar augstāku saimniecisku un sociālu sabiedriskās iekārtas veidu, t. i. sociālismu, bet arī jārada jauna un lielāka brīvība, nekā liberālā kapitālisma iekārtā, sociāldemokrati pamatoti uzlūkoja sevi par Marksa pēctečiem. Kaut gan kā sociāldemokrati, tā komūnisti atsaucas uz vienu un to pašu Marksu, tomēr sociāldemokratu un komūnistu kustības ir attīstījušās pavisam atšķirīgos virzienos.

Beigu beigās jāatzīst, ka no oriģināla marksisma nekas nav palicis pāri. Rietumos tas ir miris vai miršanas stadijā, un austrumos komūnistu režīma nodibināšanās rezultātā no Marksa dialektiskā materiālisma palicis pāri tikai formālisms un dogmatisms. Marksismu tur izmanto varas sacementēšanai, tirannijas attaisnošanai un cilvēku apziņas izvarošanai. Austrumos marksisms ir vairāk nekā ideja; tur tas ir jauns pārvaldes veids, jauna tautas saimniecība un jauna sociāla sistēma.

Kaut gan Markss saviem mācekļiem bija devis šādas izveidošanās ierosmi, viņš visai maz vēlējās pieredzēt šādu savas mācības attīstību un arī nekad nedomāja, ka tas tā varētu notikt. Tā vēsture piekrāpa vēsturiskā materiālisma lielo meistaru, kas bija mēģinājis izskaidrot tās attīstības likumus.

Pagājušā gadsimta 70-os gados veidojās korporācijas un monopoli Vācijā, Anglijā un Savienotajās Valstīs, kas pilnu vērienu sasniedza 20. g. s. sākumā. Šo attīstību ir analizējuši Hobsons, Hilferdings un citi. Ļeņins „Imperiālisms - kapitālisma beigu studijā", pamatojoties uz šo autoru darbiem, izdarīja politisku analizi, kas satur paredojumus, kuri pa lielākai daļai izrādījušies nepareizi...

Par spīti tam Markss kļuva par jauna laikmeta pravieti Austurmeiropā. Viņa mācībām bija apreibinoša iedarbība, līdzīga jaunas reliģijas iedarbībai.

Pieaugot Vakareiropas un Savienoto Valstu strādnieku labklājībai, pateicoties technoloģiskiem uzlabojumiem un straujai ražības pieaugšanai, kā arī koloniju jēlvielu un tirgu izmantošanai, reālākā un svarīgākā par revolucionāro cīņu kļuva cīņa par reformām, labākiem materiālajiem apstākļiem un parlamentārām pārvaldes formām. Revolucionāro marksismu pārstādīja no rūpnieciski augsti attīstītiem rietumiem uz rūpniecības ziņā vāji attīstītiem austrumiem. Latvijā Jānis Pliekšāns - Rainis vienā ceļa somā no Rietumiem ieveda visu marksisma gudrību. Tas bija laikā, kad sociālistiskā kustība attīstījās rietumos un austrumos, rodoties otrai sociālistu internacionālei, kas panāktu kustības centralizāciju un unifikāciju. Šis laikmets beidzās ar sociāldemokratu (reformu piekritēju) un komūnistu (revolūcijas piekritēju) sašķelšanos, kas noveda pie komūnistu apvērsuma Krievijā un 3. internacionāles nodibināšanas.

Pēc 2. pasaules kara beigām Padomju Savienība ar sarkanās armijas varu uzspieda komūnismu veselai virknei Austurmeiropas tautu, un šo tautu komūnisti ar prieku šo uzspiešanu pieņēma.

Jo kādā zemē komūnisms bija vājāks ,jo vairāk tam nācās īmitēt sava „lielā brāļa" — Padomju Savienības totālitāro krievu komūnismu, svētlaimīgi laizot „lielo krievu zābaku", kā to darīja saujiņa latviešu komūnistu mūsu dzimtenē, kas Latviju pārvalda ar krievu atbalstu un žēlastību. Raksturīgi, ka daļa komūnistu vadoņu Vakareiropā līdz pat šim laikam nav varējuši atbrīvoties no ,parlamentārām illuzijām" un to piekritēji uzskata savus vadoņus par cīnītājiem, kas cīnās pret nabadzību un postu, naīvi ticot, ka partija cīnās par plašāku un īstāku demokratiju...

Modernā komūnisma ideja sākās reizē ar modernās rūpniecības sākumu. Tā sāk izmirt vai tiek ierobežota zemēs, kur rūpniecības attīstība ir sasniegusi savus nospraustos mērķus, bet uzplaukst zemēs, kur tas vēl nav sasniegts.

LONDONAS LATVIEŠI ATVADĀS NO MĀC. SLOKENBERGA

No sēru mājas aizgājēju izvada māc. V. Sapietis, Melderis un J. Gailis. Aiz viņiem nelaiķa dēls.

Pagājušajā otrdienā Londonas latvieši atvadījās no mācītāja Roberta Jēkaba Slokenberga. Kaut bija darba diena, daudzi latvieši bija mērījuši simtiem jūdžu garus ceļa gabalus, lai teiktu viņam ardievas. Tikai pavisam retos gadījumos Londonā var redzēt kopā tik daudz pazīstamu seju — vairāk nekā 200 tautiešu ar ziediem un skumjām atmiņām pulcējās Londonas latviešu draudzes mājā Naitsbridžā. Māc. Slokenbergu no draudzes mājas izvadīja māc. J. Gailis, māc. Sapietis, kas bija mērojis garo ceļa gabalu no Skotijas, un poļu mācītājs Mazierskijs.

Sēru dievkalpojums notika Soho franču protestantu baznīcā. Sēru sprediķi teica māc. Vold. Sapietis, runādams par debesu vārtiem, un ka nāve nav nekas cits, kā tikai aiziešana un aizmigšana. Viņš runāja par māc. Slokenberga taisnīgo un vētras putna dabu, kas nekad nemeklēja zelta vidus ceļu, bet arvien gāja to, kurš visvairāk bija pilns grūtību. Viņš teica, ka māc. Slokenbergs latviešu atmiņā paliks kā nelokāms savas ticības un Latvijas brīvības cīnītājs, un ka viņa aiziešana nav nekas cits, kā patiesa atgriešanās mājās — pie sava Kunga. Durvis nav aizslēgtas, teica māc. Sapietis, tās ir atvērtas, debesu durvis ir atvērtas! Mūsu dzīvē gan ir daudz durvju, kuras ir aizliegtas ļaunuma dēļ, bet Dieva debesu durvis ir atvērtas vienmēr.

Pēc māc. Sapieša runāja poļu luterāņu mācītājs Mazierskijs — atceroties laiku, kad viņš kā poļu armijas mācītājs bija palīdzējis māc. Slokenbergam nodibināt sakarus ar izklīdinātajiem latviešu bēgļiem Vācijā. Viņš atcerējās pēdējo apmeklējumu ASV, kur daudzu tautību mācītāji liecināja pret sarkano slepkavu dibināto baznīcas vadību. „Viss, ko jūsu mācītājs darīja, bija priekš savas mīļotās dzimtenes Latvijas un sava Kunga Jēzus Kristus. Es pats kopš 1945. gada esmu redzējis, ka jūsu mācītāja dzīve ir bijusi nepārtraukta kalpošana savam Kungam, bet viņš arī nav aizmirsis savus mīļos — vēl Amerikā, kad viņš apzinājās sava stāvokļa bezcerību, viņš man lūdza — „Aizbraucis Anglijā, nesaki nekā manējiem . . . " Novēlēdams izturību un pastāvību Slokenberga ģimenei, poļu mācītājs to pašu novēlēja Londonas latviešu draudzei un izteica vēlēšanos, lai tā turpinātu pastāvēt un darboties.

Skanot sēru mūzikai, 4 mācītāji no 3 dažādām tautībām izveda māc. Slokenberga mirstīgās atliekas no franču bijušo bēgļu baznīcas, lai Golder Grīnas krematorijā tās atdotu liesmām. Londonas latviešu vārdā vainagu nolika draudzes priekšnieks dipl. ing. Priede, no dāmu komitejas — Kalace, Latviešu biedrības — komp. Alb. Jērums; DV — Rumba; Latviešu jaunatnes apvienības — Pētersons, Nacionālās padomes Lielbritanijā — red. Jānis Andrups, no Letonijas — R. Pavasars, bez tam pārstāvji bija nākuši no visām Londonas latviešu draudzes kopām, kas izkaisītas pa visu Anglijas salu.

Tā bija lietaina diena, kad māc. Roberts Slokenbergs iegāja debesu valstībā, tā bija lietaina diena, kad viņa mirstīgās atliekas Zeltainajā zāles laukumā paņēma liesmas, lai draudzes un ģimenes piederīgie reiz varētu mācītāja pelnus aizvest atpakaļ brīvā Latvijā, kurai kalpot bija aizgājušā mācītāja mērķis un uzdevums.

Guntis Zariņš

ZVIEDRIJAI JAUNA VALDĪBA

Sociālisti pārņēmuši varu pilnīgi savās rokās

Zviedrijas valdības nedaudzu dienu krize izbeigusies. Pēc tam, kad sociāldemokratu ministru prezidents Erlanders audiencē pie karaļa noteikti bija noraidījis iespēju sastādīt koalicijas valdību no visām 4 galvenajām partijām, uz sēdi sanāca pilsonisko partiju vadītāji: Ulīns — liberāļu, Jalmarsons — konservatīvo un Hedlunds — zemnieku, lai kopīgi noskaidrotu iespējas pilsoniskas valdības sastādīšanai. Tomēr arī šī sanāksme beidzās nesekmīgi, jo zemnieku, tagad centra partijas, vadītājs Hedlunds neatrada par iespējamu pašreizējā situācijā šādu valdību pilnīgi atbalstīt un minēto partiju vadītāji karalim varēja vienīgi paziņot, ka nav iespējams sastādīt pilsonisko partiju valdību. Visi mēģinājumi līdz ar to bija beigušies nesekmīgi, un karaļa pilnvarojumu sastādīt jaunu valdību saņēma sociāldemokratu ministru prezidents Erlanders, kas jau nākošajā dienā savā audiencē karalim iesniedza jaunās sociāldemokratu valdības sarakstu, kurā ir 15 locekļu līdzšinējo 16 vietā. Praktiski pārmaiņas notikušas vienīgi ar 4 jaunu locekļu iecelšanu no koalicijas aizgājušās Centra partijas vietā, jo pārējie paliek savos iepriekšējos amatos. Zviedrijas jaunā valdība: ministru prezidents — Erlanders, ārlietu — Undēns, tieslietu — Lindels, aizsardzības — Andersons, sociālo lietu — Nilsons, iekšlietu — Johansons, satiksmes — Skoglunds, finanču — Strengs, izglītības — Edenmans, zemkopības — Necēns, tirdzniecības — Lange, civīlo lietu — Lindholms; konsultatīvie locekļi — Lindstrēma, Klings un Čēlins.

UNGĀRIJAS REVOLŪCIJAS DIENAS ATCERE

Ungārijas sacelšanās gada dienu Zviedrijā atzīmēja ar šiem notikumiem veltītiem rakstiem visos laikrakstos, un radiofons noraidīja apceres par liktenīgajām dienām, kā arī reportāžas.

23. oktobra vakarā stokholmiešiem šos notikumus atmiņā atdzīvināja brīvo ungāru lāpu gājiens uz Pilsētas namu. Tā priekšgalā trīs ungāru jaunieši nesa Ungārijas karogu sērās, tam sekoja divi Zviedrijas karogi. Bez ungāriem organizēti piedalījās arī poļi, daudz zviedru politisko partiju, arodbiedrību un organizāciju karogi, Latvijas karogs ar pulciņu latviešu, kas savu likteni savieno ar šīs dienas atceri, tāpat arī kaimiņi igauņi. Pa vidam redzami arī ungāru revolūcijas karogi ar izgrieztu apaļu vidu un transparenti, kas skatītājiem ap gājienu atgādināja: „Neaizmirsti Ungāriju" un „Ungārija noasiņo,

(Turpinājums 8. lpp.)

MAINĀM ATKAL JAUNĀS GRĀMATAS PRET VECAJĀM

Par pilnu vērtību maināmagrākos trimdas izdevumus pret jaunām grāmatām. Piesūtiet sarakstus, nosūtīsim jums savus.

LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, IOwa, USA.

POLĪTIKA PRASA MĒRĶU SKAIDRU SAREDZĒŠANU

„Labāk 3 vēlēšanu kaujas nekā viena kabineta sastādīšana," saka kanclers Ādenauers, kas pēc 5 nedēļām beidzot vācu tautai var paziņot sava kabineta ministru vārdus.

VESTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO RIETUMVĀCIJAS

Pēc mēnešiem ilgas vēlšanu cīņas, pēc nedēļām ilgas „stīvēšanās" par ministru krēsliem, tikai oktobra beigās kancleram Ādenaueram izdevās sastādīt savu trešo koalicijas kabinetu un nodot zvērestu. Trešoreiz pēc kārtas Konrads Ādenauers 4 gadus ilgi noteiks Rietumvācijas polītisko kursu.

Ja pirmajā un otrā Ādenauera valdības laikā galvenā vērība tika veltīta ārpolītikai un vacu armijas restaurēšanai, tad tagad par savu galveno mērķi kanclers savā valdības programmā uzņēmis saimnieciskās un sociālās dzīves jautājumus. 81 gadu vecais kanclers atcerējās savus vārdus, savu solījumu, ko viņš devis vēlētājiem, proti — ka viņš nepieļaus nekādus eksperimentus, bet turpinās līdzšinējo polītiku, stiprinās tos sasniegumus, kas panākti pagājušajos astoņos gados. 15. septembris rādījis, ka Bonnas valdības līdzšinējā polītika bijusi pareiza ,to apliecinājusi tauta.

Par vienu no vissvarīgākajiem jautājumiem, kas kārtojams jau tuvākā nākotnē, kanclers atzīst jauna nodokļu likuma izstrādāšanu, kas būtu taisnīgs visai vācu tautai brīvajā Vācijas daļā.

Ļoti nopietniem vārdiem Ādenauers brīdināja uzņēmējus un tirgoņus, lai necenšas nepamatoti paaugstināt cenas. Gluži tāpat par katru algas pielikuma prasību nopietni jāpadomā arodbiedrībām. Grūtā darbā sasniegto nevajag riskēt pazaudēt ar neprātīgu „algu un cenu" sacensības mākslīgu radīšanu.

SVARĪGĀKAIS — TAISNS NODOKĻU LIKUMS

Trešā Ādenauera valdība savā programmā paredzējusi veltīt pastiprinātu vērību tautas financiāli vājākiem slāņiem. Valsts saimnieciskās polītikas augļi nedrīkst nonākt tikai šauras grupas rokās. Valsts interesēs ir, lai ikviens tās pilsonis būtu nodrošināts tagadnei un nākotnei. Valdība gādās, lai pašreizējais stāvoklis darba tirgū nepasliktinātos. Tas pašlaik ir bundesrepublikai glaimojoši, ka par bezdarbu kā tādu valstī nevar runāt.

Kā līdz šim, tā arī turpmāk valdība aizsargās privātiniciatīvu saimnieciskajā dzīvē. Valdība ar aizdevumiem sekmēs rūpniecības un tirdzniecības vēl tālāku atīstību. Valdība veicinās kapitāla pieaugumu tautas masās. Bet valdība ar stingru aci raudzīsies arī uz to, lai preču cenu paaugstināšana nenotiktu uz iedzīvotāju konta, tai pašā laikā nepamatoti ierobežojot patērētāja pirkšanas spēju. Ādenauers aicināja necensties pēc darba laika saīsināšanas, necensties pārāk pēc greznības, būt pieticīgiem visās lietās. Dzīves mērķis nav nauda un pārspīlēti augsts dzīves standarts, bet gan veselība un veselīga ģimenes dzīve.

Līdz šim izstrādātos un dzīvē ievirzītos sociālos likumus pārbaudīs, vajadzības gadījumā papildinot un uzlabojot. Rietumvācijas valdība sevišķu vērību piešķirs dzīvokļu būvei, lai jau tuvākā nākotnē izbeigtos dzīvokļu trūkums.

VĀCIJA IES KOPĀ AR ASV

Pievēršoties ārpolītikai un valsts drošībai, kanclers Ādenauers norādīja uz Pad. Savienības arvien vēl agresīvo polītiku un tieksmi aizvien vairāk zemes un tautas pakļaut savai necilvēcīgai izmantošanas un verdzināšanas taktikai. (Šos skarbos, pret Padomju vērstos Rietumvācijas bundeskanclera vārdus noklausījās arī Pad. Savienības sūtnis Bonnā Smirnovs). Pad. Savienība arvien vēl cer sagrābt savās rokās visu Vāciju. Rietumvācijas vienīgi pareizā izvēle ir iet kopā ar Amerikas Savienotajām Valstīm Atlantijas organizācijas kopīgā saimē. Ādenauers lika saprast, ka Kremļa nesen izlaistais „sarkanais mēness" daudzās valstīs radījis satraukumu. Vācu kanclers brīdina Rietumus neatteikties no pasāktā kursa modernu ieroču ražošanā. Tikai tā Rietumi var noturēties un izkļūt no draudošās iespējas kļūt par Pad. Savienības satelitu. — Ādenauers, to teikdams, acīmredzot, atradās vēl tanī iespaidā, kādā viņš vienu otru reizi pēdējā laikā nonācis: rūpēs par to, ka ASV varētu ar Padomju Savienību ielaisties internās sarunās. —

Kā loģiskas sekas savas ārpolītikas sekmēm Konrads Ādenauers saredz Vācijas apvienošanu. Šis, kaučū programmas beigu daļā pieminētais, ir Bonnas valdības svarīgākais darbs. „Polītika prasa mērķu skaidru saredzēšanu. Tai jābūt reālai, tas nozīmē — saredzēt iespējamības, tai jābūt drošai, lai pārvarētu radušos šķēršļus, bet pāri visam — polītisks darbs prasa mieru, pacietību un patstāvību. Tikai ar šiem priekšnoteikumiem varam cerēt uz panākumiem," bija Ādenauera beigu vārdi.

Kā pirmais kritiķis Ādenauera valdības darba programmai pieteicās sociāldemokratu vadonis Erichs Ollenhauers. Pēdējais valdības programmu nosauca par neidevušos, bez kādiem jaunumiem, neinteresantu.

Tā runā opozicija, kurai vācu tauta 15. septembrī jau trešo reizi pēc kārtas liedza valdības grožus .Tā runā sociāldemokrati, kuru partija pašlaik ir vai pati sašķeltākā Rietumvācijā. Quo vadis?

Mks.

SACENSĪBA JAUNIEŠIEM

LNJA Kanadā, sakarā ar paredzētajiem latviešu Jaunatnes svētkiem, kas reģionāli sāksies 1958. g. un beigsies ar lielu salidojumu 1959. g. vasarā, izsludinājusi svētku mudes sacensību ar šādiem noteikumiem:

1. Mude nedrīkst būt garāka par vienu teikumu. 2. Dalībnieku vecuma robeža ir 30 gadi. 3. Projekti iesūtāmi Helgai Braslai, 201 Manor Rd., Toronto 7, Ont., līdz š. g. 15. decembrim.

Sūtījumam ar motto slēgtā aploksnē pievienojams mudes autora vārds un adrese, uz aploksnes atzīmējot to pašu motto, kāds mudes projektam. Labākās mudes autors kā balvu saņems brīvbiļeti uz visiem Jaunatnes svētku sarīkojumiem.

„Lāpa" aicina jauniešus

Š. g. 10. oktobrī, pl. 5 p.p., 284 Sherbourne ielā, Toronto latviešu jaunatnes pulciņš rīko sanāksmi ar sekojošu norisi: 1) filma par civīlo aizsardzību, ar paskaidrojumiem demonstrēs A. Celms; 2) jautra filma Dr. in the House; 3) deja pie skaņu plašu mūzikas. Jaunieši laipni ielūgti.

Lāpas valde

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKĀ

◐ Latvijas valsts svētku sarīkojums Ņujorkā, sestdien, 16. novembrī, pl. 8 vak. Webstera zālē, 119 East 11 Street. Aktā runās sūtnis Dr. A. Spekke, koncerta daļā kori komponista Bruno Skultes vadībā.

ČIKĀGĀ

◐ Mirusi sabiedriskā darbiniece, veclatviete Milija Graše. Viņu apbedīja sestdien, 2. novembrī, Akāciju kapos. Izvadīšanā piedalījās tuvinieki un Illinoijas latv. palīdzības b-bas pārstāvji, kas teica atvadu vārdus.

◐ Čikāgas vīru koris Daugavieši, sava diriģenta J. Gaika vadībā sestdien, 9. novembrī viesosies Kalamazū.

◐ Mūsu līdzstrādnieka, publicista Alberta Raidoņa ģimene sakuplinājusies ar jaunu atvasīti — meitu.

◐ E. un V. Dzelmju tautisko deju kopa piedalīsies tautu deju festivālā sestdien, 7. decembrī, Urbānā, Illinoijas valsts universitātē ar tautiskām dejām. Šos gadskārtējos sarīkojumus apmeklē pāri par 2000 skatītāju.

◐ No Anglijas viesoties pie savējiem ieradusies dzejniece Velta Snikere. Viņa paliks Čikāgā līdz 14. novembrim, pēc kam dosies atpakaļ uz Londonu.

◐ Pretkomūnistu bloks noturēja sēdi 28. okt. un pārrunāja organizatoriskas dabas jautājumus par sarīkojumu sakarā ar ar Ungārijas revolūcijas atceres dienu 2. nov. Tāpat pārsprieda starptautiskās konferences sarīkojumu Ņujorkā 1958. g. pavasarī un tekošus jautājumus.

— ro.

KOLORADO SPRINGA (COLO.)

◐ J. Jaunsudrabiņa 80 gadu atceres vakaru 19. oktobrī ievadīja latviešu skolas vismazākie bērni ar J. Jaunsudrabiņa dzejoli Lilucinš, lielākie bērni deklamēja dzejoļus Dabai, Bērnam, Bez dzimtenes, Kā sniegi kalnu galotnēs un Kalējs Kalvis. E. Zirnītis stāstīja par J. Jaunsudrabiņa dzīvi un darbiem. Starp J. Jaunsudrabiņa godinātājiem bija arī mūsu gados vecākais dzejnieks prof. L. Bērziņš. Vakara ienākumu nosūtīja J. Jaunsudrabiņam Tautas balvai.

◐ Latviešu ev.-lut. draudze un Latviešu b-ba rīko 18. novembra atceres dievkalpojumu 17. nov., plkst 5 vakarā Mūsu Pestītāja baznīcā. Sprediķos māc. Žanis Upīte; pie ērģelēm brīvmāksliniece L. Grauda. Dievkalpojumu kuplinās brīvmāksliniece V. Delle-Grāvīte un operdziedone E. Gulbe-Raudsepa

LONGVJŪ

◐ 14. oktobrī Longvjū mirusi DV apv. aktīva biedre Anna Feldmane, dzim. Viļumsone. dz. 1893. gada 18. augustā, Vecmuižas pag., Latvijā.

A. Feldmane apbedīta 18. okt. Longvjū Memorial Park kapsētā.

INFLĀCIJAS UN DEPRESIJAS DRAUDI

Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība savā biedru un ievesto viesu vakarā bija izvēlējusies pašreiz aktuālu un interesantu referātu par saimniecisko inflāciju un depresiju,ko pārskatāmā un saistošā veidā iztirzāja agronoms un tautsaimnieks J. Bārs.

Cenu celšanās pēdējos 10 gados vērojama gandrīz vai visā pasaulē. Šajā ziņā visbēdīgākais stāvoklis ir Francijā, bet Anglija inflācijas novēršanai aicina vairāk ražot un reizē arī vairāk krāt. Inflācijas sekas visvairāk jūtamas mazāk attīstītās zemēs, lai gan zināmā mērā tas atsaucās arī pārējo valstu saimnieciskā dzīvē. ASV ir ļoti plašs vietējais tirgus un tās tikai 4% no saviem ražojumiem apgroza ārpusē, bet Kanadā šis procents sniedzas līdz 20, kādēļ inflācija šeit vairāk jūtama.

Pēdējos 10 gados Kanadā preču cenas cēlušās par 62%, kas nozīmē, ka dolars zaudējis apmēram 1/3 no savas vērtības. Ja cenu celšanās vēl turpinātos par 3%, tad pēc 30 gadiem paciņa cigarešu maksātu $1,15, uzvalks $200,00, bet auto $30.000,00. Cenu celšanos un inflāciju lielā mērā ietekmē pastiprinātā bruņošanās, kas savukārt izraisa straujū ražošanas kāpināšanu, it sevišķi rūpniecības nozarē. Tāpat arī Otrā pasaules kara postījumu likvidēšana prasīja ražošanas kāpināšanu, bet līdz ar to ražojumu pašizmaksa sadārdzinājās, jo strauji kāpušas arī algas. Tā, piem., ASV pēdējos 25 gados algas cēlušās par 50%, bet Kanadā pat par 89%, kaut gan Kanadas produkcija ir tikai 70% no tā, ko ražo ASV. Līdz ar to inflācijas draudi Kanadai ir lielāki nekā ASV. Bez tam ir vēl vairāki citi faktori, kas veicina inflāciju. Tās novēršanai valdībai būtu jāsper demokratiskās zemēs visai nepopulāri soļi: jākontrolē cenas un algas. Lai no tā izvairītos, Kanadas valdība iedzīvinājusi tā sauc. banku jeb naudas polītiku, kas sākumā izpaudās aizdevumu % paaugstināšanā, bet pēdējā laikā kredītu ierobežojumos. Šie ierobežojumi jūtami skāruši mazākos uzņēmumus, no kuriem daudzi pat spiesti likvidēties, kamēr lielākie uzņēmumi saimnieko ar pravākiem pamatkapitāliem bez aizdevumiem, no šiem ierobežojumiem mazāk atkarīgi. Ierobežojumiem turpinoties ilgāku laiku, pastāv bažas, ka Kanadā inflācija var pārvērsties depresijā, kam pirmās pazīmes ir jau ap 200.000 bezdarbnieku, kuru skaits ziemā var vēl pieaugt.

Nav šaubu, ka valdība dara visu iespējamo, lai inflāciju un depresiju paturētu zināmā kontrolē, bet rezultāti atkarīgi no daudziem citiem blakus apstākļiem, kādēļ paies ilgāks laiks, kamēr saimniecisko dzīvi normalizēs. Tikai ap 1960. gadu gaidāms jauns uzplaukums, kā tas bija 1955. un 1956. gados. Dzīvojot demokratiskās zemēs un baudot tās priekšrocības un brīvību, katram pilsonim jāsamierinās ar ierobežojumiem, ko mums uzliek inflācijas un depresijas draudi.

Referāta beigās J. Bārs izteica atziņu, ka 20. gadu simtenis piederot Kanadai, jo tā ieņem pirmo vietu pasaulē papīra, platīna, asbesta un niķeļa ražošanā. Tā esot otrā valsts pasaulē ar augstāko dzīves standartu un trešā ar saviem zelta ražojumiem, kaut gan tai pašā laikā iedzīvotāju skaits ir tikai sešas tūkstošdaļas no visas pasaules iedzīvotājiem.

Pēc saistošā referāta, ko J. Bārs bagātīgi illustrēja vairākiem piemēriem un skaitļiem, latviešu saimnieciskie darbinieki un viesi pakavējās draudzīgās pārrunās pie tējas galda.

N.

CEĻA VĀRDI

Cilvēkam ir jātop nevis gudrākam, bet cilvēcīgākam. Herders.

*

Bez bēdām nav neviens; kam to ir vismazāk, tas ir laimīgais. Sofokls

*

Katra diena ir no jauna iedāvāta dzīve; lai cilvēks to veidotu labāku, ja viņa līdzšinējā dzīve nekur nav derējusi. A. Štolcs

*

Piešķirt pārāk daudz nozīmes citu domām ir vispār valdošais neprāts. Šopenhauers.

*

Atturība un miers dziedē daudzas slimības. Hipokrats.

VECĀS EIROPAS KULTŪRAS GŪSTĀ

CEĻOJUMA IESPAIDI

Šveicē iebraucām lielo militāro manevru laikā, kas šeit notiekot ik rudeni un kuriem piedalās dažādi tautas svētki, mesas, u. c. Mums stāstīja, ka esot ļoti grūti kļūt par virsnieku Šveices armijā, jo tam esot pilnīgi jāpārvalda 4 vietējās valodas: vācu, franču, italiešu — un vēl kāds no latiņu valodas cēlies dialekts.

Pa lieliskiem Šveices autoceļiem, kas tālu pārspēj Vācijas un Francijas ceļus un ik gadu vēl tieko laboti un tālāk izveidoti, braucam cauri Šveices pulksteņu rūpniecības novadam. Daudzas pulksteņu fabrikas esot celtas ar amerikāņu kapitālu; atsevišķas pulksteņu daļas tomēr tiekot izstrādātas mājās, — mājrūpniecības ceļā. Daba šeit ar saviem gleznajiem, piemīlīgajiem skatiem atgādina Švarcvaldi. Redzam ainavas, par kurām ir jūsmojuši un kuras ir tēlojuši rakstnieki Meijers un Kellers.

Braucam tālāk uz Berni. Apskatām impozanto „Bundesrāta ēku", no kuŗas terases atklājas brīnišķīgs skats uz Berni un tās apkārtni. Mūsu uzmanību saista vecais pulksteņa tornis ar savu zvanu spēli. Blakus veclaicīgām celtnēm redzam arī daudz ultramodernu ēku (piemēram, kādu baznīcu).

Mūsu tālākais mērķis ir Interlakena. Ceļš ilgu laiku vijas gar burvīgo Tuna ezeru, kuŗa krastos mīlējis uzturēties rakstnieks Kleists — un Napoleons III. Kā zilganzaļa pērle šis ezers mirdz saules gaismā! Tas ir maigākais un piemīlīgākais no visiem redzētiem Šveices ezeriem; tā krasti nav pārāk augsti, bet tos rotā krāšņa dienvidu flora, un apvārsni noslēdz zilganu kalnu rindas.

Tad pēkšņi kādā ceļa pagriezienā mūsu priekšā nostājas visā varenībā trīs Alpu mājestātes: ar mūžīgo sniegu klātie Eigres, Mönchs un pati slavenā Jungfrau! ... Tie kalni liekas tik tuvi un viegli sasniedzami, ka gribētos iztiept roku un aizkart jaunavīgi balto sniegu to virsotnēs. Pēc daudziem gadiem mācītu uz mirdzošu, baltu sniegu!... Mums rāda vietu, kur gāja bojā daži kalnā kāpēji šinī vasarā.

Braucam tālāk gar Briencas ezeru līdz beidzot noķļūstam pie slavenā „Četru kantonu ezera" (Viervaldstädtersee). Pa ceļam mums rāda kalnu, kuŗa pakājē kādā viesnīcā ierodoties atpūsties Dr. Ādenauers. Šveicieši jau esot devuši kalnam nosaukumu „Konradsbuckel" un „Adenauers-berg". Majestātiski paceļas mūsu priekšā Pilata kalns, uz kuŗu vedot visaugstākais Eiropā zobratu ceļš.

Katram Šveices ezeram ir sava individuālitāte, sava īpata krāsa. Pēc maigajiem Tuna, un vēl pirms kaŗa redzētajiem Lugāno un Ženēvas gaišajiem ezeriem „Četru kantonu ezers" pārsteidz ar savu majestātiskumu un drūmumu. Stāvas klinšu sienas ierobežo tā drūmos, tumšzaļos ūdeņus. Ar tā krastiem saistās teika par Vilhelmu Tellu un šveiciešu brīvības cīņām. Diemžēl, nav vairs laika uzmeklēt pirms kaŗa skatītos „Šillera akmeni", „Rütli un citas vietas; tāpat varu tikai garāmejot skatīt Lucernas veco koka tiltu ar senajām gleznām un vecos torņus,—agrāko apcietinājumu atliekas. Apbrīnoju brīnišķīgo rotaļu ezera spoguļa ūdeņos vakarā: šveicieši savās pilsētās prot izmantot visus iespējamos apgaismošanas efektus.

Pēdējais ceļš ved gar Sempachas ezeru, ar kuŗu saistās atkal teika par Vinkelrīdu un Sempachas kauju 14. g. s. — epizods no Šveices brīvības cīņām ... un tad esam atkal „mājās", —Badenveilerā.

Rakstu savas ceļojuma piezīmes, sēdot uz Badenveileras pils drupām šis ir pēdējais saules stariņš ko ... uz vecajā Eiropas kontinentā. Domāju par to, cik daudz dabas skaistuma, cik daudz augstas kultūras, gadu simteņiem vecu kultūras tradiciju un vēsturisku atmiņu ir sakopots šinī nelielajā pasaules stūrītī, ko sauc par Eiropu, un kā šinī brīdī, ka ar katru savu nervu piederu šai zemei un kultūrai. Jūtu, ka tā ir mana galīgā dzimtene... un pirmoreiz pēc daudziem gadiem jūtos laimīga, ka varu būt šeit!...

Badenveilerā, 1957. g. oktobrī

Austra Augenberga.

EKSPORTFIRMA LONDONĀ (Anglijā), pastāv kopš 1946. gada, ar lieliem preču krājumiem, kā tekstilijām, pārtiku un ārstniecības līdzekļiem sūtīšanai uz Eiropu un Āziju — MEKLĒ PĀRSTĀVJUS. Labas izredzes piemērotām personām vai firmām. Vēlamas references. Rakstīt šīs avīzes kantorim ar Nr. 1025.

PRINCIPU LIETA

Par sēdēšanu un kājās stāvēšanu cīnās Augusts Nopūta

Gaŗāmejot Lampatāns iegriezās pie Želastībām. Ar Amāliju viņam pēdējā laikā nebija dvēseles harmonijas, bet Caurumīša, viņa mīļotā saimniece, tā vien skatījās, lai dabūtu viņu ciet un mācītu kā jādzīvo. Bet Lampatānam tas nepatika; viņš bija vairāk par mieru un saticību.

Pie Želastībām miera un saticības netrūka.

Pats skatījās televīziju. Želastībene darījās ap mazo bērnu, bet Darivarītis sēdēja pie galda un grauza zīmuli. Priekšā viņam bija balta papīra lapa.

Lampatāns apsēdās palīdzēt Želastībai.

„Nu —," viņš uzmanīgi iesāka sarunu, ‚ko?"

„Tak jau," Želastība piekrita, „tāpat vien jau viņš ir."

„Jā," Lampatāns nopūtās. „Un ko tu padarīsi?"

„Nekā", arī Želastība atzina cilvēcīgo nespēcību, „galīgi nekā. Bet tā kā nekā tur nevar darīt."

Panākuši pilnīgi vienprātību, abi draugi brīdi sēdēja klusēdami un skatījās kā televīzijas varoņi skrēja ,lēca, šāva un dūra.

Klusumu pārtrauca Darivaris.

„Ded," viņš atgāzās līdz ar krēslu atpakaļ, lai labāki varētu redzēt tēvu, „kā spellē „priecāj'ties"?"

Želastība noburtoja, un Darivaris atgriezās pie rakstāmā.

Lampatāns ievilka dziļu dūmu.

„Ir gan tev puika uz ūsiņu," viņš uzslavēja Želastību, „ko tur pats tā raksta? Skolai?"

„Mnē," Želastības balsī bija ne mazums tēva lepnuma. „Skolai jau būtu angliski . . . Avīzei!"

„Ko?!" Lampatānam sabira cigaretes pelni klēpī. „Avīzei?!!"

„Jep! Jāaizstā Taisnība. Tam pašreiz uzbrūk."

„Vai par to pašu kājās necelšanos?"

„Par to pašu. Raksta avīzē, ka tā bijusi puiciska un izglītota cilvēka necienīga izrīcība. Tā to nevar atstāt, un tāpēc Darivaris raksta pretī. Un sados pa riktīgam!"

„Bet par ko viņš īsti necēlās, ja jau visi citi cēlās?" Lampatāns, kā jau vienkāršs cilvēciņš, neredzēja Taisnības izrīcības dziļāko jēgu. „Pillā bija?"

„Ej nu — pillā!" Želastība rokas vien sasita par tādu stulbumu. „Aiz principa! Tas tāpat kā toreiz Maskavā, kad tur svētkos Rietumvācijas himnu spēlēja. Visi cēlās — Chruščevs cēlās, Maļenkovs cēlās, Molotovs cēlās, bet Grotevols no Austrumvācijas, redzi, necēlās. Sēdēja kā ķipis. Aiz principa, ne jau tāpēc, ka sēdamais par smagu. Saproti?"

„Ne vella nesaprotu," Lampatāns tiepās. „Vai tai dziesmā kādas prastības, ka smalks cilvēks kā Taisnība nevar piecelties?"

„N-nē . . . prastību nekādu īpašu nav," Želastība kļuva drusku klusāks, „tāpat vien par jaunību, un ka atnāks vecums, un ka lai dzīvo augstskola, profesori un valdīšana — un tā. — Bet kāpēc lai viņš ceļas kājās, ja negrib? Par to taču te dēmokratija, un katrs dara kā grib!"

„Vai viņš turpu iedams nezināja, ka to dziesmu dziedās?"

„Kā nezināja! Skaidrs — zināja. Programmā jau bija drukāts!"

„Nupat iet kā Apvienotās Nācijās!" Lampatāns ieskaitās. „Dziesma pašam nepatīk, zina, ka tie, kas prot, dziedās, — bet tomēr lien turp. Ja nepatīk — neej! — Ko tad viņš gribēja, — lai plēš vaļā Zilo lakatiņu vai Steņku Razinu?"

„Tu to nesaproti," Želastība rādījās noskumis. „Kā lai tev iestāsta tik vienkāršu lietu? Te ir, saproties, principa lieta. Principa! Pie tam īstenībā te ir divi principi. Pirmais ir par pašu dziesmu, jo tā ir tāda, ka progresīvs cilvēks to nemaz nevar ņemt mutē, kur nu vēl kājās celties, un —"

„Kā tā? Nupat taču teici, ka tur nekādu prastību nav!"

„Nav, nav! Vai es saku, ka ir? Bet viņa ir reakcionāra un mudina uz līderībām. Jau pats sākums: priecāj'ties! Par ko tad lai priecājas, to jau gan neviens nesaka, bet Taisnība to saprata. Taisnībai, znāčit, nav galva sasista. Taisnība uz reizes zināja, ka dziesma aicina priecāties par to, ka šim arī nu būs jālec kājās. Bet nekā! Taisnība palika sēdot. Vot! Visi piecēlās, profesori un vēl šādi tādi, bet Taisnība — sēd un beigts! — Un tad ceturtais pants: lai dzīvojot sievietes. Bratiņ, tu domā, Taisnība nesaprata, par kādām sievietēm tur runāšana? Hehe! Tad tu Taisnību nepazīsti!"

„Un otrs princips?"

„Otrs ir par pašu kājās stāvēšanu. — Mums jārāda trimdas latviskā pašapziņa un no visiem pagātnes rēgiem jāatbrīvojas. Tas tāpat kā ar to rokas došanu. Agrāk, kā vien kādu satika, tā klāt, labdien un šauj roku priekšā. Vai tagad tā kāds dara? Tagad — roku kabatā, paskatās uz to pusi, kur pienācējs stāv, pagrūž košļājamo gumiju otrā vaigā un dragā runāt. Kad viss pateikts — iet prom. Tāpat ar kājās stāvēšanu. Ja pie visām dziesmām, kur reakcionāri un nelatviskie elementi stāv, arī mēs rausīsimies kājās, tad jau dabūs nieru vainu vai reimatismu. Es saprotu, ka savā laikā trausāmies augšā, kad biedri lika dziedāt Internacionāli — tak jau lielas valsts himna —, bet reakcionāras studentu dziesmas laikā? No, sēr! Tur es Taisnības pusē! Tā tu, Darivarīt, ieraksti arī avīzē. Sadod riktīgi."

Tovakar Lampatānam vairs dzert nevajadzēja — galva tāpat bija dulla.

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.

Krājumā latviska un moderna keramika.

Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

MURRY'S PHARMACY E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.

Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

Pieņemam pasūtinājumus audumiem

Vienmēr krājumā:

olecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas

HANDWEAVING Studio

Tel. WA 2-1315

Velta Vilsons, 76 Avenue Rd., W., Toronto

J. KREIĻA FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieru filmas attīsta un kopē.

Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt

HO 6-3800. 445 Pape Ave.

MĀRTIŅDIENU GAIDOT

Kad tuvojās Mārtiņdiena mūsu dzimtenē ,lauki bija nokopti, labība izkulta. Zeme uzarta un ziemāji iesēti. Stārķis jau bija paguvis atstāt savu lizdu lielajā ozolā, dzērves un citi gājputni bariem laidās uz siltākiem apvidiem.

Apcirkņi pildījās smagiem graudiem, un tīnēs smaržoja pirmais miltu malums rudzu maizītei.. Pie sijām karājās brūnganie šķiņķi un līkumos sagrieztas desas. Lielajos māla podos svaigi ievārītas brūklenes ar āboliem. Jā, kā gan visa nebija klētiņā?

Zemnieka smaids kļuva gaišāks, apmierinātība ražas pilnībā.

Vasaras gājēji, saņēmuši algu gan graudā ,gan naudā, atvadījās un tencināja saimniekam un saimniecei.

Pienācis bija sala mēnesis, un tā desmitā diena šo darba posmu nobeidza ar prieku un zināmām izdarībām, kur saime ar gājējiem priecājās vienkopus. Visbagātākais posms zemnieka dzīvē. Un kur vēl tik skaisti var būt Mārtiņvakarā kā lauku sētā!

Pupas un zirņi pietiekami ilgi bija sildījušies uz mūrīša. Dienu no dienas vairāk sačokurojušies. Arī kāposti laikus bija skābēti, lai tad Mārtiņvakarā smaržīgi kūpoši nāktu galdā līdz ar svaigu cūkgaļu.

Plāceņi, apaļi kā mēness, cits pēc cita velās ārā no lielās krāsns un papildināja galda krāšņumu, līdz ar Mārtiņiem gatavoto gaili ,kuŗa nedrīkstēja iztrūkt, jo tad gosniņas labāk augot. Čurkstošas putraimdesas līdz ar brūkleņu ievārījumu vilināt vilināja sēsties pie galda. Padzērienam medalus putoja kannā. Saime un gājēji pateicās Dieviņam par visa laba devumiņu

Bija viegls pasals. Jau tālumā dzirdamas jautras balsis un zemes dimdēšana, tad nāca tuvāk un grabināja durvis. Saimnieks aizdedza vējlukturi, lai ietu raudzīt, kas par ciemiņiem. Troksnis pastiprinājās, un sākās budēļu dziesmas. Durvis verot vaļā, saltums plūda pretī līdz ar jautrām čalām. Budēļi lūdza saimnieku durvis plati vērt un iekšā laist.

Tur kaimiņu Jēška, kažoku otrādi griezis un par lāci pārģērbies .Viņu nu stūma iekšā izstīdzējis čigāns — vasaras puisis Klāvs ar pātagu rokā. Ai, kas bērniem bija par priekiem, kad čigāna pātaga sagriezās un pārslīdēja lāča mugurai. Lācis tikai norūcās, bet čigāns, ūsas skrullēdams, viltīgi smaidīja.

Čigānam blakus nostājās čigāniete tumšmelniem matiem un košu lakatu galvā. Tā lielā Made, šo māju meita, kas, galdu uzklājot, nevienam nemanot bija pazudusi. Roku sizdama viņa dziedāja:

Es čigāna sieva biju,
Kā jumprava vien staigāju:
Kurpes kājā, niedres rokā,
Sēd galdiņa galiņā.

Pārnovada Ance, izveicīga un mazāka augumā, bija par gaili pārvērtusies un trīs reizes skaļi novilka ki-ka-ri-kū, tad ar savu knābi bērnus paknābāja. Bērni gailim atriebās un spalvas paplucināja. Lācis rūkdams bērnus purināja, un tie lūdza viņus nebaidīt, līdz kamēr draugi vien tapa. Tad sabira arī pārējie budēļi un jautrība pieņēmās. Tur gaŗā sieva locīdamās un blakus mazais vīriņš, skatu uz augšu mezdams, soļoja līdzi neparastai parādībai, kuŗas galva vai atdūrās griestu sijās. Tur dzērve lepni staipīja kaklu un baltā kaza ar saviem ragiem lēca apkārt un vienu otru pabaidīja. Nāve ar izkapti rokā kā balta vīzija lēni pārgāja istabu un nostājās istabas kaktā. Ar dziesmām apsveicinājās, un ar dziesmu saimniece aicināja izsalkušos budēlīšus pie galda mieloties ar to, ko devis bagātais rudens.

Bet tikko bija pie galda sasēdušies, pagalmā līdzīgi pērkonam, rībināt rībināja, un zeme dimdēja aiz durvīm. Budēļi vilka katrs savā meldiņā:

Lūdzama māmiņa,
Laid bērnu iekšā!
Ķekatu bērniem
Kājiņas salst.

Un tiešām, kā nu kājiņas nesals, budēļi tālu ceļu nākuši — no pat Rīgas pievārtes. Meža malā pārģērbušies, pāri laukiem un pļavām ciemos nākuši.

Ak, kas tas bija par raibu juceklī! Mazi un lieli čigānēni, izdarīgi un lokani. Un nu tikai sākās īstā līksmība. Pilsētnieki un lauku ļaudis sakļāvās dziesmās un izdarībās. Gāja rotaļās un dancoja neapnikuši. Slavēja saimnieku un saimnieci par labo pacienājumu un meitas puišus par dancī vešanu.

Bezbēdīgi budēļi nāca un gāja un katrā sētā ienesa jautrību ar savām izdarībām. Visur budēļi tika gaidīti un cienāti, jo prieks bija lielāks: līdz ar budēļiem mājās nāca arī svētība.

Klejošana un jautrās izdarības ieilga pāri pusnaktij ,un dažs labs tālāka ceļa mērotājs paguva tikai acis izskalot, lai stātos ikdienas darbā. Dziesmas bija dziedātas, un katrs ar dziesmu bija dabūjis savu tiesu, bet to ļaunā neņēma.

Tā Mārtiņi tika pavadīti pa godam, līdz pat pašai Rīgai, lai atkal nākamo gadu atgrieztos tikpat raženi.

M. Krone - Balduma.

GIRTS SALNAIS

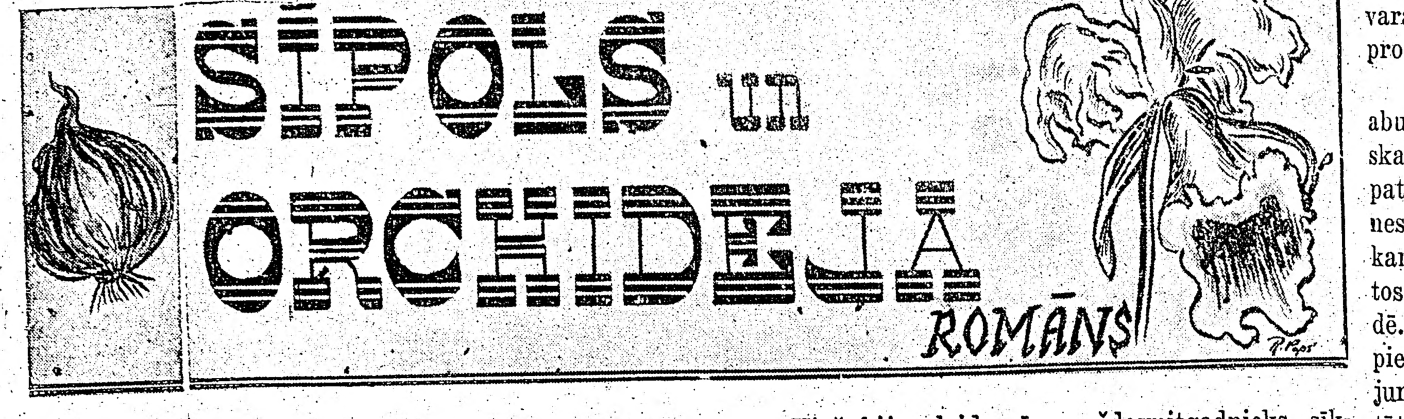

SĪPOLS un ORCHIDEJA

ROMĀNS

80 .turpinājums

Viņas tuvojās ieejai mājā, un Laila mazā pārākuma apziņā vārīgi piesita pie Sibillas pleca ar diviem pirkstiem, klusi pamācīdama: „Mīļā Sibilla, tu esi sajūsmināta par abiem — pareizāki gan — par katru no tiem atsevišķi un neredzi nekā īstā gaismā. Viņi, droši vien, saprotas lieliski, vismaz tajā ziņā, ka šķiršanās gadījumā abiem būtu jācieš visādi zaudējumi. Laba ģimenes dzīve ir klusa, bet pamatīga cīņa, kuŗā abas puses mēdz izdarīt sarežģītākas tuvošanās un atraušanās kustības nekā ienaidnieki kaŗā. No ārpuses liekas — tie ir mūžam matos. Varbūt arī tā, bet īstenībā tā ir lieliskā saskaņā, kas citiem izskatās nejēdzīgākā nesaskaņa."

Pirms atveļot durvis, studente pieliecās ārstei pie auss:

„Vai tu esi kādreiz bijusi precējusies?"

„Nē."

„Es arī ne. Tad tomēr mums šajā lietā laikam būtu jāzina kaut kas vairāk," dzirdot aiz durvīm mūziku un sarunu troksni. Sibillā kā uz mājienu atjaunojās šķelmība.

„Man liekas, ka man vairs neizdosies pieminētā lietā nekā vairāk dabūt zināt," Lailas seja pēkšņi šķita piemākusies, bet Sibilla vairs nedzirdēja, ko draudzene bija teikusi. Viņa pagrūda vaļā durvis, pretī sitās cigāru un cigarešu dūmu smarža: skaņu aparātā skanēja Šūberta simfonija klusi un dzidri. Maikls, Pēteris un prof. Llevelins šķita iedegušies politikas pārrunās.

Profesors stāvēja kājās, runādams strauji un, acīmredzot, pagaidām vēl valdīdams temperamentu un žestus. Viņš bija slaids vīrs, sešdesmitgadnieks, sīkstiem sejas muskuļiem, kuŗi katrs par sevi šķita dzīvojam savu dzīvi, padodamies kopējai kustībai lielā atturībā. Viņa vaikstu spēle rādījās cieta, skopa dažādībā, bet nepārprotami liecināja par profesora, ja ne stipro, tad vismaz tiepīgo iedabu. Kādreiz melnais matu cekuls, sen jau bija bālgani mirdzošs, kā no alumīnija, bet biezās uzacis, sirmas un kuplas, uzliekušas ārgalus uz augšu, papildināja seju ar kādu nerātnu izteiksmi. Melnās acis, gluži kā Liliānai, meta dzirkstošu tērauda spulgu.

„ . . . un, citas izejas nav," Laila dzirdēja viņa baritonu drebam, kā aizstāvot svētumu, „par spīti visiem lielvalstu kaŗiem, plātībai un uzkundzēšanās kārei, mums mazajiem jābūt kā dzeņiem. No agra rīta līdz vēlam vakaram mums jākaļ un jākaļ un mums jābūt kā naskiem bebriem, mums jāceļ un jāceļ mūsu aizsprosti. Ja tos noposta vienā vietā, mēs ceļam tos otrā, un lielajiem — par lielu izbrīnu — dažreiz jānāk pie mums apbrīnot celtniecības mākslu. Lūk, Maikl, tās ir mūsu lielās uzvaras dzīvot arī tad, kad nav ne petrolejas karaļu, ne multimiljonāru. Mēs pastāvam ar savu garaspēku, un kad sabrūk naftas akas un bankas, mēs dzīvojam, jo mūsu naftas avoti nav iznīcināmi un vērtību seifi neprašām neizvērtējami."

Maikls pacēla augšup rokas, kā lūgdamies glābiņu; tās bija smalkas un mīkstas, bet kreisajai pirksti bija stīvi; tās potīte bija iežņaugta paplatā, melnā aprocē. Maikla gludā, kalsenā seja mirdzēja laipnībā un klusā balss dvēsa miermīlību:

„No Dieva puses, profesor, nerādiet uz mani ar pārmetēja pirkstu. Jūs zināt — lielā mērā piekrītu visam, ko jūs sakāt, bet brīnīties taču es drīkstu. Un es brīnos, ka pārskatāmā vēstures laikā mazās tautas nav spējušas apvienoties kādā ciešā ilgstošā vienībā . . ."

„Mēs allaž esam kā cietumnieki, Maikl. Policija un cietumsargi mūs uzmana arī tad, kad kādas lielvalsts vara atrodas morāli augstvērtīgas valdības rokās, kas, protams, gadās visai reti."

Pēteris šaudīgu vajāta vilcēna skatu vēroja abus strīdniekus, nebūdams pārsteigts par profesora skaistajām frazēm, kurās netrūka sapulču runātāja patosa, bet brīnīdamies par bagāto Maiklu, kam — neskaitot kaŗa brūces — tagadējā dzīve bija pietiekami ērta, lai baudītu, ko sirds vēlas un nenodarbotos ar lieku galvas lauzīšanu, kas vispār nebija modē. Kamēr profesors, acīmredzot, labu laiku neticis pie tik uzmanīgiem klausītājiem, šāva ārā vispārinājumus, sodīdamies par karaļiem, prezidentiem, diktātoriem, parlamentiem un izvirtušu politisko domāšanu un sabiedriskās morāles neceļiem, Maikls īsām piezīmēm viņu allaž atgrieza atpakaļ pie dzīves sīkumiem un faktiem. Pēteri pārsteidza abu asās domstarpības, pat dažkārt izsmejīgais tonis, bet ne viens, ne otrs no tiem nejutās personiski aizvainots par uzskatu nesaskaņām. Architektā uzradās patiesa cieņa kā pret vienu, tā otru.

Maikls, izdevīgā mirklī pārtraucis profesoru, iegrima dziļā nopietnībā, kā meklēdams atbildes jautājumiem, kas to nodarbinātu atkal un atkal.

„Kaut kur taču mazo tautu attīstībā un vēstures situācijā ir kāds ļoti vājš punkts," viņš sacīja nervozi paberzēdams pirkstgaliem deniņus. „Ja tās savās tieksmēs aiziet dažreiz par tālu, vai arī tām pietrūkst kāda izšķirīga gājiena kopīgā spēlē, tad reiz mums būtu jāatklāj neveiksmes sakne. Un ja tā būtu atklāta un zināma ikvienam, arī šīm mazajām tautām varbūtu būtu vieglāk noturēt savu vietu nežēlīgajā sacensībā par brīvību un patstāvību.Ko jūs domājat, architekta kungs," viņš laipni un uzticīgi pievērsās Pēterim. „Kādēļ, piemēram Šveices kantoni bija spējīgi apvienoties valstī, kuŗā draudzīgi sadzīvo vairākas tautības, bet kāpēc to nespēj piemēram — nu, teiksim Balkānu vai Baltijas tautas? Pat skandināvi nav spējuši sadzīvot zem vienas politiskas cepures."

„Mīļais, dārgais, Maikl," profesors šķita mirklī uzliesmojam, „tas viss ir tikai lielvalstu politisko viltību, rīdīšanas un uzpirkšanas nopelns. Tās nekad nav atkāpušās no pārbaudītā principa: „skaldi un valdi"."

„Nē, nē, profesor," Maikls apturēja otru bez kautrības, un viņa rokas kustība Pēterī pamodināja simpatijas pret šo smaidīgo rāmo vīru, kas šķita visur apzināmies savu vietu un bija gatavs tajā turēties neatlaidīgi, bet bez kādas nekas bravuras. Tas bija mierīga, pasparnieciata kaŗavīra rokas mājiens, kā laipna, bet neprekāpīga piezīme pārāk rūmīgam padotajam. „Atļaujiet, lūdzu architektam pateikt kaut ko tajos jautājumos, kas mūs skaŗ gandrīz tikai teorētiski. Man ir neskaidra nojauta, ka mēs abi, dzīvodami normālos apstākļos, esam kļuvuši par neauglīgiem un pļāpīgiem prātniekiem. Noskaldījuši gaisu stiprām rokām un pierunājuši viens otram pilnu galvu sen zināmu gudrību, mēs jūtamies jau it kā uzvarējuši kauju kaujās. Bet svarīgi, kā uz visu to skatās cilvēks, kas vēl nesen bijis nežēlīgu un nepārskatāmu notikumu vidū tikai ierindnieks vai pat vēl ļaunāk."

Par šiem izmeklēti smalkiem salīdzinājumiem Pēterim bija jāpievalda grīns smīniņš, bet, meklējot piemērotu atbildi, viņš tomēr bija mazliet apjucis. Kaitināja, ka Maiklam netrūka gluži tāda paša smīniņa, kāds pašam bija jāslēpj. „Es neesmu politiķis," viņš sāka laipot, gan vilcinādamies un stomīdamies. Man nav nekā no profesionāla kaŗavīra, kaut Otro kaŗu esmu izbaudījis uz savas ādas visādos veidos. Diez' vai neesmu pārāk naīvām domām un vispār stipri stulbs un akls. Varu gandrīz zvērēt arī vēl par to, ka mēs ar saviem draugiem reti kad strīdamies par šādiem smalkiem tematiem."

„Jums tie ir līdz kaklam, vai ne?" smaidīja Maikls. „Bet kādreiz jūs taču par tiem strīdējāties?"

„Tāpat kā jūs šodien," Pēteris vīpsnādams pievienojās.

„Bet kaut kāds galīgs secinājums taču jūs noveda pie klusēšanas," otrs neatlaidās.

„Protams," Pēteri sāka kaitināt tieši šī neatlaidība.

„Nu, ļoti interesanti, ļoti!" profesorā atkal uzliesmoja nerimtīgās ziņkāre un dedzīgais temperaments. „Kāds secinājums? Kāds?"

Pēterī auga īgnums. Viņam sen jau riebās šī gaisa kulstīšana, bet nebija nekāda iegansta kļūt ļaunam ne uz profesoru, ne Maiklu, kas abi laikam slimoja ar pasaules lāpīšanas tieksmēm. Viņam pašam arī pret tām nebija iebildumu, bet viņš nedomāja, ka šajos laikos kaut kas darāms labiem vārdiem, kad vārdu īsto jēgu bija aplaupījuši melu un nepatiesību sludinātāji.

(Turpinājums sekos)

‚Trimdas skola' – žurnāls vecā

Paidagoģiskās literātūras klāsts mums Latvijā nebija nekāds bagātais, bet trimdā, cik zināms, nav iznākusi n e v i e n a šāda satura grāmata. Nav domājams, ka tās nav radušās aiz paidagogu un audzinātāju vainas, bet gan grāmatu apgādu zināmas atturības dēļ: neviens apgāds negrib uzņemties komerciālo risku. Nav mums zināms, cik tāda pasīvitāte dibināta, bet tiem, kam rūp mūsu bērnu un jaunās paaudzes latviskā audzināšana, šis jautājums nav vienaldzīgs. Mums jāmobilizē visas iespējas, lai mēs arī trimdā paliktu latvieši. Šinī ziņā vispirms būsim atsaucīgi paidagoģiskai literātūrai, kas var būt palīgs un atbalsts gan ar padomiem, gan ierosinājumiem un jautājumu iztirzājumiem.

Bērnu izaudzināšana par latviešiem svešā vidē skolotājiem, bet jo vairāk vecākiem, uzliek pārāk smagus pienākumus. Cīņa pret vides ietekmi ir ārkārtīgi grūta. Latviešu skolai vien ar dažām stundām nedēļā tas nav pa spēkam, skola vien nevar bērnos ieaudzināt latviesko garu, kas ir vienīgais vairogs pret svešo vidi; stipram atbalstam jānāk no ģimenes .Tas būs skaidrs visiem vecākiem un katram audzinātājam. Bet daudzās reizēs un vietās ar labo gribu vien nepietiek, nepieciešamas arī zināšanas un orientēšanās jautājumos un uzdevumos, to vispusīga apgaismošana un ierosinājumu saņemšana. Tas ir smags darbs, un, kā īstenība rāda, daudziem nolaižas piekusušās rokas ,bet daudziem nav arī gluži skaidrs, kā vadīt audzināšanas lietu.

Te nu ļoti liela palīdzīga nozīme šiem jautājumiem veltītai literātūrai. Šāds palīgs pa visu pasauli izkaisītai trimdas saimei ir viens vienīgs žurnāls vecākiem un skolotājiem „T r i m d a s S k o l a." Lai gan žurnālam tāds nosaukums, tas tomēr nav domāts skolotājiem vien, bet visiem vecākiem un tiem, kas audzina, apmāca un vispār nodarbojas ar bērnu. Kaut arī bērns mācās latviešu skolā ,ar apmācību jānodarbojas arī mājās, jo, kā jau minēts, dažas stundas nedēļā nevar atsvērt piecu die-

nu ietekmi svešā skolā.
pat tur, kur bērni var
latviešu skolā, arī mājās
apmāca un jāaudzina
garā. Bet cik daud
bērnu, kas nevar apmek
su skolu, kur viss smagu
stas tikai uz ģimeni. La
nīgi apzinātos stāvokli, l
spētu pareizi un lietderi
šos pienākumus, tad jā
rokas tādam palīgam, k
das Skola".

„Trimdas Skolas" 1. n
ģimnazijas direktors
Rītiņš aicina: „Skolotāj
vecāki un audzinātāji, s
mies, sasauksimies, s
mies!" Jā, visā pasaulē
tajiem vecākiem, audzi
un skolotājiem jāsasauc
sadarbojas, lai svešajā
audzinātu ne tikai krie
vērtīgus cilvēkus ,bet a
gus latviešus. Šī uzdevu
nošanai „Tr .Sk." ar sav
stiem ir piegājusi ar
respektējamu nopietnīb
cik dziļas un vērtīgas d
klarējot žurnāla virzien
ru, izteiktas pirmajā
(Rakstu autori prof. L
ziņš, Indriķis Rītiņš, E
sons, P. Dreimanis u. c
ļu žurnāls ieturējis visu
stāvēšanas gadus. „Trim
lā" skolotāji un audzin
lās savām domām, mek
un mēģinājumiem bērn
cībā. Te izstrādājas ja
piemērotākās metodes
apstākļiem. Te rodas i
mi jaunām grāmatām,
tām trimdā augošiem
„Trimdas Sk." sniedz i
ju, kā kuŗā pasaules d
latviešu skolai. Te mēs
ziņas par mūsu dar
paidagoģijas laukā, pa
teņiem. Tās ir saites,
paidagogu saimi. „Trim
ir informācija par v
nām māc. grāmatām.
„Trimdas Skola" i
ŗams palīgs bērnu au
latviskā garā un jau
glabāšanai mūsu taut
jadzētu būt ne tikai
bet katras ģimens m
gam. Abonēšanas ma
maza, ka to var atļaut
cīgākās ģimenes. „Tri
la" maksā: ASV u

KNUTS LEŠIŅŠ –

PĒDĒJĀS M

59. turpinājums

Jaunās ierakumu līnijas bieži pārgāja ienaidniel
rokās neaizstāvētas. Bet tiltus saspridzināja, mājas
ražu nodedzināja, un visi ceļi bija pilni apjukušu bē
ļu.

Krievu tanki bija pabraukuši nocietinājumu cē
jiem gaŗām, neliekoties par tiem ne zinis, bet tag
tikai īsti sāka izpausties pārsteiguma un šāvienu tro
šņa radītā pānikā. Mežs piejuka pilns bēgošu cilvēk
kas lūkoja katrs uz savu roku nokļūt drošībā, rast k
du patvērumu, lai vēlāk mēģinātu tikt Rīgā mājās
tuviniekiem.

Šī bija rīdzinieku komanda, kuŗas sastāvā
maz fiziska darba strādnieku, bet galvenokārt ierēd
un dažādu uzņēmumu darbinieki. Īsā laikā mežs
lielceļu kļuva tukšs. Vienīgais palicējs bija Linards
neapauto kāju.

Ilgi nevalkātie stulmeņi bija v am noberzuši
jas, kreisās mazais pirkstiņš bija sācis čūlāt, un k
vairs zābakā nevarēja iedabūt. Tas jau vien būtu
tiekams iemesls, lai viņš netiktu citiem līdzi, bet v
to arī nemēģināja.

Viņš nogūlās aiz alkšņu krūma uz vēdera un kā
laiciņu vēroja apkārtni. Viņš redzēja, ka nenopļau
jā rudzu laukā iemuka daži vācu kareivji no gra
bedrēm, kā viss apkārt kļuva tukšs un mierīgs, i
nekas nebūtu noticis.

— Tankiem nebija nekādas daļas gar atsevišķi
cilvēkiem — viņš sprieda. Pie tam — tie jau bija
rām, likās — visi. —

Viņam nebija baiļu; kad viņš palika viens,
jutās pavisam drošs. Citu klātiene padarīja viņu at
rīgu un nospieda, sevišķi tāds bars svešu cilvēku,
rus nekas nevienoja un no kuŗiem tik un tā būtu v
prasīt kādu padomu.

„Vairies no pūļa, tur vienmēr gadās kāda nelaim

Es čigāna sieva biju,
Kā jumprava vien staigāju:
Kurpes kājā, niedres rokā,
Sēd galdiņa galiņā.

Lūdzama māmiņa,
Laid bērnu iekšā!
Ķekatu bērniem
Kājiņas salst.

‚Trimdas skola' – žurnāls vecākiem un skolotājiem

Paidagoģiskās literātūras klāsts mums Latvijā nebija nekāds bagātais, bet trimdā, cik zināms, nav iznākusi n e v i e n a šāda satura grāmata. Nav domājams, ka tās nav radušās aiz paidagogu un audzinātāju vainas, bet gan grāmatu apgādu zināmas atturības dēļ: neviens apgāds negrib uzņemties komerciālo risku. Nav mums zināms, cik tāda pasīvitāte dibināta, bet tiem, kam rūp mūsu bērnu un jaunās paaudzes latviskā audzināšana, šis jautājums nav vienaldzīgs. Mums jāmobilizē visas iespējas, lai mēs arī trimdā paliktu latvieši. Šinī ziņā vispirms būsim atsaucīgi paidagoģiskai literātūrai, kas var būt palīgs un atbalsts gan ar padomiem, gan ierosinājumiem un jautājumu iztirzājumiem.

Bērnu izaudzināšana par latviešiem svešā vidē skolotājiem, bet jo vairāk vecākiem, uzliek pārāk smagus pienākumus. Cīņa pret vides ietekmi ir ārkārtīgi grūta. Latviešu skolai vien ar dažām stundām nedēļā tas nav pa spēkam, skola vien nevar bērnos ieaudzināt latviesko garu, kas ir vinīgais vairogs pret svešo vidi; stipram atbalstam jānāk no ģimenes .Tas būs skaidrs visiem vecākiem un katram audzinātājam. Bet daudzās reizēs un vietās ar labo gribu vien nepietiek, nepieciešamas arī zināšanas un orientēšanās jautājumos un uzdevumos, to vispusīga apgaismošana un ierosinājumu saņemšana. Tas ir smags darbs, un, kā īstenība rāda, daudziem nolaižas piekusušās rokas ,bet daudziem nav arī gluži skaidrs, kā vadīt audzināšanas lietu.

Te nu ļoti liela palīdzīga nozīme šiem jautājumiem veltītai literātūrai. Šāds palīgs pa visu pasauli izkaisītai trimdas saimei ir viens vienīgs žurnāls vecākiem un skolotājiem „T r i m d a s S k o l a." Lai gan žurnālam tāds nosaukums, tas tomēr nav domāts skolotājiem vien, bet visiem vecākiem un tiem, kas audzina, apmāca un vispār nodarbojas ar bērnu. Kaut arī bērns mācās latviešu skolā ,ar apmācību jānodarbojas arī mājās, jo, kā jau minēts, dažas stundas nedēļā nevar atsvērt piecu dienu ietekmi svešā skolā. Tātad, pat tur, kur bērni var mācīties latviešu skolā, arī mājās viņi jāapmāca un jāaudzina latviskā garā. Bet cik daudz nav bērnu, kas nevar apmeklēt mūsu skolu, kur viss smagums gulstas tikai uz ģimeni. Lai tā pilnīgi apzinātos stāvokli, lai tā arī spētu pareizi un lietderīgi veikt šos pienākumus, tad jābūt pie rokas tādam palīgam, kā „Trimdas Skola".

„Trimdas Skolas" 1. n-rā agr. ģimnazijas direktors Indriķis Rītiņš aicina: „Skolotāji, bērnu vecāki un audzinātāji, sapratīsimies, sasauksimies, sadarbosimies!" Jā, visā pasaulē izkaisītajiem vecākiem, audzinātājiem un skolotājiem jāsasaucas un jāsadarbojas, lai svešajā vidē izaudzinātu ne tikai krietnus un vērtīgus cilvēkus ,bet arī sirsnīgus latviešus. Šī uzdevuma īstenošanai „Tr .Sk." ar saviem rakstiem ir piegājusi ar lielu un respektējamu nopietnību. Piem., cik dziļas un vērtīgas domas, deklarējot žurnāla virzienu un garu, izteiktas pirmajā numurā. (Rakstu autori prof. Ludis Bērziņš, Indriķis Rītiņš, Ed. Pētersons, P. Dreimanis u. c.). Šo ceļu žurnāls ieturējis visus trīs pastāvēšanas gadus. „Trimdas Skolā" skolotāji un audzinātāji dalās savām domām, meklējumiem un mēģinājumiem bērnu apmācībā. Te izstrādājas jaunas, vispiemērotākās metodes trimdas apstākļiem. Te rodas ierosinājumi jaunām grāmatām, piemērotām trimdā augošiem bērniem. „Trimdas Sk." sniedz informāciju, kā kuŗā pasaules daļā veicas latviešu skolai. Te mēs iegūstam ziņas par mūsu darbiniekiem paidagoģijas laukā, par viņu likteņiem. Tās ir saites, kas saista paidagogu saimi. „Trimdas Sk." ir informācija par visām jaunām māc. grāmatām.

„Trimdas Skola" ir neatsveŗams palīgs bērnu audzināšanai latviskā garā un jaunatnes saglabāšanai mūsu tautai. Tai vajadzētu būt ne tikai skolotāju, bet katras ģimens mājas draugam. Abonēšanas maksa ir tik maza, ka to var atļauties arī trūcīgākās ģimenes. „Trimdas Skola" maksā: ASV un Kanadā $2,25; Austrālijā 18 šil.; Anglijā 12 šil.; Vācijā DM 6.- un Zviedrijā Kr. 9,- gadā.

„Trim. Sk" pērstāvji — ASV Mr. Alb .Banga, 63 Holmes St., Quincy, Mass.; Mrs. Erika Drullis, 1414 Lawndale St., Chcago 51, Ill.; Mr. Andr. Bankovičs, 1522 — 7-th St., S. E. Minneapolis, Minn., un ALA's birojā, 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C.; Kanadā Mr. Jānis Mežaks, 1 Classic Ave., Toronto, Ont.; Austrālijā Mr. Ed. Šmugajs, 5 Robb. St., Revesby, N. S. W.; Anglijā Mr. R .Turciņš, 64 Sholebroke Ave., Leeds 7; Vācijā Ag. J. Daģis, Neustadt, Holst., Rosenbusch Str. 5 — 73; Zviedrijā, „Trimdas Skolas" redakcijā, Solna, Näckrosvägen 24 I, A. Kurmis.

E.Upatniece.

Valentīs Pelēcis

VADĀTAJS

Vēl meklēju seju
Šim laikam,
Lai zinātu vietu,
Kur esmu.

Par aklumu
Dvēsele sajūt
Veļu miglājos
Rēgainus sapņus!

Gaidu vēl kādu
Apvāršņu cēlēju,
Zibeņu metēju
Murgainos akačos —

Lai pazītu vietu,
Redzētu vaigu,
Kurp un pie kā
Man vēl jāiet?

Mūsu gleznotāji filmā

„Par gleznām un gleznotājiem" nosaukta krāsu šaurfilma, kuŗā redzami ievērojamākie latviešu gleznotāji trimdā. Filmā parādīti mākslinieki darbā, kā arī viņu raksturīgākie darbi. Šī filma ir viena cilvēka pasākums. tas ir inž. D. Štauvers, kas uz savu iniciātīvu un ar saviem līdzekļiem izdarījis filmēšanu, apmeklējot daudzas pilsētas ASV un Kanadā.

Filmas pirmizrāde notika 3 novembrī Stefana baznīcas zālē Ņujorkā. Bija sapulcējušies ap 200 cilvēku, to starpā daudzi mākslinieki un kultūras darbinieki. Filmā redzami šādi mākslinieki un viņu darbi: J. Kalmīte, D. Štauers, M. Kovaeļevska„ J. Jēgers (miris), E. Dzenis, A. Annus, J. Annus, S. Šteinere, F. Milts, J. Tīdemanis, O. Šteiners, V. Sīmanis, A. Nulītis, D. Miezājs, T. Štubis un K. Neils. Mākslinieku darbi pasniegti ar lielu prasmi. Skatītāji bija ļoti apmierināti. Inž. Štaueram pienākas visas trimdas saimes pateicība par šo kultūrēsturisko dokumentējumu.

JAUNA GRĀMATA

Valentīns Pelēcis sakārtojis tēlojumu krājumu „Apvāršņi", kas uz Ziemassvētkiem iznāks Tilta apgādā. Krājumā ietilps 12 mēnešu tēlojumi — Saules gredzens, un kaŗa puiša pasakas:

SARUNA AR DZEJNIECI EZERMALĀ

Velta Sniķere tulkos angļu valodā Zinaidas Lazdas dzejoļus

Nav dzirdēts, ka Čikāgā būtu ieradies kāds no Anglijā dzīvojošiem latviešiem. Tāpēc mūs pārsteidza dzejnieces Veltas Sniķeres viesošanās. Nevarēja ne sazvanīt. „Velta ir Mičigena krastā," kādu rītu atbildēja viņas māte.

„Ezermalā?"

„Jā, aizgāja skatīties gliemežus."

Nebija grūti viņu uzmeklēt. Dzejniece sēdēja uz viļņlauža, kaiju apņemta.

„Ko jūs te darāt?"

„Runājos ar putniem."

„Pastāstiet man kaut ko par Angliju."

„Par angļiem nav daudz ko stāstīt. Tie ir savādāki cilvēki. Ja amerikāņiem kaut ko stāsta, viņi mēģina pārbaudīt, pārliecināties. Viņi māk uzklausīt. Turpretim nemēģiniet kaut ko krasu iestāstīt konservātivajiem angļiem. Viņi noslēgs savas sētas vārtus, un kas paliks aiz tiem, par to neinteresēsies. Viņu mājās nekas nedrīkst mainīties. Kā tas bijis no iesākuma, tā tas ir tagad un tā tam jāpaliek mūžīgi mūžam. Šai tradicijai piemērojas arī emigranti. Vide ar laiku iespaido. Anglijā dzīvojošie latvieši ir vairāk sevī noslēgti nekā Amerikas latvieši."

„Un ko šīs lietas labad dara tādi aktīvi cilvēki, kādas, piemēram, ir rakstnieks Pēteris Aigars?"

„Viņš visvairāk darba veltī laikrakstam. Aigars ir pastāvīgā cīņā pret Latvijas okupantiem. Bet tāpat sastop pretestību. It sevišķi tas bija PEN kongresā Dublīnā."

„Vai jūs domājat, ka žurnālā Ceļa Zīmes tagad ir drošākās rokās, kopš to pārņēma no Zviedrijas?"

„Es nezinu. Par to rūpējas Jānis Andrups. Viņš ir īpats cilvēks."

Velta Sniķere klusē, skatās viļņu putās.

„Būs jāmet ezerā."

„Kas?" es prasu.

„Šis gliemezis," viņa atvēž roku.

Dzejniece Velta Sniķere grūti intervējama, jo viņa ne labprāt par sevi stāsta. Dabūju vienīgi zināt, ka viņa nodomājusi tulkot Zinaīdas Lazdas dzejoļus angļu valodā. Arī izdevumā „The Pen in Exile", ko tagad iespiedīs Sav. Valstīs, būs viņas pašas angļu valodā sarakstītie dzejoļi un tulkojumi. Kā zināms, viņa tulkojusi latviešu rakstnieku darbus arī iepriekšējiem numuriem.

—A-is.

PAULAS BRĪVKALNES JAUNI PANĀKUMI

Kā ziņo Vācijas Latvija, Štutgartes valsts operā jau otru sezonu dzied mūsu māksliniece Paula Brīvkalne. Operas pirmais jauniestudējums ir Richarda Štrausa Salome. Izpildītājos slaveni vārdi: Paula Brīvkalne, Grēse Hofmane, Jūlijs Pacaks, Gustavs Neidlingers. Pie diriģenta pults mūzikas ģenerāldirektors Ferdinands Leitners. Atveŗas priekškars, un skatītājus saista Gerda Richtera austrumnieciski krāšņais, sārtas gaismas fragmentu iekļautais milzu baldachins. Šeit risinās Salomes traģēdija. Un kādreizējā latviešu princese Luteklīte — Paula Brīvkalne šeit tēlo princesi Salomi, pie tam tā ir mākslinieces 114. Salomes izrāde.

P. Brīvkalnes skaistā balss, lomas uztvērums un izpildījums izrādes beigās izsauc ovāciju vētru, operas vadības atzinību un prieku, ka Štutgartes valsts operas saimē atrodas māksliniece, kuŗa ievērojamāko vācu mūzikas kritiķu vērtējumā — „gilt als die vorzueglichste Vertreterin und Gestalterin in dentschen Landen" —

Bez Salomes Paulas Brīvkalnes Toska, Aīda, Karmena, Antigone, Žiglinde un citas lomas ir tikpat gaidītas viesņas Vīnē, Cirichē, Neapolē, Tuluzā un Vācijas lielajās skatuvēs. Arī slavenajās svētku spēļu vietās: Baireitā Gracā. Ciriché, skatuves almanachos bieži lasām Paulas Brīvkalnes vārdu.

Viņa atradusi skaistu mājas vietu Štutgartes uzkalnā, kur dārzu mājai piekļaujas skaistais mežs — Kraeherwald. Šeit Paula Brīvkalne un viņas dzīves un skatuves līdzgaitnieks Heincs Haake pavada savus īsos atpūtas brīžus un iecerē jaunos skatuves tēlus nākošajām pirmizrādēm. Novembrī Paula Brīvkalne Richarda Vagnera operā Rienci uzstāsies Irenes lomā. Šī opera parādīsies. Vīlanda Vagnera inscenējumā un Ferdinanda Leitnera mūzikālā iestudējumā. Tad sekos nesen mirušā Šveices komponista Othmāra Šeka (Schoek) opera Penthesilea Gintera Rennerta režijā, Ferdinanda Leitnera mūzikālā vadībā, kur galveno soprāna partiju dziedās Paula Brīvkalne.

Paula Brīvkalne

TORONTO GATAVOJAS METROPOLITĒNA OPERAS VIESIZRĀDĒM

Rotāriešu klubs Toronto, kas organizē tradicionālās Metropolitēna operas viesizrādes, pagājušajā nedēļā bija sasaucis Kanadas etniskās preses radaktoru sanāksmi, lai tos iepazīstinātu ar operas viesizrāžu programmu, kas sāksies 26. maijā.

Šogad dzirdēsim Čaikovska Jevgēniju Oņēginu ar Lisjēnu Amāru, Ričardu Tukeru un Džordžu Londonu galvenajās lomās. Pučīnī operā Madame Butterfly dziedās Antonete Stella, Karlo Bergonzī un Mario Zanesi. Rosīnī Seviļjas bārddzinī dzirdēsim Roberti Peters, Fernando Korēnu, Džordžio Tossi un Robertu Merillu. St. Saēnsa Samsonā un, Dalilā galvenās lomas veiks ieērojamie dziedoņi Rīsa Stīvensa un Mario del Morako, bet Verdī Aīdā Ant.Stella, Blanša Tēborna un Karlo Bergoncī, Guno Faustā — Marsella Pobbe, Nikolajs Gedda un Džeroms Haines. Diriģenti būs Dimitrijs Mitropoulos, Maksis Rūdolfs, Fausto Klēve un Žans Morels.

Biļešu cenas: ložās — $10,-, 1. v. — $6.-, 2. v. — $4.-, 3. v. — $2.

VILJEMS FOKNERS 60-GADNIEKS

Amerikāņu rakstnieks Viljems Fokners tikko kļuva 60 gadus vecs. Viņš gan sevi sauc tikai par zemnieku, jo dzīvo ASV dienvidos Misisipi līdzenumā savā lielajā lauku īpašumā, kur nav ne radio, ne televīzijas, pat ne tālruņa, tomēr ir visievērojamākais amerikāņu rakstnieks. Foknera spilgtākās iezīmes ir fantastiska vitalitāte, virtuoza izdoma un tēlošanas līdzekļu gātība. Formas meklējumos viņš aiziet baigām galējībām, kas šausmina lasītājus, šai ziņā līdzinādamies Edgaram Alenam Po. Foknera ievērojamākās grāmatas: Kaŗavīra alga, Sārtoriss, Svētnīca, Neuzvarētais, Hamlets, Kad es miru, Absolom, Augusta gaisma u. c. Latviski tulkotas un periodikā iespiestas tikai pāris viņa noveles.

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

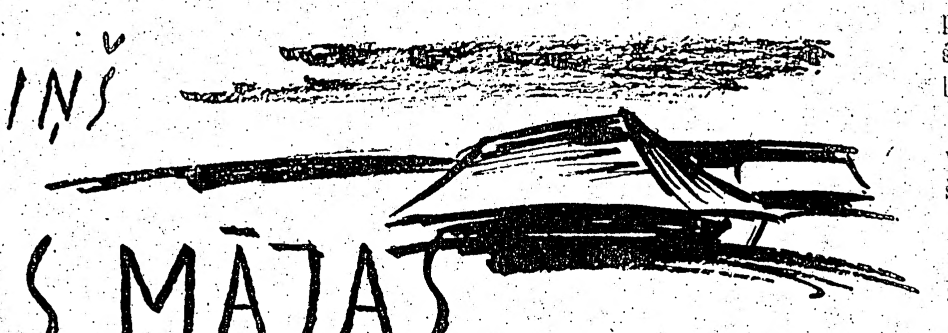

Jāņa Kalmītes viņete.

59. turpinājums

Jaunās ierakumu līnijas bieži pārgāja ienaidnieka rokās neaizstāvētas. Bet tiltus saspridzināja, mājas un ražu nodedzināja, un visi ceļi bija pilni apjukušu bēgļu.

Krievu tanki bija pabraukuši nocietinājumu cēlējiem gaŗām, neliekoties par tiem ne zinis, bet tagad tikai īsti sāka izpausties pārsteiguma un šāvienu troksņa radītā pānika. Mežs piejuka pilns bēgošu cilvēku, kas lūkoja katrs uz savu roku nokļūt drošībā, rast kādu patvērumu, lai vēlāk mēģinātu tikt Rīgā mājās pie tuviniekiem.

Šī bija rīdzinieku komanda, kuŗas sastāvā bija maz fiziska darba strādnieku, bet galvenokārt ierēdņi un dažādu uzņēmumu darbinieki. Īsā laikā mežs gar lielceļu kļuva tukšs. Vienīgais palicējs bija Linards ar neapauto kāju.

Ilgi nevalkātie stulmeņi bija viņam noberzuši kājas, kreisās mazais pirkstiņš bija sācis čūlāt, un kāju vairs zābakā nevarēja iedabūt. Tas jau vien būtu pietiekams iemesls, lai viņš netiktu citiem līdzi, bet viņš to arī nemēģināja.

Viņš nogūlās aiz alkšņu krūma uz vēdera un kādu laiciņu vēroja apkārtni. Viņš redzēja, ka nenopļautajā rudzu laukā iemuka daži vācu kareivji no grantsbedrēm, kā viss apkārt kļuva tukšs un mierīgs, it kā nekas nebūtu noticis.

— Tankiem nebija nekādas daļas gar atsevišķiem cilvēkiem — viņš sprieda. Pie tam — tie jau bija gaŗām, likās — visi. —

Viņam nebija baiļu; kad viņš palika viens, tad jutās pavisam drošs. Citu klātiene padarīja viņu atkarīgu un nospieda, sevišķi tāds bars svešu cilvēku, kuŗus nekas nevienoja un no kuŗiem tik un tā būtu velti prasīt kādu padomu.

„Vairies no pūļa, tur vienmēr gadās kāda nelaime," viņš vēl sevī noteica, tad miermīlīgi uznāca uz ceļa, kur rēgojās tanku izspiestās rievas, somu pār muguru, vienu stulmeni rokā, un palūkojās saulei acīs.

Viņa mati bija nekārtīgi sacirtojušies, mierīgi, pareizi sejas vaibsti,atskaitot paplato muti, kas, allaž it kā pussmaidā, piešķīra sejas izteiksmei kaut ko zēnīgu, kaut gan, tuvāk ieskatoties, likās, kādas savādas sāpes bija ieaudušas šai sejā daudz smalku rievu, viņš vairs nebija tik jauns.

„Kas man var notikt? Hā!" viņš runāja pats sevī. „Allaž pretī, tikai pretī, tā ir visdrošākā bēgšana," aizbāza stulmeni aiz mugursomas siksnas, pārrāpās pār grāvi un gāja pa tā zālaino, mīksto malu, arvienu drusku pieklibodams, uz dienvidu pusi. Jebšu šai bezbēdīgumā bija kāda tiesa izmisuma spīts.

Saulē viņam drīzi kļuva karsti, kāja sāpēja, un viņam bija skaidrs, ka tālu viņš neaizies. Sastapt kādu braucēju vienā vai otrā virzienā pēc tanku caurrāviena nebija nekādu izredžu. Īstenībā viņu vadīja nojauta, ka tuvumā vajadzētu būt kādām mājām.

Viņam pat bija nojauta, ka ir kādā pazīstamā vietā, gar kuŗu bija braucis kādreiz ciemoties uz Marijas mājām. Bet kopš tā brīža bija pagājuši diezgan daudzi gadi, ceļš un apkārtne bija pārvērtušies, dažas vietas rādījās pazīstamas, bet varbūt bija tikai līdzīgas. Pēc ţoreizējā liktenīgā brauciena ar motociklu viņš nekad vairs nebija šo ceļu braucis, arī nebija ilgojies šai pusē iegriezties.

Braucot kopā ar nocietinājumu darbos nozīmētajiem, viņam nebija ienācis prātā prasīt ceļu, bez tam tie likās paši apkārtnē neorientējušies. Nevienam tā nebija pazīstama, varbūt vislabāk — pašam Linārdam un viņam likās, ka ir uz tā paša ceļa.

Brītiņu viņš atmetās pavēnī atvilkt elpu.

Viss apkārt bija kluss, silts un mierīgs. Kāds saules stars iesvilās priedes skujās viņam pār galvu ar dimanta asumu, salūzdams sīkās varavīksnēs, un viņš pēkšņi kļuva vārgs no šī skaistā miera un kādas iekšķīgas smeldzes, kas viņu allaāž pārņēma, kad viņš nebija starp ļaudīm un ļāva savam prātam vaļu.

„Es paiešu šim zaram gaŗām un varbūt nekad to vairs neredzēšu," viņš domāja, „varbūt — citus, bet šo — vairs ne, nekad, nekad vairs."

Šī doma viņu sāpināja, un tā neuzmācās viņam pirmo reizi, bet gandrīz allaž, kad viņš gadījās nepazīstamā vietā. Citreiz tā bija maza dzelzceļa piestātne, citreiz ganāmpulks ceļmalā, citreiz meitenes lakatiņš, par ko viņš tā domāja, juzdamies kādā neizklūstamā gūstā, no kuŗa nekas viņu nespēja atbrīvot kā ūdeni no tecēšanas lejup.

Tāda pati doma bija uzmākusies tai pēcpusdienā Meža kapos tēva apbedīšanas laikā, šorīt — aizveŗot sava dzīvokļa durvis.

„Vai esmu kļuvis vecs?" viņš domāja. „Kādēļ šīs skumjas?

— Eji, kurp iedams, allaž būs kaut kas, ko tu skatīsi pēdējo reizi! Kas par nelādzīgu domu . . . "

Agrāk viņš tīkoja pēc visa, ko skatīja pirmo reizi. Un atmiņās viņš pārtaustīja šo to, ko bija vieglprātīgi aizlaidis gaŗām. Viņš bija no nemiera cilts, prāta klaidonis, untumains un neuzticīgs, kas allaž tīkoja satvert kādu saules staru, bet kam plauksta palika tukša. Kaut kā viņam bija par daudz vai par maz Laimas māte iedevusi līdzi dzīves pūrā. Neko viņš nebija panācis, neko sasniedzis. Pie tam viņam nebija bijis nožēlu, tikai tāda pārdrosmīga sajūta, ka tas, ko citi augsti vērtēja un kam pieķērās, nav viņa vērts.

Un pēdējos gados viņš bija ar rūgtu smīnu vērojis, kā viss tas izputēja, kam citi bija pieķērušies. Iznāca, it kā viņam būtu visu laiku bijusi taisnība. Bet šai taisnībā bija kāds rūgtums, kas atriebās viņam pašam. Viņam nebija nekā ko zaudēt jūtu, lietu, dzīvības un nāves murskulī, ko sauca par kaŗu, kā nav ko zaudēt vēja trenktai lapai. Viņš tikai negribēja nekur apstāties, nekur aizķerties, tīkodams kaut kā nenosakāma, viņam vienam pašam nolemta, bet tagad sāka aizķerties pie katra nieka, pat pie priedes zara. Saules stars jau bija to pametis, augonis kājā atkal sevi atgādināja un padarīja viņu īgnu.

„Nu," viņš sprieda, „pasaulē ir miljoniem ķīniešu, kam klājas ļauni jau gadu tūkstošiem! Kāds brīnums ja tev arī neiet labi?"

Viņš, proti, nebija ne ticīgs, ne — neticīgs, tikai viens no tiem, kam reizēm gadās apstāties kāda mirkļa priekšā un brīnīties: vai tas būtu viss, kas viņam nolemts? Viņam likās, ka arī visa pasaule šai mirklī aizturētu elpu, jo sajūta, ka esi vienīgais, par ko pasaulei būtu jāraizējas, nevienu nepamet priekš nāves. — Bet — viņš netaisījās mirt. Viņš atkal saspītējās, uzņemdams savu stāvokli ar visu iespējamo labdabīgo cinismu: „Tur vajag būt kādām mājām. Es ieiešu tanīs un mazgāšu savu kāju, nodzeršos piena, likšos gulēt — kaut vai uz staļļaugšas — un jutīšos labāk par visiem zaķapastalām, kas sabēga mežā."

Un viņš kliboja tālāk. Mežmalā viņš apstājās, un pārskatīja saārdīto tiltiņu, kas bija vienīgais cietējs īsajā kaujā, un saules pārplūdināto ainavu. Viņš nebija vīlies: tur rēgojās kādas mājas, pat divas: vienas uzkalnā, tās bija nodedzinātas, krāsmatas vēl kūpēja,, bet otras — ielejā — bija veselas, tās it kā neviena netraucēja, aiz ceļa kokiem ieslēpušās — un droši vien tādēļ palikdamas neskartas. Viņš izlasīja nobālušās, sašķiebtās koka plāksnītes pie māju ceļa: Jaunvēveŗi — 0,5 km, Vecvēveŗi — 0,8 km.

Pēkšņi rūgts kumoss viņam aizķērās kaklā. Ugunsgrēks bija tā pārvērtis ilgi neredzēto apkārtni, ka viņam vajadzēja izlasīt māju vārdus, lai tās atcerētos.

Tātad Marijas vecāku mājas bija nodegušas vai nodedzinātas, varbūt tādēļ, ka atradās vairāk uzkalnē par kaimiņu mājām un kādai kaŗaspēka daļai varēja traucēt novērošanu.

Tikai šķūnis, kuŗa sienā viņš bija ieskrējis, vēl rēgojās savā vietā.

Viņš pārstaigāja krāsmatas, kas vietām vēl kūpēja, un mēģināja kaut ko atcerēties no telpu iekārtojuma. Bet izdedži radīja dīvainu tukšuma sajūtu.

Šeit tiešām viss bija projām un gaŗām — un skatāms pēdējoreiz, īstenībā kādreiz bija skatīts, jo tagad nebija īsti vietas, kur prātam vai atmiņai aizķerties.

Kājas augonis un nogurums atkal lika sevi just. Viņš pameta skatienu uz kaimiņu mājām, kas rādījās gluži veselas, bet kuŗās par gabalu arī nebija samanāmas nekādas dzīvības zīmes.

Linards nepazina Marijas kaimiņu, viņam nebija ne jausmas, ar kādiem ļaudīm viņš varētu sastapties, ja tie būtu mājās, un vai vispār būtu kāda nozīme pieminēt, ka viņš pazīst Mariju un viņas vecākus. Varbūt kaimiņi bija pat rados, kā to varbūt norādīja vienādie māju nosaukumi.

Tātad tiem vajadzēja būt Vecvēveŗiem, uz kurieni viņu veda šīs dienas neparredzamās gaitas. Viņš sāka kustēties uz priekšu naskāk, it kā būtu šais mājās ielūgts.

(Turpinājums sekos)

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

V. PALMA
HO 1-3670
no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā VISU DIENU

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

DANFORTH - BROADVIEW, atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu māja. Ūdens - eļļas apkure. Garāža. Kopīgā cena $16.500,- Iemaksa $3.500,-. Atlikums uz desmitgadīgu obligāciju.

DANFORTH - LOGAN, dažus metrus uz ziemeļiem no Danforth, atsevišķa 6 istabu māja. Eļļas apkure. Liela moderna virtuve. Kopīgā cena $13.000,-. Iemaksa tikai $1.500,-.

GREENWOOD - SAMMON, atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure. Moderna virtuve. Garāža. Kopīgā cena $14.500,-. Iemaksa $2.600,-.

Mēs sagādājam aizdevumus uz [illegible]īgākiem notelkumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas tad zvaniet mums savlaicīgai informācijai.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTENAS.
Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel. LE 1-5937. (Bloor - Lansdowne)

ŠVEICES PULKSTEŅI
par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā ADOLFAM JANITIM, 181 Carlton St., Toronto, tel.: WA 1-4055, un A. ĶĪVĪŠA GRĀMATNĪCĀ, Otavā.
P. IKŠELS, imports

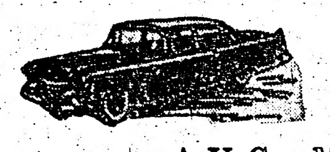

AUTO VADĪŠANAS SKOLA
BALTIC
AUG. MASINGS
Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.
79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

SAIŅI UZ LATVIJU ZIEMSVĒTKU SEZONĀ
ORBIS saiņi uz LATVIJU 4 nedēļu LAIKĀ
LABĀKĀS KVALITĀTES PRECES. ZEMĀKĀS CENAS. LABĀKĀ PREČU KVALITĀTE.

ORBIS sūta visāda veida preces, ko ielaiž PSRS iestādes. Zemāk minētajās cenās ietelp PSRS muita un citas nodevas.

Licencei, pasta izdevumiem, apdrošināšanai jāpiemaksā katram sainim uz Eiropas Krieviju $6.50, uz Sibiriju $7.90.

Produkti

Sviests	1 kg	$2.65	Šokolāde	1 kg	$3.55
Siers	1 kg	$2.50	Rieksti	1 kg	$2.75
Tauki	1 kg	$1.80	Plūmes	1 kg	$5.00
Bekons	1 kf	$2.60	Rozīnes (mazās)	1 kg	$1.50
Dūmdesa	1 kg	$2.80	Rozīnes (lielās)	¼ kg	$0.75
Šķiņķa desa	1 kg	$2.50	Dāņu saldumi	½ kg	$3.25
Aknu pastēte	1 kg	$2.60	Kafija	1 kg	$3.60
Ziepes	1 kg	$1.05	Kakao	1 kg	$3.90
Žāvēti augļi	200 gr	$0.80	Cigaretes 10 pac.		$4.25
Medus	1 kg	$2.25	Ziemsvētku saldumi	20 gr	$1.25

Cukurs	22 mārc. $6.45	plūs $6.50.	Kopā	$12.95
Tauki	22 mārc. $15.40	plūs $6.50.	Kopā	$21.90
Bekons				
Speķis	22 mārc. $17.90	plūs $6.50.	Kopā	$24.40

Labas tekstilijas un pieņemamas cenas

Uzvalku drānas, sākot ar $8.50 par 3½ jardiem.
Mēteļu drānas dāmu un kungu mēteļiem, sākot ar $9.50 par — 3½ jardiem.
Kleitu drānas, dubultplatas, ar zīdu — $4.38 par 2½ jardiem.
Visāda veida tekstilijas.

Augstas kvalitātes ādas un ādas izstrādājumi

Virsādas, melnas un brūnas 2 kg svarā (5—6 pāriem kurpju) $18.00.
Zoļādas 4 mm biezas, $3.95. Oderes ādas $0.44 kv. pēda.

Zāles:

Cortison 25 mg 50 tabl $9.50	Vit. B. -inj. 10. c 6 amp $1.20
Cortison 5 mg 100 tabl. $7.50	Vit. B. inj 6 amp $1.00
Streptomycin 10 grami $2.60	Serpasil 25 mg 100 tbl $2.50
Isoniasid (rimifon) 1.000 tabl. 50 mg $4.60	Serpasil -apresol 100 tbl $2.50
	Largactil(cenactil) 100tbl $3.00
P.A.S. 0.5 gr. 500 tbl $3.50	Cardiozol 25 mg 100 tbl $3.50
Phenobarbital 100 tbl $1.00	Glucose inj. 100 cc $1.85
Multivitamin 100 tbl $1.60	Saccharin 1000 tbl $0.50
„ 1.000 tbl $750	Daudz citu preparātu par
Vit. B. -comp. 500 tbl $4.00	pieņemamām cenām.

Sniedzam plašu informāciju pa pastu vai telefonu, kā arī pieņemam pasūtinājumus pa telefonu vai pastu.

ORBIS

298 BATHURST ST., TORONTO 2 B., ONT. CANADA. TEL. EM 4 - 2810.

Atvērts ik dienas līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vak.

HAMILTONĀ zvaniet JA 8 - 5257, mūsu aģents ieradīsies pieņemt pasūtinājumu.

GENERAL PARCEL and TRAVEL CO., INC.
(licencējusi PSRS)

135 WEST 14th STREET, TEL. CHelsea 3-2583
(starp 6. un 7. avenijām) NEW YORK 11, N. Y. (tuvu visām pazemja stacijām)

Firma noligusi speciālu vienošanos tieši ar Intūristu saiņu nosūtīšanai uz PSRS, UKRAINU, LETUVU, IGAUNIJU, LATVIJU, ARMĒNIJU u. c. zemēm.

— Sūtīt var tikai JAUNAS mantas! —

Saiņus ar pašu iegādātām mantām var atnest personīgi, iesūtīt pa pastu vai citādi, kā sūtītājiem izdevīgāki. Klientiem, kas dzīvo ārpus Ņujorkas robežām un saiņus iesūta pa pastu, nekavējoties (ar pastu) tiek nosūtīts precīzs saņemto mantu saraksts un paziņojums par saiņas nosūtīšanas izdevuviem.

Mantas rūpīgi iesaiņo un nosūta 48 stundu laikā. Pēc dažām dienām sūtītājs saņem no firmas oficiālu amerikāņu pasta kvīti, bet pēc saiņu saņemšanas — adresāta personisku parakstu.

SVARĪGI! Visi izdevumi, muitu ieskaitot, tiek samaksāti šeit uz vietas. Jūsu piederīgie vai draugi saiņi — dāvanu saņems bez jebkādas piemaksas.

GARANTĒTA SAIŅU PIEGĀDE!

Iepriecīniet savus piederīgos Ziemassvētkos un Jaunajā gadā!

Mūsu moto: SEVIŠĶI UZMANĪGA UN LAIPNA APIEŠANĀS AR KLIENTIEM.

Klientu ērtības labad mūsu kantorī neierobežota izvēlē dažādi materiāli, ādas, bērnu lietas, galvas lakati, šalles un citas augstākās kvalitātes mantas par viszemākām cenām. — Pilnīgs ārstniecības līdzekļu asortiments. — Sūtām šujammašīnas un rakstāmmašīnas, mēchaniskos un techniskos instrumentus un foto aparātus.

Mūsu birojs atvērts katru dienu no pl. 9 rītā līdz 6 vakarā. Svētdienās no pl. 9 rītā līdz 4 pēcpusdienā.

VISA INFORMĀCIJA PA TELEFONU CHelsea 3 - 2583.

NEAIZMIRSTIET! Lai saiņi saņemtu uz Jaungadu, tas jānosūta TUVĀKO NEDĒĻU LAIKĀ!

Mann Martel REALTORS LTD
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 4-0901, mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE par 3 proc. gadā.

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto ALEKSANDRS KĀNBERGS 596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST. Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

LATVIEŠU VEIKALS
THE SPRING MARKETERIA
Pārtika — Delikateses
- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

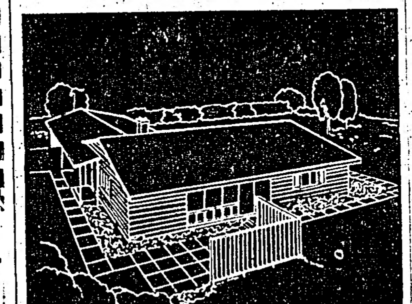

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE ● MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvis: VILIS SKUJA.

FARMAS: HUGO OZOLIŅŠ, Tel. 202R2 GRAND VALLEY

ARNOLDS BĒRZIŅŠ NOTĀRS veic notariālus pakalpojumus: trešdienās no pl. 6—9 vakarā, sestdienās no pl. 9—12 dienā.

SAKAS PARCEL SERVICE
314 BARTON ST., E., HAMILTON, ONT., CANADA

Mēs sūtām, tāpat kā agrāk, ar UKRAINSKA KNYHA starpniecību jūsu pašu gatavotus saiņus: pārtiku, zāles, apavus. Muitu un citus pārsūtīšanas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu veikalā mums ir labākie angļu audumi, ādas jakas, labas ādas apavi u. c. Nosūtām no Kanadas arī pa gaisa pastu pulksteņus, foto aparātus, zeķes un citas lietas. Nosūtām no Zviedrijas pārtikas standartsaiņus, visāda veida zāles, vitamīnus.

5 kg šokolādes	$27,00	10 kg cūku tauku	$25.50
5 kg ziepju	$8.50	10 kg cukura	$14.00

17 akmeņu Šveices rokas pulkstenis $27.00

Dr. JĀNIS REKAI — chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI — iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

JĀNIS CĪRULIS
skaņo klavieres
TĀLR. HO 6 - 7580

IMANTA

GRĀMATAS ZIEMSVĒTKIEM
PAR 25% — 70% LĒTĀKĀM CENĀM no 1957 g. 1. novembra līdz 30. novembrim.

Izlietājiet šo iespēju nekavējoties un pasūtiniet grāmatas tūlīt! Ja Jums kāda no zemāk minētajām grāmatām jau ir, pasūtiniet to vēlreiz, jo vērtīgā satura un skaistā ietērpa dēļ tā būs piemērota dāvana visos gadījumos.

Latv. Nac. Fonda Skandināvijā publikācija RĪGA 1955.-56. Rusiāde. Egila Jarla stāsts un 95 attēli. Sensācionāls izdevums par okupēto Latviju. Pusmīkstos vākos $2,10 (parastā cena $2,80)

GRĀMATAS BĒRNIEM

RUNČA VEZUMS, dzeinieces Lijas Kronbergas sakārtota dzejoļu antoloģija bērniem. Broš. $0,80; ies. $1,20 (parastā cena broš. $1.50; ies. $2.20)

Latviešu tautas PASAKAS PAR VELNIEM. Vien- un divkrāsaini ilustrēta pasaku grāmata (232 lp.) par Dieva un cilvēka cīņām un izdarībām ar velniem. Broš. $0,90; ies. $1,45 (parastā cena broš. $2,25; ies. $3.10)

Brāļu Grimmu PASAKAS. Daudzkrāsainas Niklāva Strunkes ilustrācijas un vienkrāsainas viņetes. Broš. $0,95; ies. $1,85 (parastā cena broš. $3,25; ies. $4,25)

H. C. Andersena PASAKAS. Pasaules pasaku ķēniņa pasaku izlase. Daudzkrāsainas ilustrācijas. Autora viņetes. Br. $0,80; ies. $1,45 (par. c. br. $,95; ies. $2,60)

E. Kestners DIVKĀRŠĀ LOTTE. Illustrēts romāns bērniem un jaunatnei, ko ar prieku lasa arī pieaugušie. Broš. $0,65; ies. $1,10 (par. cena broš. $1,50; ies. $2,60)

E. Kestners EMĪLS UN BERLĪNES ZEŅI. Populārais jaunatnes romāns. Illustrēts. Ies. $0,80 (par. c. $1,50)

LATVIEŠU AUTORI

grezno grāmatu serija

Veronika Strēlerte — BRUŅU KALPS, Balāde. Al. Grīns — SEPTIŅI UN VIENS, vēstur. novele. A. Švābe — CEĻĀ UZ PURGATORIJU, vēstur. novele. Visas 3 grāmatas greznos sējumos. Sigurda Kalniņa illustrācijas. Skaists komplekts dāvināšanai. Katra grāmata maksā $0.80 (parastā cena $1,70)

J. Jaunsudrabiņš — VASARA. Stāsts par kādu mīlestību uz Kaukaza fona. Izcili grezns sējums. Piemērota jubilejas grāmata. Cena $0.80 (parastā cena $2.20)

V. Dambergs — SARAKSTĪŠANĀS AR EDVARDU VIRZU UN VIKTORU EGLĪTI. Vēstules un atmiņas. Sevišķi grezna grāmata ar portretiem un atsevišķām krīta papīra lapām. Skaists oktāvformāts. Cena $1,20 (parastā cena $2,40)

TĀ MUMS IET. J. Jaunsudrabiņam adresētas vēstules no 1944. — 1954. g. Vēstules rakstījuši 120 dažādi autori. Grezns balts sējums $3.90 (par. cena $4.20)

V. DAMBERGS — DIEVU AUGSĀMCEĻŠANĀS. Jauns mūsu vecmeistara oriģinālromāns. Iesiets $2,90 (parastā cena $3,90)

Pāvils Klāns — RUSA. Spraigs un intriģējošs romāns par latviešiem Otrā pasaules karā. 480 lp. Iesiets $1,80 (parastā cena $5,60)

M. Zeberiņš — PURA PUĶIS UN TRĪS SIEVAS. Jauna autora jauns izcils romāns. Broš. $1,25; ies. $1,95 (parastā cena broš. $2.55; ies. $3.40)

J. Sudrabiņš — NĪCĪBAS VIESULOS. Volchovas cīņu atmiņas. Daudz illustrāciju. Iesieta $1,20 (par. c. $2.90)

Ed. Salna — BADA BIEDI. Karavīra katliņa stāsts par Tornas grāvračiem, par atkāpšanos un gūstu. Broš. $0.65; ies. $1,15 (parastā cena broš. $1,60, ies. $2.90)

I. LEIMANE — KAILĀ DZĪVĪBA. Romāns par latviešiem Sibīrijā. Broš. $0,95; ies. $1,80 (parastā cena $2,10; ies. $2.90)

I. Vīksna — MUMS JĀBRIEN JŪRĀ. Romāns par latviešu cīņām Kurzemes cietoksnī. Broš. $0,95; ies. $1,60 (parastā cena broš. $2,50; ies. $3.50)

V. Lesiņš — DZIRKSTIS. Illustrēti stāsti par latviešiem okupētajā Latvijā un trimdā. Ies. $1.35 (par. c. $2.40)

O. Freivalds — KURZEMES CIETOKSNIS I—II. Dokumenti, liecības un atmiņas par latviešu tautas likteņiem 1944./45. g. Daudz illustrāciju. Katra daļa iesieta, ā $1.80 (parastā cena ā $3.80)

H. Biezais — KRISTIĀNISMS, NACIONĀLISMS, HUMĀNISMS. Grāmata par gara kultūras problēmām. Broš. $0,85; ies. $1.65 (parastā cena br. $2,10; ies. $2,90)

TULKOJUMI

Dž. Bokačo — DEKAMERONS. divās grāmatās (kopā 894 lp.) Viens no pasaules literatūras pamatdarbiem. Katra grāmata broš. ā $1.80; ies. ā $2.80 (parastā cena broš. ā $4.40; ies. ā $5.50)

Annemarija Selinko — DESIRE. Romāns par Napoleonu un Bernadotiem (600 lp.) Broš. $1,85; ies. $2,80 (parastā cena broš. $3.90: ies. $5.20)

Dž. Steinbeks — PAR PELĒM UN CILVĒKIEM. Drāmatisks amerikāņu autora romāns. Nēģeru problēma. Broš. $0.55; ies. $0.90 (par. cena broš. $1,60; ies. $2,40)

Salija Salminene — KATRĪNA II d. Romāns par ziemeļu sievieti. Broš. $1.10 (parastā cena $1,75)

A. Dž. Kronins — TIRANNS. Romāns par kādas dzimtas iziršanu (516 lp.) Broš. $1,85; ies. $2,60 (parastā cena broš. $4,40; ies. $5.40)

A. Dž. Kronins — DEBEŠU VALSTĪBAS ATSLĒGAS. Romāns par kristīgo misionāru darbību Ķīnā (373 lp.). Broš. $1.55; ies. $2,15 (par. cena broš. $2,85: ies. $3.80)

A. Dž. Kronins — CITADELE. Romāns par Anglijas ārstu dzīvi un darbu (380 lp.) Ies. $1,80 (par. cena $3,60)

Speciāls separātizdevums: LATVIEŠU NERĀTNĀS TAUTASDZIESMAS, MĪKLAS, SAKĀMVĀRDI UN PARUNAS (332 lp.) Ievietots slēgtā kasetē. Tikai iesiets: $2,85 (parastā cena $3,80)

Visas šīs Imantas grāmatas pasūtināmas zemāk minētajās grāmatnīcās vai tieši apgādā, bet ne vēlāk par 1957. g. 30. novembri, reizē iemaksājot arī naudu ar pasta pārvedumu vai arī ar parasto vai bankas čeku, pievienojot par katru pasūtināto grāmatu $0.15 pasta izdevumiem, ja pasūtinājums mazāks par $10.00. Trūkstošās grāmatas izsūta no Dānijas.

Dolari pārlēšami citās valūtās šā: $1 = ZKr 5,00; DM 3,50; D-NKr 7,00; sd 6/-; Asd 9/-.

Neaizmirstiet, ka lēto Imantas grāmatu pasūtināšanas termiņš izbeidzas 1957. g. 30. novembrī — Nenokavējiet!— Pēc 30. novembra visās grāmatnīcās stājas spēkā parastās cenas.

1) DV Grāmatnīca 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
2) DV Montreālā, 2219 Prud'homme Ave., Apt. 9, Montreal 28, P. Q., Canada.

Apgāda korespondences un naudas pārvedumu adreses:

IMANTA
Postbox 292, Copenhagen V., Denmark
vai
Oldmarken 12, Soborg - Copenhagen, Denmark

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS
343 - RONCESVALLE
Tel. LE 4-8974
Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

MAMBO — SAMBA — RUMBA — J

DEJU STUDIJ
175 College St. (pie Mc Ca
Jūs iemācāties
FOXTROTU — LĒNO V
PRIVĀT
Auksta gaisa vēdināšana.

Amerikas Latviešu Teātra
BOSTONAS ANSAMBĻA
viesizrāde Toronto sestdien, 23. novembrī 1957. pl. 8,00 vakarā Centrālā technikuma auditori Lippincott un Harbord ielas stūrī.

Uzvedīs ANŠLAVA EGLĪŠA masku komēdiju 3 cēlienos, 4 ainās

Galma gleznotājs

Režisors JĀNIS LEJIŅŠ.

Skatuves gleznotājs ARDIS VINKLERS.

TĒLOTĀJI: Lolita LEJIŅA, Marta SALA, Elza PŪC Rasma BIRZGALE, Mirdza MELKERTE, Jānis L JIŅŠ, Reinis BIRZGALIS, Jānis PŪCE, Silvestrs LA BERGS, Gunārs STRAUMĒNS, Artūrs RUBEN Dzintars LAURIS, Boriss ROGA.

Biļešu iepriekšpārdošana „Lotus" puķu veikalā, 802 B hurst St., un stundu pirms izrādes pie ieejas. Bi cenas: $2,50, $2,00, $1,50, skolēniem puscenas.

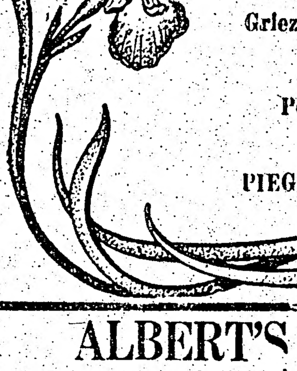
Iris LATV PUĶU VEIK
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. L
Griezti ziedi un ziedu sakārtojumi gadījumam.
Podu puķes, zaļumu stādi un pal
Sudraba rotas lietas.
PIEGĀDE MĀJAS. TEL. MĀJAS H

ALBERT'S DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropi gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses. Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinā no labākām baltiešu un vācu konditorijām.
375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. HO
Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBA

UKRAINSKA KNYHA
1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST
Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās
VIENĪGAIS UZŅĒMUMS NADĀ, KURŠ SŪTA SA TIEŠI UZ PADOMIJU. TE STARPNIECĪBAS. TĀPĒC GĀDE IR ĀTRĀKA, JO SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR DROŠINĀTI PRET PAZUŠ UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi maksājami šeit. Saņē jam nav jāmaksā neka Nosūtītājs saņem paral no saiņa saņēmēja. S daudzums nav ierobe bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūja mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām. Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, vus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz c priekšmetu.

...PĒCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!
...REENWOOD - SAMMON, atsevišķa 6 ista-
...ķieģeļu māja. Eļļas apkure. Moderna
... Garāža. Kopīgā cena $14.500,-. Iemaksa
... mums savlaicīgi informāciju.

...IS CĪRULIS
...ano klavieres
...TĀLR. HO 6 - 7580

...TAS ZIEMSVĒTKIEM
...% — 70% LĒTĀKĀM CENĀM
... novembra līdz 30. novembrim.

...spēju nekavējoties un pasūtiniet grāma... ...s kāda no zemāk minētajām grāmatām ...t to vēlreiz, jo vērtīgā satura un skaistā ...būs piemērota dāvana visos gadījumos.

...a Skandināvijā publikācija RĪGA 1955. ... Egila Jarla stāsts un 95 attēli. Sensacio... ...ns par okupēto Latviju. Pusmīkstos vā... ...rastā cena $2,80)

...MATAS BĒRNIEM

...MS, dzejnieces Lijas Kronbergas sakārto... ...ntoloģija bērniem. Broš. $0,80; ies. $1,20 ...ā broš. $1.50; ies. $2.20)
... PASAKAS PAR VELNIEM. Vien- un div... ...strēta pasaku grāmata (232 lp.) par Die... ...a cīņām un izdarībām ar velniem. Broš. ...,45 (parastā cena broš. $2,25; ies. $3.10)
... PASAKAS. Daudzkrāsainas Niklāva ...ustrācijas un vienkrāsainas vinetes. Broš. ...,85 (parastā cena broš. $3,25; ies. $4,25)
...ā PASAKAS. Pasaules pasaku ķēniņa pa... ... Daudzkrāsainas illustrācijas. Autora vi... ...0,80; ies. $1,45 (par. c. br. $,95; ies. $2,60)
...VKARŠĀ LOTITE. Illustrēts romāns bēr... ...natnei, ko ar prieku lasa arī pieaugušie. ...ies. $1.10 (par. cena broš. $1,50; ies. $2,60)
...MILS UN BERLĪNES ZEŅI. Populārais ...romāns. Illustrēts. Ies. $0,80 (par. c. $1,50)

...TVIEŠU AUTORI

... grezno grāmatu serija
...rte — BRUNU KALPS, Balāde. Al. Grīns ...I UN VIENS, vēstur. novele. A. Švābe — ...PURGATORIJU, vēstur. novele. Visas 3 ...reznos sējumos. Sigurda Kalniņa illustrā... ...s komplekts dāvināšanai. Katra grāmata ... (parastā cena $1,70)
...nš — VASARA. Stāsts par kādu mīlestību ... fona. Izcili grezns sējums. Piemērota ju... ...mata. Cena $0.80 (parastā cena $2.20)
... - SARAKSTĪŠANĀS AR EDVARDU VIR... ...KTORU EGLĪTI. Vēstules un atmiņas. Se... ...a grāmata ar portretiem uz atsevišķām ...a lapām. Skaists oktāvformāts. Cena $1,20 ...na $2,40)
...T, J. Jaunsudrabiņam adresētas vēstules ...1954. g. Vēstules rakstījuši 120 dažādi au... ...s balts sējums $3.10 (par. cena $4.20)
...S — DIEVU AUGŠAMCELŠANĀS. Jauns ...meistara oriģinālromāns. Iesiets $2,90 (pa... ...$3,90)
... — RUSA. Spraigs un intriģējošs romāns ...em Otrā pasaules karā. 480 lp. Iesiets $1,80 ...na $5,60)
... PURA PŪĶIS UN TRĪS SIEVAS. Jauna ...s izcils romāns. Broš. $1,25; ies. $1,95 (pa... ...roš. $2,55; ies. $3.40)
...NICĪBAS VIESUĻOS. Volchovas cīņu at... ...dz illustrāciju. Iesieta $1,20 (par. c. $2,90)
...ADA BIEDI. Karavīra katliņa stāsts par ...vračiem, par atkāpšanos un gūstu. Broš. ...1,15 (parastā cena broš. $1,60, ies. $2.90)
... — KAILĀ DZĪVĪBA. Romāns par latvie... ...iā. Broš. $0,95; ies. $1,80 (parastā cena ...2.90)
...UMS JĀBRIEN JŪRA. Romāns par dzīvi ...Kurzemes cietoksnī. Broš. $0,95; ies. $1,60 ...na broš. $2,50; ies. $3,10)
...ZIRKSTIS. Illustrēti stāsti par latviešiem ...Latvijā un trimdā. Ies. $1.35 (par. c. $2.40)
... - KURZEMES CIETOKSNIS I—II. Doku... ...bas un atmiņas par latviešu tautas likte... ...45. g. Daudz illustrāciju. Katra daļa iesie... ..., ā $1.80 (parastā cena ā $3.80)
... KRISTIĀNISMS, NACIONĀLISMS, HU... ... Grāmata par gara kultūras problēmām. ...ies. $1,65 (parastā cena br. $2,10; ies. $2,90)

...TULKOJUMI

...DEKAMERONS, divās grāmatās (kopā ...ns no pasaules literatūras pamatdarbiem. ...broš. ā $1.80; ies. ā $2,80 (parastā cena ...0; ies. ā $5.50)
...linko — DESIRĒ. Romāns par Napoleonu ...otiem (600 lp.) Broš. $1,85; ies. $2,80 (pa... ...broš. $3.90; ies. $5.20)
... — PAR PELĒM UN CILVĒKIEM. Drāma... ...rikāņu autora romāns. Nēģeru problēma. ...; ies. $0.90 (par. cena broš. $1,60; ies. $2,40)
...ne — KATRĪNA II d. Romāns par ziemeļu ...oš. $1.10 (parastā cena $1,75)
...s — TIRANNS. Romāns par kādas dzimtas ... lp.) Broš. $1,85; ies. $2,60 (parastā cena ... ies. $5.40)
...s — DEBESU VALSTĪBAS ATSLĒGAS. ...r kristīgo misionāru darbību Ķīnā (373 lp.). ...s. $2,15 (par. cena broš. $2,85; ies. $3.80)
...s — CITADELE. Romāns par Anglijas ār... ...n darbu (380 lp.) Ies. $1.80 (par. cena $3,60)
...atizdevums: LATVIEŠU NERĀTNĀS TAU... ...MAS, MĪKLAS, SAKĀMVĀRDI UN PA... ...32 lp.) Ievietots slēgtā kasetē. Tikai iesiets: ...astā cena $3,80)

...tas grāmatas pasūtināmas zemāk minētajās ...ai tieši apgādā, bet ne vēlāk par 1957. g. 30. ...ē iemaksājot arī naudu ar pasta pārvedu... ... narasto vai bankas čeku, pievienojot par ...āto grāmatu $0.15 pasta izdevumiem, ja ...mazāks par $10.00. Trūkstošās grāmatas iz... ...sūta no Dānijas.
...ešami citās valūtās šā: $1 = ZKr 5,00; ...3,50; D-NKr 7,00; sd 6/-; Asd 9/-.
...ka lēto Imantas grāmatu pasūtināšanas ...zas 1957. g. 30. novembrī — Nenokavējiet! — ...bra visās grāmatnīcās stājas spēkā parastās ... cenas.
...īnīca 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada ...ntreālā, 2219 Prud'homme Ave., Apt. 9, Montreal 28, P. Q., Canada.
...pondences un naudas pārvedumu adreses:

IMANTA
...92, Copenhagen V., Denmark
vai
...ken 12, Soborg - Copenhagen, Denmark

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE - 231

Tel. LE 4-8974 | Tel. LE 4-4645

Little Riga
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

VENUS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi

BIRUTA TĪRUMA

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA - CHA

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,
175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.

Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO

PRIVĀTSTUNDAS

Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

Amerikas Latviešu Teātra
BOSTONAS ANSAMBĻA

viesizrāde Toronto sestdien, 23. novembrī 1957. g. pl. 8,00 vakarā Centrālā technikuma auditorijā, Lippincott un Harbord ielas stūrī.

Uzvedīs ANŠLAVA EGLĪŠA masku komēdiju
3 cēlienos, 4 ainās

Galma gleznotājs

Režisors JĀNIS LEJIŅŠ.

Skatuves gleznotājs ARDIS VINKLERS.

TĒLOTĀJI: Lolita LEJIŅA, Marta SALA, Elza PŪCE, Rasma BIRZGALE, Mirdza MELKERTE, Jānis LEJIŅŠ, Reinis BIRZGALIS, Jānis PŪCE, Silvestrs LAMBERGS, Gunārs STRAUMĒNS, Artūrs RUBENIS, Dzintars LAURIS, Boriss ROGA.

Biļešu iepriekšpārdošana „Lotus" puķu veikalā, 802 Bathurst St., un stundu pirms izrādes pie ieejas. Biļešu cenas: $2,50, $2,00, $1,50, skolēniem puscenas.

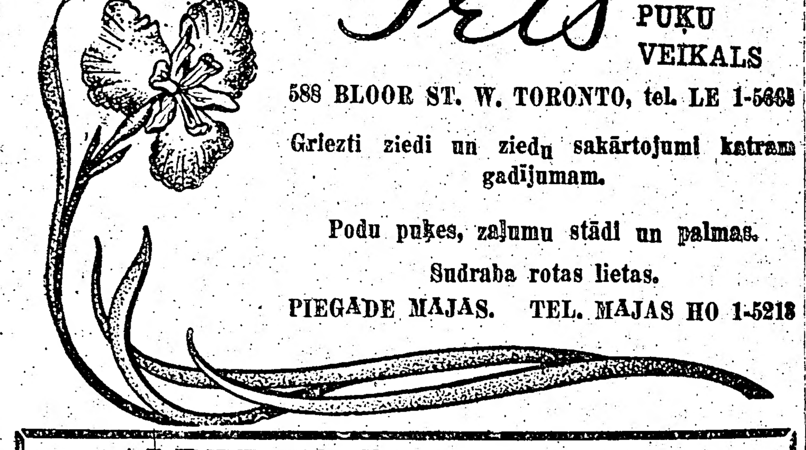

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5668

Griezti ziedi un ziedu sakārtojumi katram gadījumam.

Podu puķes, zaļumu stādi un palmas.

Sudraba rotas lietas.

PIEGĀDE MĀJĀS. TEL. MĀJĀS HO 1-5218

ALBERT'S DELICATESSEN

Latviešu pārtikas preču veikals

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropieša gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām.

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. HO 1-4478

Atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

UKRAINSKA KNYHA

1162 DUNDAS ST., W. - 2223 DUNDAS ST. W.

Atvērts no pl. 9—6. Pirmdienās slēgts.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO TIEK SŪTĪTI TIEŠI. SAIŅI IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.
Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

Viļa Kalnieša
romāns
TĪRELIS

Maksā $3.75, tikai iesiets

Dabūjams grāmatu galdos un pie autora —

V. Kalnietis,
9 Charlton Ave., W.,
Hamilton, Ont.,
Canada.

Māte Latvijā meklē
RŪDOLFU IRBĪTI,
Kārļa dēlu, dzim. 1923. g. 10. jūlijā
Rundāles pag. „Mediņos".
Lūdz rakstīt E. Zakulim,
Box 175, Galt, Ontario, Canada.

HIGH PARK — BLOOR rajonā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas ar virtuvi. Garāža.
Zvanīt RO 9-3081, Toronto.

BRODVIEW - DANFORTH izīrējamas 2 nemēbelētas istabas un virtuve (gāzes plīts)
Zvanīt vakaros
HO 3-8437, Toronto.

IZĪREJAMAS divas lielas un viena mazāka mēbelētas istabas, kopā vai atsevišķi, ar virtuves lietošanu Bloor - Runnymede rajonā.
Zvanīt RO 6-7853, Toronto.

V. KUČĀNS,
kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO
(pie Bloor W. un Windermere Ave.).
Tel. RO 6 - 7038.

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā.
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniecs
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

C.G. TODD LTD.

REAL ESTATE

Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.

418 MAIN ST., E., HAMILTON.

OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

IZĪREJAMA nemēbelēta istaba ar virtuvi. Virtuvē plīts, silts un auksts ūdens.
39 Playter Blvd.
Tel. HO 1-2679, Toronto.

DANFORTH - BROADVIEW rajonā izīrējamas labi mēbelētas istabas ar vārīšanas iespējām.
Zvanīt HO 1-3670, Toronto.

DANFORTH - PAPE rajonā izīrējama mēbelēta istaba ar vārīšanas iespēju, uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā, sestdien un svētdien visu dienu,
HO 1-5892, Toronto.

IZĪREJAMA gaiša, liela, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu, Danforth - Broadview rajonā.
Tel. HO 1-5592, Toronto.

AVENUE RD. — LAWRENCE AVE izīrējama nemēbelēta istaba ar virtuves lietošanu vieniniekam vai vieniniecei.
Tel. RE 6684, Toronto.

Mūsu mīļais
KĀRLIS MEIJERS

dzim. 1872. g. 16. decembrī Rozēnu pagastā, miris 1957. gada 5. novembrī Toronto.

Izvadīšana no Rosar apbedīšanas biroja sestdien, 9. novembrī, plkst. 11,00 uz York kapsētu latviešu nodalījumu.

Dziļās sērās
PIEDERĪGIE

Miers — baltā zvaigzne — pār Tevi spīd.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y.
Svētdien, 10. novembrī, pl. 9.30 rītā Bronksas Sv. Toma baznīcā dievkalpojums, māc. E. Rozītis un A. Ozols, solists V. Ģedulis; pl. 3 pp. Betlemes baznīcā gadskārtējais „Rīgas" skautu un „Zilā kalna" gaidu dievkalpojums ar karogiem; māc. E. Rozītis un R. Zariņš, čellists K. Munters; pēc tam skautu un gaidu mītnes vakars;
pl. 5 pp. Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā dievkalpojums, mācītājs A. Ozols, pēc tam svētdienas skolas patriotisks sarīkojums ar rakstnieka N. Kalniņa referātu, deklamācijām un kafijas galdu.
Archibīskapa sekretāra māc. E. Rozīša viesošanās paredzēta arī svētdienas skolās.
Svētdien, 17. novembrī, pl. 3 pp. Betlemes baznīcā Latvijas valsts svētku dievkalpojums, māc. R. Zariņš, soliste Ksenija Brante. Dievkalpojumi arī Friportā, Kristus baznīcā un Port Vašingtonā Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Detroitas neatkarīgo latv. Sv. Pāvila un Kristus draudžu kopējais Latvijas valsts svētku dievkalpojums 16. nov., pl. 7 vakarā, Sv. Marka (Kristus dr.) baznīcā (1045 E. Grand Blv.). Dziesmu lapiņas. Prāv. A. Skrodelis un māc. V. Līventāls.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.
Svētdien, 10. novembrī, pl. 10,30 bērnu dievkalpojums, pl. 10,30 svētdienas skola. Pl. 11 Lāčplēša dienas dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.
Pirms un pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē gadskārtējais Mārtiņu bazārs.
Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.
Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.
Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.
Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.
Māc. Pāvils Kirsons, Meivūdā, Ill., tel. FI 2-2420.
Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.
Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.
Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.
Kalamazū ev. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Lansing Koledžas luterāņu baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas dievkalpojumi, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.
Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.
Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.
Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.
Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.
Svētdienas skolas nodarbības no plkst. 9,30—12,30.
Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.
Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 p.p. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā baznīcas telpās.
Mineāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.
Pirmdien, 18. novembrī, pl. 8 vak, Latvijas valsts svētku dievkalpojums.
Svētdien, 24. novembrī, pl. 6,30 vak., Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.
Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563
Svētdien, 10. novembrī, pl. 11 dievkalpojums.
Svētdien, 17. novembrī, pl. 4 Valsts svētku dievkalpojums.
Svētdien, 24. novembrī, pl. 11 Mirušo piemiņas svētku dievkalpojums.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.
10. novembrī, pl. 4 p.p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.
17. novembrī pl. 4 p.p. Sv. Trīsvienības baznīcā Latvijas dibināšanas svētki. Solisti, dziesmu lapiņas.
24. novembrī, pl. 4 p.p. Sv. Jāņa baznīcā Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Solisti.
Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.
10. novembrī, plkst. 2.30 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma plkst 4 p.p. draudzes pilnsapulce Sv. Barnaba baznīcas apakšējā zālē.
17. novembrī, plkst. 2.30 p. p. Latvijas valsts dibināšanas un atceres dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Dievkalpojumā dziedās sieviešu dubultkvartets „Līga". Svētdienas skola.
24. novembrī, plkst. 2.30 p. p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnaba baznīcā. (Spred. viesis: prāv. A. Skrodelis). Svētdienas skola.
Bramptonas Latviešu Ev. - lut. draudzes Latvijas valsts dibināšanas dienas dievkalpojums ar sekojošu svētku aktu: sestdien, 16. novembrī, plkst. 2 p.p.
Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.
Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 16 Victoria Ave., S.
Svētdien, 10. novembrī, plkst. 4,15 dievkalpojums bērniem. Pl. 5.00 dievkalpojums pieaugušiem. Pieaugušo dievkalpojuma laikā bērniem svētdienas skola.
Jaunatnes stundas: vecākai grupai piektdien, 8. novembrī, plkst. 6.00 vakarā — 113, Charlton St., W.. Jaunākai grupai — piektdien, 15. novembrī, plkst. 7 vakarā mācītāja mājā.
Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto. Tel. WA 5-1566.
Kičenerā, Mateja ev. - lut. baznīcā, dievkalpojums svētdien, 10. novembrī, plkst. 11,00 dienā.
Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.
Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.
Virdžinijtaunā, svētdien, 10. novembrī, plkst. 13, anglikāņu baznīcā valsts svētku dievkalpojums. Bērniem mācības pl. 10,30.
Norandā, svētdien, 10. novembrī, plkst. 16, United baznīcā valsts svētku dievkalpojums. Bērniem mācības sestdien, pl.14.
Sadberijā, svētdien, 17. novembrī, plkst. 13, Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) valsts svētku dievkalpojums.
Norsbejā, svētdien, 24. novembrī, plkst. 17, lut. baznīcā dievkalpojums.
Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

Latviešu Trīsvienības ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave., Wesmontā. Sākums plkst. 1,30 p. p. māc. A. Gaudiņš.
Māc. V. Šefers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī
10. novembrī, plkst. 2 p.p. Presbiteriāņu baznīcā jaunatnes un bērnu dievkalpojums.
17. novembrī, plkst. 2 p. p. 18. novembra svētku dievkalpojums ar koncertu Presbiteriāņu baznīcā.
24. novembrī, plkst. 2 p. p. Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu Presbiteriāņu baznīcā.
Kornvallā, 9. novembrī, plkst. 7 vak. Svētvakara dievkalpojums, māc. V. Šefers.

NIAGARĀ

18. novembra svētku dievkalpojums, piedaloties mācītājam J. Prauliņam no Čikāgas, notiks sestdien, 16. novembrī, pl. 18.00 Sv. Jāņa baznīcā 580 Partage Rd., N. Ar solo dziesmām piedalīsies brīvmāksliniece M. Zemīte. Būs dziesmu lapiņas.
Draudzes pārvalde lūdz aizrādīt, ka kārtējais dievkalpojums novembra mēneša sākumā nenotiks.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes, ● Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas.
Tautiskie audumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

CETURTĀ VĀCU - KANADIEŠU
TIRDZNIECĪBAS IZSTĀDE

vācu HARMONIE klubā,
410 Sherbourne St., Toronto.

ATVĒRTA:
ceturtdien, 14. novembrī, no 5—11 vakarā;
piektdien, 15. novembrī, no 5—11 vakarā;
sestdien, 16. novembrī no 10 rītā — 12 naktī.

LABĀKĀ ZIEMASSVĒTKU IEPIRKŠANĀS

Katrs 200. apmeklētājs laimēs tītaru.

LIELĀKĀ GODALGA:
turp- atpakaļbrauciens uz Eiropu ar AROSA sabiedrības kuģi

VISI LAIPNI IELŪGTI
GERMAN - CANADIAN BUSINESS & PROFESSIONAL ASSOCIATION

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

IPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate, 392 DANFORTH AVE.

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board.

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

PAPE - MORTIMER: 6 istabu dubultķieģeļu māja, jauna eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba. Iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $2.500,-, atlikums uz vienu izdevīgu 10 gadīgu atklātu obligāciju.

DANFORTH - LOGAN: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, trīs virtuves, 2 vannas istabas. Garāža. Prasītā iemaksa $3.900,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 12 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 3 virtuves, 2 vannas istabas. Privāts iebraucamais ceļš un vieta vairākām garāžām. Izdevīgas obligācijas. Kopīgā cena $22.900,-.

MĀJU PIRCĒJIEM - PĀRDEVĒJIEM SAGĀDĀJAM PIRMĀS OBLIGĀCIJAS.

TRAUCĒJUMI? SACIETĒJIS VĒDERS?

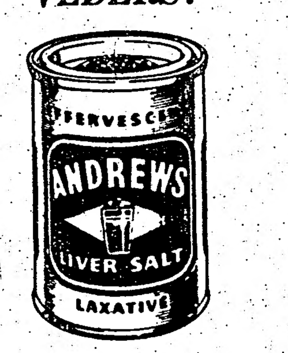

Lietojiet iedarbīgo

ANDREWS LIVER SALT

KLAVIERU BUVĒTAJS A. KĻAVIŅŠ skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto Tel. LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

MAINĀM SLIDAS Pērk un pārdod LIETOTAS un JAUNAS.

HALE's SHOE REPAIRS 2562 Danforth Ave., (pie Main St.), Toronto. Tel. OX 9 - 1932. dienā.

Sarīkojumu kalendārs

Toronto

Radio raidījums latviešu valodā katru piektdienu no pl. 10—10,30 CKFH, vilnis 1400.

9. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier, DV Toronto nod., DV Sporta klubs.

TLB Sestdienas skolas 18. novembra akts notiks 16. novembrī, pl. 11 no rīta skolas telpās, Sv. Andreja baznīcas zālē.

16. novembrī, plkst 8 vak. Centrālā technikuma zālē Latvijas valsts svētku akts.

16. novembrī, plkst. 2 Kanadas latviešu mākslinieku apvienības salona atklāšana DV namā, 123 Huron St

23. novembrī Bostonas ansambļa viesizrāde.

29. nov., plkst 8.30 DV. Toronto nod. Biedru vakars.

1. decembrī — „Draugu būšana", rež. M. Vētra.

7. decembrī Jāņa Norviļa ērģeļu koncerts Sv. Andreja baznīcā.

15. decembrī Zentas Mauriņas 60 gadu jubilejas sarīkojums. LPB Kanadas kopa.

29. decembrī — komponista J. Cīruļa 60 gadu jubilejas koncerts.

31. decembrī Jaungada sagaidīšana Kolumba zālē

TLB Sestdienas skolas Ziemassvētku eglīte — 5. janvārī skolas telpās.

11. janvārī Zaku balle Columbus zālē — TLMMK.

11. janvārī — Nakts serenāde. Lilijas Štengeles viesizrāde TLNT.

31. janvārī 1958. g. Preses balle, LPB Kanadas kopa.

22. martā — 1. ev. - lut. draudzes kora 6. gadskārtējais koncerts.

29. martā Sezonas noslēgšanas balle Columbus zālē, TLMMK.

TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums — 4. maijā skolas telpās.

TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts 1. jūnijā skolas telpās.

HAMILTONA

10. novembrī Hamiltonas gaidu vienības „Venta" gada svētki skautu mītnē.

16. novembrī Latvijas valsts neatkarības svētku svinības.

30. novembrī — Hamiltonas DV biedru vakars.

14. decembrī — Latviešu skolas eglītes vakars.

15 decembrī — DV eglīte.

18. janvārī — HLB veco un jauno laiku deju vakars.

7. februārī — HMMK balle.

1. februārī Hamiltonas Mednieku-makšķernieku kluba balle.

1. martā — DV rīkotais III karnevals Pigbridžā.

LATVIEŠU KAŖAVĪRS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

boļševikiem aizsargāt, tad bija bīstami nostāties šīs valdības pusē. Drošāk palikt malā un nogaidīt.

Valdības aicinājums organizēties zemes aizsardzībai atrada ļoti maz atsaucības, un tad arī tikai Ziemeļvidzemē un Rīgā. Ar lielām grūtībām saformētās trīs rotas bija viss jaunās Latvijas valsts bruņotais spēks, kas bija pārāk niecīgs, lai noturētu galvaspilsētu. Pagaidu valdība bija spiesta atstāt Rīgu, pēc tam arī Jelgavu un pārcelties uz Kurzemi — Liepāju. Noskaņojums Lejaskurzemes iedzīvotājos, kas visilgāk bija izbaudījuši vācu okupācijas žņaugus, nebija jaunajai, nevarīgajai valdībai labvēlīgs, bet vietām pat naidīgs. Daudzi boļševikus gaidīja kā atbrīvotājus. Stāvoklis likās bezcerīgs.

Par laimi pirms Rīgas atstāšanas, pagaidu valdība par sava skaitliski niecīgā bruņotā spēka komandieri (1. 1. 1919.) bija iecēlusi, vēl gan maz pazīstamu, pulkvedi — Oskaru Kalpaku.

Kalpaks, kā drīz izrādījās, bija ne tikai izcilus spējīgs, varonīgs karavīrs, bet arī priekšnieks, kas spēja iekarot savu pakļauto nedalītu uzticību. Bez tam Kalpaks izcēlās ar savu ideālismu, tēvzemes mīlestību un ticību jaunās valsts augšupejai.

Kalpakam bija arī psīchologa un apstākļu dziļāka izpratēja spējas. Par spīti nelaibvēlīgai un vietām pat naidīgai iedzīvotāju nostājai pret pagaidu valdības rīkojumiem un arī pret aicinājumu stāties cīnītāju rindās, Kalpaks ticēja savas tautas veselīgajam saprātam. Viņš bija pārliecināts, ka tikai nedrošība un neuzticēšanās jaunās valdības spējām stāvokli grozīt attur iedzīvotājus no piedalīšanās cīņas pret to postu, kādā tie atradās. Viņš paredzēja, ka, tāpat kā neliels sniega veltnis, kas radies kalnos, sakustinot un aizraujot ar savu enerģiju sev līdzi apkārtējās sniega masas, izveido satriecošu lavīnu, tā arī kaut mazas karaspēka vienības panākumi cīņās, sakustinās un aizraus sev līdz arvien jaunus cīnītājus un beidzot visu tautu.

Un Kalpaks ar savu mazo pulciņu arī dara visu iespējamo lai vispirms iekarotu iedzīvotāju simpatijas un uzticību. To viņš arī panāk, kā ar laipnu saudzīgu izturēšanos pret iedzīvotājiem, tā arī ar pašām pirmajām uzvarām pie Lielauces (11. 1. 1919), Rudbāržiem (24. 1. 1919.) un pie Lēnas un Skrundas (29. 1. 1919). Kad neatlaidīgā, nenogurstošā darbā bija pagājis vēl viss februāra mēnesis, tad pulkvedis Kalpaks jau varēja teikt, ka viņa cerība, viņa priekšnojauta viņu nav vīlusi. Krize bija pārvarēta, inertā tautas masa, kaut pamazām, sākusi kustēties.

Neraugoties uz zaudējumiem cīņās, 220 vīru vietā, ar kuriem viņš nonāca aiz Ventas, Kalpaka rīcībā nu jau bija 600 cīnītāju, kas ar sirdi un dvēseli piederēja savam pavēlniekam. Ar šiem pulkveža Kalpaka 600 vīriem, kas, tāpat kā viņu komandieris, bija apgaroti ar nelokāmu ticību, pirms 38 gdiem, pārejot Ventu, sākās Latvijas atbrīvošana no visām svešām varām, kuŗas reprezentējošais kaŗaspēks pirms ofensīvas sākuma stāvēja pie Ventas kalpakiešiem līdzās, bet kuŗam attiecībā uz Baltijas telpu bija savi nolūki, savi mērķi, jaunai Latvijai naidīgi.

Liktenis nebija lēmis pulkvedim Kalpakam pašam turpināt ar tādu sirdsdedzi ievadītās Latvijas atbrīvošanas cīņas, jo 6. marta pārpratuma sadursmē pie Skudru mājām nāvīgi ievainotais pulkvedis no sava kalpakiešu pulciņa šķīrās.

Pulkveža Kalpaka vairs nebija, bet viņa ideālisms un dzimtenes mīlestības, varonības un pašaizliedzības gars palika kā mantojums viņa kaŗavīros, kas pēc viņa veidoja tālāk Latvijas atbrīvošanas armiju. Pēc viena gada cīņām atbrīvošanas kaŗa rezultātā latvju tauta pēc gadu simteņu nebrīvības bija kļuvusi brīva, suverēna tauta. Pateicoties šīm cīņām un valstsvīru pūliņiem politiskajā laukā, Latvijas valsts kā pilntiesīga locekle iekļāvās citu pasaules valstu saimē.

Kā redzam, tad pulkvedis Kalpaks ar saviem kaŗavīriem bija tie, kas kritiskākajā brīdī glāba stāvokli. Kad pēc atkāpšanās no Rīgas un Jelgavas un atiešanas aiz Ventas, ienaidnieka neieņemta bija palikusi vairs tikai neliela zemes strēmele, tad daudziem šķita, ka viss ir zaudēts un stāvoklis bez cerībām. Kaŗavīri bija tie, kas ne tikai uzņēmās nevienādo cīņu ar pretinieku, bet viņi nesa sevī arī ticību nākotnei, un no viņiem tad arī pati tauta mantoja šo ticību — ticību uzvarai, ticību Latvijai.

Turpinājumā: LEĢIONĀRI.

ZVIEDRIJAI . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

un Rietumi noskatās". Lāpu gājiens noslēdzās ar sanāksmi Pilsētas nama Zilajā zālē, kur dedzīgu runu teica brīvo ungāru reprezentante Anna Ketlija. Izskanēja ungāru mūzika, un noslēgumā pieņēma rezolūciju, kuŗā starp citu sacīts: „Ar šo kluso demonstrāciju lāpu gaismā mēs šovakar gribam apliecināt to dziļi izjusto mīlestību un nerimstošās sēras par mūsu tēvuzemi, mūsu brāļiem un māsām, kas krita cīņā par brīvību, un mūsu tautu, kuŗa cieš no vajāšanām Ungārijā." E. Everts

Mūsu laikraksta pārstāvis ANGLIJĀ G. ZARIŅŠ, 11 Alexandra Gdns, London, N. 10. Tel. TUD 0871, pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā ar abonementu pagarinājumus.

INTERNACIONĀLA IZSTĀDE —

bazārs notika šīs nedēļas nogalē Church of All Nations telpās, 423 Queen St., W., Toronto. Katra tautība bija reprezentēta ar saviem darbiem.

No latviešiem piedalījās Ziedonis Lakstigala (kokgriezumi), Herberts Lapiņš (intarzija), Antons Ķivlenieks (rotas lietas), Velta Vilsone (audumi), O. Mežule (rokdarbi), V. Lauge (audumi) un Z. Jurševskis (keramika).

Atsāktas šacha spēles Hamiltonā

Pēc vairāk kā gada pārtraukuma darbību atsāk Hamiltonas šacha kopa. Sākot ar decembri paredzēts dabūt piemērotas telpas spēļu turpināšanai. Par kopas pr-ku ievēlēts R. Kreišmanis, par sekretāru R. Dzelme. Šacha kopa izsaka vissirsnīgāko paldies bijušam pr-am E. Bērziņam par grūto darbu, kas paveikts pagājušos trīs gados.

Meistarības turnīram, kas sāksies decembrī, dalībniekus lūdz pieteikties pie R. Dzelmes, 134 Wellington St., S., tel. JA 8-6974.

KREMĻA ALGĀDZIS RUNĀ

(Pārnesums no 1. lpp.)

speciālistiem. No citām fakultātēm viens otrs aizbrauc darbā uz Krieviju, ja Latvijā neatrod piemērotu vietu. Apmēram 90% universitāti beigušo paliek Latvijā."

„Vai mācības notiek latviešu valodā?"

„Dažās fakultātēs ir parallēlas grupas ar krievu mācības valodu tiem, kas neprot latviešu valodu."

„Kādu valodu lieto valsts iestādēs?"

„Oficiālā valoda ir latviešu, bet sarakstīšanās ar centrālajām iestādēm notiek krievu valodā. Ierēdņiem jāprot abas valodas."

„Vai Latvijā tagad dzīvo daudz krievu?"

„Rīgā krievu ir vairāk kā pirms kaŗa. Apm. 30% Rīgas iedzīvotāju ir krievi, bet uz laukiem krievu maz. Krievu ieplūšana vairs nenotiek."

„Ko devusi lauksaimniecības kollektīvizācija?"

„Latvijas lauksaimniecība ir kollektīvizēta par 99%. Pirmajos pēckaŗa gados bija grūtības, bet tagad lauksaimniecības stāvoklis tuvojas priekškaŗa līmenim. Kā zināms, lopkopība Latvijā pirms kaŗa bija augsti attīstīta, ražas gan nebija sevišķi augstas."

„Vai taisnība, ka kolchozos visi priekšnieki ir krievi?"

„Apm. 15% kolchozu priekšsēdētāju ir krievi, kas pa lielākai daļai ir Latgalē."

„Vai daudz jauniešu nosūta uz Kazachstanu?"

„Daži jaunieši brīvprātīgi pieteicās, lai dotos uz ražas novākšanu Kazachstanā. Tas viņiem bija kā izpriecas brauciens, un, labi nopelnījuši, viņi atgriezās mājās. Bija arī aicinājums apmesties tur uz pastāvīgu dzīvi, bet nav daudz tādu, kas pieteicās."

„Kāpēc latviešus, kuŗus iesauc kaŗadienestā, izsvaida pa visu Padomju Savienību?"

„Kaŗavīrus iedala, kur pagadās. Neviens par to neuztraucas, ja nosūta uz attālākām vietām. Jaunieši dabū redzēt pasauli, iemācās krievu valodu un pēc dienesta atgriežas mājās."

„Vai vēl notiek latviešu deportācijas?"

„Tagad vairs nenotiek. Tas bija Staļina laikā. Izsūtītie tagad atgriežas. Tie var apmesties pilsētās vai uz laukiem un dabū darbu. Es pats esmu ticies ar dažiem izsūtītiem. Tie, kas izsūtījuma vietās labi iekārtojušies, vairs negrib atgriezties."

„Vai ir pamats baumām, ka Baltijas republikām dos „tautas demokratijas" statusu?"

„Absolūti nekāda pamata. Tagad jau Latvija ir gandrīz tas pats, kas tautas demokratija — tai ir sava valdība. Mums ir ekonomiski sakari ar Krieviju, kas ir gluži dabiski. Latvijas tauta nevar un negrib atrauties no Padomju Savienības un nevēlas nekāda cita statusa."

„Daudzi no mums visu savu peļņu izlieto saiņu sūtīšanai, lai palīdzētu piederīgajiem dzimtenē. Kāpēc padomju valdība liek šķēršļus un aizliedz lietotu apģērbu sūtīšanu?"

„Vecas lupatas mums nevajag."

„Vai mēs varētu apciemot savus piederīgos Latvijā?"

„Kāpēc ne. Ārzemniekiem tagad atļauts apmeklēt Rīgu. Ja jums ir amerikāņu ārzemju pase, dabūjiet krievu vīzu, un brauciet."

Šinī brīdī pienāca kāds no padomju delegācijas locekļiem un aicināja Peivi uz sēdi. Peive tūliņ piecēlās, laipni atsveicinājās un aizgāja.

Sarunas sākumā, stāstot par akadēmiju, Peive runāja ar lielu pašapmierinātību, bet tālākā gaitā mana sarunu biedra tonis mainījās. Sniedzot paskaidrojumus par krievu ietekmi Latvijā un deportācijām, viņa balss un skats nevarēja noslēpt zināmu vainas apziņu.

Jautājot par dzīvi Latvijā, es necerēju iegūt skaidru ainu, jo mans sarunu biedrs taču bija komūnists, bet komūnistu partijas biedrs pat domās nedrīkst atkāpties no partijas līnijas. Bija savādi un neticami dzirdēt apgalvojumus, ka deportētie atgriežoties un varot apmesties, kur gribot, citi esot labi iekārtojušies Sibirijā, brauciens uz Kazachstanu esot izprieca un latviešu tauta nevēloties atdalīties no Padomju Savienības. Peive tomēr atzinīgi izteicās par augsti attīstīto lopkopības līmeni brīvajā Latvijā. No komūnista mutes diezgan reti nākas dzirdēt kaut ko labu par neatkarīgo Latviju.

Lielajā padomju enciklopēdijā par Peivi atrodamas šādas ziņas: „Dzimis 1906. g., speciālists agroķīmijā, Latvijas PSR zinātņu akadēmijas prezidents kopš 1951. g., kompartijas loceklis kopš 1940. g., 1929. g. beidzis Maskavas lauksaimniecības akadēmiju. No 1944.—50. g. Latvijas lauksaimniecības akadēmijas rektors. Publicējis vairākus zinātniskus darbus.."

No attēla enciklopēdijā redzams, ka Zinātņu akadēmija atrodas bij. finanču ministrijas ēkā.

PATĪKAMS PĀRSTEIGUMS ZIEMASSVĒTKU SEZONĀ!

Ir jauka tradicija Ziemassvētkos apsveikt radus un draugus ar svētku kartīti. Šī tradicija ir sevišķi plaši ieviesusies šeit, Amerikas kontinentā, kad, svētkiem tuvojoties, pastnieka soma ir pieblīvēta apsveikumiem, kas nāk no tuviem un tāliem draugiem un kas visā svētku sezonā grezno dzīvokļus, radot sajūtu, ka ap tevi ir tavi draugi.

Protams, kartei jāatbild ar karti, ja grib uzturēt dzīvas draudzības saites nākotnē, kaut varbūt gads aizgājis nemanot, vēstulēm neapmainoties. Pēdējos pāris gados diezgan daudz apsveikumu pienāk arī no dzimtenes, saņemot gan „oficiālās" Jaungada kartes, gan arī citas Ziemassvētku kartes. Katrs, kas sarakstās ar dzimteni, arī sūta savus vēlējumus un ieliek vēstulē glītu karti.

Protams, patīkamāk ir saņemt no tālām zemēm apsveikumu savā mātes valodā, greznotu latviskiem svētku motīviem, lai sirmais tēvs un māte Latvijā, atverot bērnu vēstuli no tālās aizjūras, nedomā: „Karte jau nu ir, bet nesaprotam, kas uz tās rakstīts..."

Šajā sakarā DV grāmatnīca Toronto ir panākusi vienošanos ar pazīstamo apsveikumu kartīšu fotografu Reinh. Sīmani Montreālā, lai izdotu jaunas, krāšņas Ziemassvētku kartes dabiskajās krāsā (fotografētas). R. Sīmanis šo darbu ir veicis ar atzīstamu prasmi un tagad DV grāmatnīca Toronto ar prieku var ziņot, ka kartes jau dabūjamas pirkt. Tās litografiskā ceļā izgatavotas no krāsu uzņēmumiem. Visus fotografēšanas un litografēšanas darbus veicis R. Sīmanis personīgi, jo viņš šo komplicēto arodu strādā kādā lielā Montreālas litografijas uzņēmumā. Darbā izlietotas Eastman-Kodak jaunākās krāsu darbu metodes, kas reprodukcijas ļoti tuvina oriģināliem.Līdz ar to latviešu Ziemassvētku tirgum ir patīkam ieguvums, jo šis mums vispāri ir pirmais tāda veida izdevums.

Pavisam ir 6 dažādi varianti. Kartes pārlocītā veidā ir 4x5⅝ collas, priekšpusē liela fotoreprodukcija dabiskajās krāsās ar Ziemassvētku un Jaungada apsveikumu. Iekšpusē — katram variantam savs svētku pantiņš. Katrā ziņā šis darbs ir līdzvērtīgs vietējo firmu labākajiem izdevumiem šajā nozarē. Jāvēlas tikai, lai tautiešu atsaucība šajā pasākumā būtu liela, tad nākotnē būs atkal drosme ķerties pie augstākas kvalitātes izdevumiem.

COOK BOOK of Attractive Meals

Autore: Ženija Huns, cena $3.95

Pilnīgs apvērsums kulinārā mākslā

D a b ū j a m a

DV G R Ā M A T N Ī C Ā

123 Huron Street, Toronto, tel. EM 8-0792

Saiņus uz LATVIJU

un visām Krievijas zemēm ar jaunām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu

OVERSEAS GIFT PARCELS CO

816 HABORD ST., TORONTO 4, Ont., Canada, tel. LE 3-2258

Par vislētākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI.

Sūtījumus izdara nekavējoties un tieši no Kanadas.

Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 9 vakarā, sestdienās līdz pl. 6. Ceturtdienās slēgts.

Forsyth

Maker of Canada's Finest Shirts

Vairāk kā 50 gadu John Forsyth Limited labie amatnieki ražo augstas kvalitātes krekulus. Katrā Forsyth kreklā ir ierakstīta garantija, kas jums dod tā labās kvalitātes nodrošinājumu.

SAIŅI UZ LATVIJU

visātrāk sasniedz adresātu, ja tos izsūta no Anglijas.

Izmantojiet firmas F R E G A T A LTD. pakalpojumus.

Pasūtinājumus Kanadā pieņem:

J. RONIS, 2 DAVID ST., BRAMPTON, ONT.

pa pastu vai personiski ik dienas no pl. 10 rītā līdz pl. 4 p.p.

Drēbju paraugi apskatāmi uz vietas. ĻOTI PLAŠA IZVĒLE ZIEMASSVĒTKU SAIŅUS PASŪTINIET SAVLAICĪGI.

1001 drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. S I L A V S,

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0089.

Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

Sekojot ALA's kultūras biroja aicinājumam par latviešu grāmatu izvietošanu ārzemju bibliotēkās, Apgāds Imanta piedāvā ikvienai latviešu trimdas organizācijai, biedrībai vai privātpersonai iespēju iegādāties lielāko izdevumu mūsu grāmatniecībā prof. A. ŠVĀBES, prof. K. STRAUBERGA un E. HAUZENBERGAS - ŠTURMAS rediģētās

LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS

12 sējumos

p a r b r ī v u

Ikviens, kas pasūtina d i v u s LTDZ komplektus (I—XII), saņem tos par subskribentu cenām un vēl t r e š o, tāda paša skējuma komplektu, p a r b r ī v u. — Šo trešo komplektu ikviens var nodot savā tuvākajā bibliotēkā. Piebilstam, ka šis noteikums izbeidzas 1957. g. 30 novembrī.

Laipni lūdzam visu latviešu emigrantu saimi — kā organizācijas, tā privātpersonas — izmantot šo vienreizējo piedāvājumu un izdevību, iegādājoties šādā veidā latviešu tautas dziesmas, kā sev. tā dāvināšanai vai nodošanai bibliotēkām.

Latviešu tautas dziesmu izdevums ir greznākais un lielākais latviešu emigrācijas grāmatniecībā. Izdevums aptver 5626 lpp. teksta un daudz illustrātīvu pielikumu uz atsevišķām lapām: vienkrāsainus un daudzkrāsainus attēlus, zīmējumus, fotografijas, kartes un nošu paraugus.

Subskribentu cena par atsevišķu LTDz komplektu: broš.: $4,90, ies. linu audeklā $6,00.

Latviešu tautas dziesmu komplekti pasūtināmi visās latviešu grāmatnīcās vai tieši apgādā.

Apgāda korespondences un naudas pārvedumu adrese:

I M A N T A

Imants Reitmanis, Oldmarken 12, Soborg -Copenhagen, Denmark.

MARTIŅBĒRNI, UZ REDZĒŠANOS PALACE PIER skaistajās telpās SESTDIEN, 9. NOVEMBRĪ, PLKST. 8 VAKARĀ.

★ Cepurītes. ★ Labākie atspirdzinājumi. Labākā deju mūzika. ★ Mārtiņzoss ar kāpostiem.